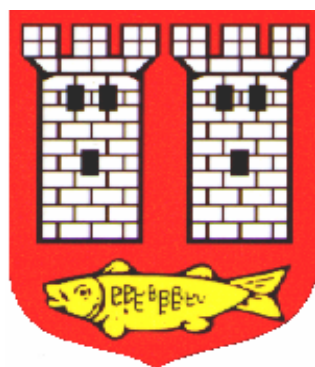

STRATEGIA

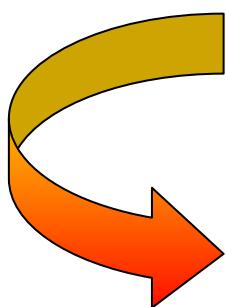
ROZWOJU GMINY KLECZEW

KLECZEW 2001

GMINA KLECZEW

GWARANTUJE

Konkurencyjność

Lojalność wobec partnerów

Efektywność

Czyste środowisko

Zrównoważony rozwój

Europejskie standardy

Współdziałanie

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. ORGANIZACJA I ZASADY PRACY NAD STRATEGIĄ	7
1. GŁÓWNE PRZESŁANKI ORAZ ZASADY PRAC NA STRATEGIĄ	8
2. KALENDARZ I ORGANIZACJA WSPÓŁPRACY	14
3. BAZA DANYCH DO OPRACOWANIA STRATEGII	22
II. RAPORT O STANIE GMINY	23
1. POŁOŻENIE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	24
2. TRADYCJE HISTORYCZNE I ŚRODOWISKO KULTUROWE.....	27
3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE - WARUNKI I ZASOBY NATURALNE.....	30
4. OCHRONA I ODNOWA ŚRODOWISKA.....	40
5. STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI	43
6. POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA.....	47
7. OPIEKA SPOŁECZNA	49
8. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	53
9. STAN BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	63
10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	66
11. CHARAKTER GOSPODARCZY GMINY	70
12. MIENIE KOMUNALNE I ZASOBY FINANSOWE GMINY KLECZEW	73
III. IDENTYFIKACJA SILNYCH I SŁABYCH STRON GMINY	81
IV. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY	89
V. ZAŁOŻENIA I HORYZONT CZASOWY STRATEGII	113
VI. MISJA, WIZJA ROZWOJOWA, CELE STRATEGICZNE	118
VII. GŁÓWNE ZADANIA, PROGAMY I PROJEKTY PRZEDSIĘWZIĘĆ.....	129
VIII. KOSZTY REALIZACJI I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII	173
IX. MECHANIZM WDRAŻANIA STRATEGII I JEJ KONTROLOWANIA	177
ZAKOŃCZENIE	
ZAŁĄCZNIKI	186

WPROWADZENIE

Szanowni Państwo,

W głębokim przeświadczeniu o potrzebie określenia wizji rozwojowej naszej gminy, niezbędnej do efektywnego zarządzania, racjonalnego gospodarowania zasobami rzeczowymi i finansowymi oraz zabiegania o zewnętrzne źródła zasilania podjęliśmy inicjatywę opracowania Strategii Rozwoju na lata 2001-2010.

Przez wiele miesięcy zbieraliśmy informacje o gminie i regionie, diagnozowaliśmy jej stan i możliwości rozwojowe, uwzględniając aspiracje mieszkańców, uwarunkowania zewnętrzne, w szczególności założenia strategii powiatowej i wojewódzkiej oraz dokumentów centralnych.

Efektom tych działań jest niniejszy dokument, stanowiący plan wspólnej pracy mieszkańców, władz gminy i konsultantów zewnętrznych.

We wstępnej jego części w kolejności przedstawiliśmy główne założenia metodologiczne, kalendarz prac i wstępną diagnozę gminy

W tej diagnozie zostały umieszczone informacje o głównych zasobach i potencjale rozwojowym gminy, kierunkach jej dotychczasowego rozwoju, i zasadniczych problemach rozwojowych zauważane przez władze i mieszkańców.

Stosując procedury planowania strategicznego oraz uwzględniając wyniki konsultacji społecznej, zakreśliliśmy wspólnie koncepcję przyszłości Gminy i Miasta Kleczew, do której ta wspólnota powinna dążyć. Przedstawiamy Państwu syntetyczne wyniki tych prac zawierające:

- misję i wizję rozwojową,*
- pożądane cele i kierunki rozwoju gminy,*
- mechanizm ich wdrażania,*

Najogólniej rzecz biorąc stawiamy na intensywny rozwój gospodarczy Gminy w harmonii ze środowiskiem, łączący tradycje kulturowe z wyzwaniami przyszłości. Każdy czas stawia przed wspólnotą lokalną nowe zadania, zakładające zrównoważony rozwój, ukierunkowany na dywersyfikację gospodarki, poprawę jej jakości i konkurencyjności. W tym musi być uwzględniony rozwój infrastruktury technicznej, ekonomicznej, społecznej oraz ochrona środowiska jako nierozłączne części wszystkich procesów rozwojowych.

Bliska perspektywa integracji sprawia, że nawet w skali lokalnej nie można pominąć uwarunkowań międzynarodowych. Postępujące procesy integracyjne istotnie rzutują na zmieniające się przepisy prawne i dostosowanie wielu norm do wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej m.in. z zakresu tak ważnych

obszarów jak planowanie przestrzenne, ekologia, budownictwo, inwestycje czy bezpieczeństwo publiczne. Powoduje to również konieczność zwiększonej aktywności ze strony samorządu lokalnego.

Uznaliśmy zgodnie, że należy dołożyć starań, aby obok zadań związanych z bieżącym funkcjonowaniem, jak najszybciej nadrobić zaległości wcześniejszych lat, umożliwić podążanie za zmieniającymi się tendencjami światowymi, a nawet wychodzenie naprzeciw wyzwaniom jakościowym przyszłości.

Wymaga to:

- likwidacji luki infrastrukturalnej i dalszych zmian na tym polu zgodnych z tendencjami krajowymi i europejskimi,
- zdecydowanej modernizacji wybranych dziedzin, na których gmina chce opierać swą przyszłość,
- nade wszystko zaś wewnętrznej integracji wspólnoty lokalnej.

Warunkiem trwałego, zintegrowanego rozwoju społeczno-gospodarczy Gminy i Miasta Kleczew jest wewnętrzne zintegrowanie wspólnoty lokalnej.

Gmina i miasto Kleczew musi jednak właściwie wyeksponować swoje najcenniejsze walory i umiejętności, profesjonalnie je zaoferować. Bez szkody dla środowiska powinna stworzyć sprzyjający klimat, warunki organizacyjne, prawne i ekonomiczne dla działalności gospodarczej, służące przede wszystkim ludziom szukającym możliwości inwestowania, czynnego wypoczynku, rekreacji, regeneracji sił, poprawy zdrowia w godziwych warunkach, w atmosferze życzliwości i szacunku.

Strategia ta ma integrować i promować wspólne idee, a tych, którzy nie są jeszcze w pełni przekonani o możliwości wspólnych działań, informować i zachęcać do współpracy.

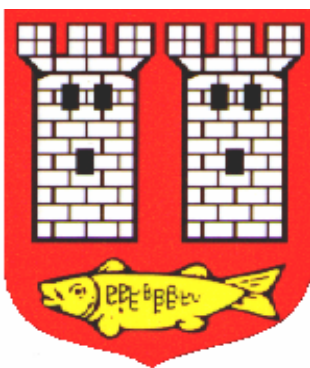
W imieniu Rady Miejskiej i Zarządu Gminy dziękujemy całemu gronu osób, które uczestniczyły w tworzeniu tego dokumentu. Szczególne podziękowania kierujemy do Pani Prof. Małgorzaty Słodowej-Hełpy, której pomoc, jako konsultanta metodycznego i merytorycznego niniejszego dokumentu, była dla nas cenna i inspirująca.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jerzy Tusiński

Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew

Marek Wesołowski

I. ORGANIZACJA I ZASADY PRACY NAD STRATEGIĄ

1. GŁÓWNE PRZESŁANKI ORAZ ZASADY PRACY NAD STRATEGIĄ

CZYM DLA NAS JEST STRATEGIA?

Strategia stanowi:

- ⇒ koncepcję długofalowego, świadomego i systematycznego sterowania rozwojem społeczno-gospodarczym i przestrzennym naszej gminy,
- ⇒ wizję rozwojową uporządkowaną w racjonalny zestaw celów, zadań, kierunków działania, projektów przedsięwzięć, reguł i zasad postępowania.

Strategia jest dokumentem zawierającym akty wyboru i decyzje angażujące w ich realizację wspólnotę lokalną.

W procesie jej tworzenia wspólnie próbowaliśmy odpowiedzieć na zasadnicze pytania:

- gdzie jesteśmy? jaką gminą jesteśmy?
- dokąd zmierzamy? jaką gmina powinna być?
- jak chcemy to osiągnąć?
- do czego chcemy dążyć, w jaki sposób i kiedy?
- jakimi instrumentami będziemy się posługiwać dla osiągnięcia określonych celów?

Strategia stanowi drogowskaz, nie tylko dla samorządu; jej zapisy są nie tylko zbiorem zasad podziału przyszłego budżetu, czy spodziewanych środków pomocowych, jest inspiracją do racjonalnych działań na rzecz rozwoju wspólnoty lokalnej.

Zmierzając do realizacji celu nadrzędnego poszukiwaliśmy optymalnych rozwiązań na wielu płaszczyznach, doceniając wielość dróg i sposobów prowadzących do niego.

Dla społeczności i władz gminy strategia stanowi taki program rozwoju społeczno-gospodarczego, który:

- zawiera cele długofalowe i sposoby ich realizacji,
- ustala hierarchię tych celów,
- podporządkowuje działania doraźne celom długofalowym,
- jest aktualizowany i korygowany na miarę potrzeb,
- ma charakter partnerski, czyli powstaje na drodze współdziałania.

Strategia obejmuje więc ustalenia o trojakim charakterze:

- koncepcyjnym,
- programowym,
- projektowym.

Nurt koncepcyjny ma za zadanie stworzenie wizji rozwojowej gminy i miasta Kleczew jako całości i poszczególnych składowych jej systemu społeczno-gospodarczego, kulturowego i przyrodniczego.

Nurt programowy określa drogi realizacji wizji rozwojowej

Nurt projektowy **jest to zespół przedsięwzięć, będących operacyjnym wyrazem zapisów zawartych w nurcie programowym.**

Na strategię składają się nie tylko cele i kierunki działania, lecz także projekty przedsięwzięć oraz zestaw reguł i zasad postępowania w wyznaczonym horyzoncie czasowym. Ta długofalowa wizja strategiczna, uporządkowana w racjonalny zestaw celów i zadań w określonej perspektywie czasowej, pozwala przekraczać horyzont działań bieżących i uchwycić główne przesłanki rozwoju gminy oraz jej awansu w przyszłości.

JAKI CHARAKTER MA STRATEGIA?

Strategia rozwoju gminy Kleczew ma charakter kompleksowy (całościowy) i dlatego – oprócz sfery decyzji samorządu mieszczą się w niej także sprawy:

- które należą do decyzji autonomicznych podmiotów życia społeczno-gospodarczego (poszczególnych osób, gospodarstw domowych, przedsiębiorstw, wszelkich organizacji gospodarczych i instytucji życia publicznego),
- które są przedmiotem działania samorządu powiatowego i wojewódzkiego,
- którymi zajmują się organa centralne państwa i terenowa administracja rządowa.

Strategia jest dokumentem własnym (po uchwaleniu – normą prawną) samorządu gminnego. Strategia rozwoju jest więc adresowana do wszystkich kreatorów rozwoju naszej gminy, a nie tylko do samorządowych władz.

Jej adresatami jest szeroki krąg odbiorców nie tylko na terenie naszej gminy.

Działające w gminie i regionie instytucje i organizacje powinny zatem tworzyć swego rodzaju układ wzajemnie powiązany, którego celem jest sterowanie rozwojem, promowanie, inicjowanie i kontrolowanie postępu oraz oddziaływanie na otoczenie zewnętrzne.

Zapewnienie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kleczew wymagać będzie przyjęcia określonych instrumentów organizacyjnych i finansowych:

- umieszczenie zadań wynikających ze strategii w rocznych planach inwestycyjnych gminy,
- zapewnienie niezbędnych środków w budżecie gminy,
- przygotowanie wniosków o dofinansowanie realizacji zadań strategii ze środków samorządu powiatowego, wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego,
- opracowanie projektów możliwych do sfinansowania ze środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych.

Wiemy że opracowanie strategii nie jest zadaniem jednorazowym, które można zrealizować mobilizując siły i środki do wykonania określonej „akcji”. Ważny jest więc nie tylko sam dokument, lecz proces jego tworzenia, nie tylko intencje i cele inspiratorów strategii, lecz wspólnie wypracowane zasady i organizacja pracy. Konieczne jest zatem przygotowanie trwałych struktur instytucjonalnych i klarownych mechanizmów realizacyjnych zapewniających ciągle wykonywanie zadań i przedsięwzięć.

Strategia jest dokumentem otwartym i okresowo możliwe będzie dokonywanie zmian jej zapisów w zależności od zmiany warunków realizacji.

Władze lokalne chcą zarządzać gminą Kleczew nie tylko przez:

- realizację zadań administracyjnych własnych i zleconych,
- system dystrybucji i alokacji środków finansowych (budżet), lecz także poprzez tworzenie płaszczyzny do współpracy mieszkańców i podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy.

DLACZEGO TWORZYMY STRATEGIĘ NA ZASADACH PARTNERSTWA?

Współdziałanie ułatwia dialog, stanowi najlepszą płaszczyznę negocjacji, podstawowy warunek aktywności na rzecz wspólnoty. Różnice interesów zawsze występują, niemniej istnieje potrzeba kompromisów, „docierania poglądów” wewnątrz gminy i mówienia na zewnątrz jednym głosem.

Sprawą bezdyskusyjną jest zatem to, iż strategia nie może być wyłącznie dziełem eksperckim, że powinna powstawać na drodze społecznego współdziałania wspólnoty lokalnej.

Niezbędne jest więc stworzenie efektywnego systemu współpracy w realizacji wielozadaniowego programu, pogłębienie umiejętności programowania na każdym poziomie, stosowanie czytelnych procedur i mechanizmów tworzenia strategii oraz podziału środków a przede wszystkim silna identyfikacja mieszkańców z tworzoną i wdrażaną koncepcją rozwojową.

Zintegrowany rozwój gminy powinien ujawniać się zarówno w integracji podmiotów, środków finansowych, działań wywołujących efekty synergiczne, jak i w zachowaniu niezbędnej równowagi między rozwojem sfery gospodarczej i społecznej, inwestycjami materialnymi i niematerialnymi, w wypracowaniu tak bardzo pożądanego ładu społeczno-gospodarczego i ładu przestrzennego.

JAKA STRATEGIA JEST W GMINIE NAJBARDZIEJ POŻĄDANA?

Nowe jakościowo wyzwania, jakie niesie ze sobą XXI wiek, stawiają przed wspólnotą lokalną trudne zadania kreowania rozwoju zrównoważonego, ukierunkowanego na:

- ⇒ dywersyfikację gospodarki,
- ⇒ poprawę jej jakości, konkurencyjności poprzez:
 - rozwój infrastruktury technicznej, ekonomicznej, społecznej,
 - traktowanie ochrony środowiska jako nierozłącznej części procesów rozwojowych.

Rzeczywiste zaspokajanie potrzeb lokalnych i realizowanie zróżnicowanych aspiracji społeczności lokalnej wymaga podjęcia wysiłku przygotowania założeń polityki rozwoju gminy.

Postępujące procesy integracyjne Polski z Unią Europejską istotnie rzutują na zmieniające się przepisy prawne i dostosowanie wielu norm do wymogów obowiązujących w nowoczesnych państwach m.in. z zakresu tak ważnych obszarów jak planowanie przestrzenne, ekologia, budownictwo, inwestycje czy bezpieczeństwo publiczne. Powoduje to również konieczność zwiększonej aktywności ze strony samorządu lokalnego.

Bliska perspektywa tej integracji sprawia, że nawet w skali lokalnej uwzględniać należy uwarunkowania związane z funkcjonowaniem Unii. Integracja wymaga bowiem:

- przyswojenia europejskich standardów informacyjnych i planistycznych,
- przyjęcia standardów ekologicznych UE poprzez racjonalizację wykorzystania wody, surowców, energii z jednoczesnym zmniejszeniem obciążenia środowiska,
- poprawy konkurencyjności oraz podjęcia restrukturyzacji niekonkurencyjnych obszarów, działów i gałęzi gospodarki,
- zdolności do absorpcji transferów kapitału, technologii, usług z UE.

Wejście w struktury zachodnioeuropejskie w konfrontacji z tzw. europejskim modelem życia wiązać się też może z ujemnymi konsekwencjami wyrażającymi się m.in. zatracaniem tożsamości kulturowej. Do tego gmina też musi się przygotować i potrafić przeciwdziałać negatywnym tendencjom, zwłaszcza na płaszczyźnie społecznej.

Uwarunkowania zewnętrzne wskazują jednoznacznie, że bez zdynamizowania procesów gospodarczych i społecznych nie będzie możliwy awans cywilizacyjny gminy w zakreślonym horyzoncie czasowym strategii.

2. KALENDARZ I ORGANIZACJA PRACY NAD STRATEGIĄ

PODSTAWY PRAWNE

Znowelizowana ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym uchwalona 7 lipca 1994 r. określiła system planowania przestrzennego w Polsce i wyznaczyła obowiązujące dokumenty planistyczne w skali gminy. Strategia nie jest więc obligatoryjnym zadaniem gminy, niemniej jej opracowanie stanowi podstawę właściwego wykonania obowiązujących gminę dokumentów. Ostatnie ustawy o

samorządzie województwa, o samorządzie powiatowym, o finansach publicznych i o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 wprowadziły istotne zmiany umożliwiające stosowanie nowoczesnych metod zarządzania w sferze administracji publicznej. Jakkolwiek ustawodawca w sposób bezpośredni nie nakłada na powiaty i gminy obowiązku perspektywicznej oceny zachodzących zmian i podejmowania długofalowych decyzji, to obowiązki te wynikają pośrednio z ustawy o finansach publicznych, gdzie przewiduje się możliwość określania w budżetach jednostek samorządu terytorialnego odpowiednich limitów na finansowanie wieloletnich programów inwestycyjnych.

Strategiczne programy, mające charakter jednorazowy lub cykliczny, nie muszą ograniczać się do zadań mieszczących się w kompetencjach gminy. Ważne jest jednak aby każdy program gospodarczy miał swoje miejsce w strategii i w wieloletnim planie inwestycyjnym oraz aby wyznaczone cele były wprowadzane w myśl racjonalnie ukształtowanej polityki inwestycyjnej. Struktura programów gospodarczych powinna być spójna i porządkowana konstrukcji tych dokumentów.

Aktualne regulacje prawne otwierają więc tylko częściowo realne możliwości stosowania nowoczesnych, zintegrowanych metod planowania i zarządzania.

Przepisem najsilniej związanym z realizacją strategii jest zatem art. 1 pkt. 1 i art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (tekst jednolity Dz. U. Nr 13, poz. 74 z 1996 r. z późniejszymi zmianami) zgodnie z którym do właściwości rady gminy należy uchwalanie programów gospodarczych.

Przyjęcie uchwałą Rady niniejszej strategii nadaje jej rangę oficjalnego dokumentu samorządu wskazującego cele, kierunki i zasady postępowania w określonym horyzoncie czasowym.

GLÓWNE ETAPY PRAC NAD STRATEGIĄ

Decyzję o przystąpieniu do opracowania Strategii Rozwoju podjął Zarząd Gminy. Zintensyfikowanie prac nastąpiło 1999 i 2000 r., kiedy Zarząd przeprowadzał liczne konsultacje w środowisku samorządowym i naukowym nad przyjęciem najbardziej efektywnej metody tworzenia strategii oraz harmonogramu prac.

Już w trakcie rozmów wstępnych sprawą bezdyskusyjną było to, iż strategia gminy nie może być dziełem eksperckim, lecz że powinna mieć partnerski charakter i powstawać na drodze społecznego współdziałania wspólnoty lokalnej z władzami gminy oraz z zespołem konsultantów. Takie

było stanowisko członków Zarządu, przedstawicieli Rady oraz pracowników urzędu i społeczności lokalnej.

Ten fakt zadecydował o przyjętym harmonogramie pracy, jej organizacji oraz o planowanych różnych formach konsultacji i promocji wewnętrznej, nie pomijającej nawet najmłodszych mieszkańców gminy.

Prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Kleczew poprzedzone były szeroką akcją edukacyjno-promocyjną wśród radnych i mieszkańców. Miała ona na celu pogłębienie wiedzy członków Rady Gminy, pracowników urzędu i mieszkańców o tym czym jest strategia rozwoju, jakie wynikają z niej korzyści dla wspólnoty lokalnej oraz jakie zasady należy stosować w trakcie jej tworzenia i wdrażania.

Odbyły się, zorganizowane przez władze gminy, samorządowe warsztaty strategiczne dla Radnych i przedstawicieli społeczności lokalnej pt: *Tworzenie strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy -moda czy warunek sukcesu?*

Warsztaty te były okazją do sondażu opinii o:

- potrzebie tworzenia takiego długookresowego programu rozwoju gminy,
- jego horyzoncie czasowym,
- gotowości włączenia się mieszkańców w proces tworzenia i wdrażania strategii,
- czynnikach, które mogą ułatwiać i utrudniać tworzenie strategii.

Uczestnicy otrzymali też materiały informujące o korzyściach wyływających z tworzenia strategii oraz o potrzebie partnerskiego jej tworzenia i wdrażania.

W tym samym dniu powołany został Komitet Koordynacyjny, który podjął się opracowania ramowego harmonogramu prac oraz powołania roboczych zespołów strategicznych. Zarząd wyznaczył też koordynatora organizacyjnego prac nad strategią.

Powołane zostały zespoły problemowe, które podjęły się zorganizowania samodzielnych spotkań w celu oceny sytuacji i wyłonienia priorytetów rozwojowych w poszczególnych sferach. Do udziału w pracach zespołów zaproszeni zostali Radni, przedstawiciele sołectw, instytucji i organizacji działających na terenie gminy.

Prace nad strategią rozwoju były kontynuowane w 2000 r. W tym czasie odbyły się spotkania konsultantów z Komitetem Koordynacyjnym oraz z członkami zespołów roboczych.

W przygotowanie odpowiednich materiałów diagnostycznych oraz ocenę stanu gminy, jej zasobów i potencjału rozwojowego aktywnie zaangażowali się pracownicy Urzędu Gminy oraz inni członkowie zespołów roboczych.

W sierpniu 2001 r. ukończone zostały prace nad raportem, którego tekst przedłożony został Zarządowi Gminy.

Następnie przystąpiono do oceny możliwości rozwojowych gminy, identyfikacji jej atutów i szans rozwojowych oraz słabych stron i zagrożeń tkwiących w otoczeniu. (analiza SWOT).

Na tej podstawie sformułowane zostały propozycje celów, kierunków działania priorytetowych projektów przedsięwzięć w poszczególnych obszarach strategicznych.

Celem kolejnych warsztatów strategicznych była wspólna praca nad:

- brzmieniem misji, wizji i celów,
- oceną i hierarchizacją głównych problemów rozwojowych gminy,
- wyznaczeniem głównych kierunków rozwoju gminy,

Przy opracowywaniu zestawu i harmonogramu przedsięwzięć inwestycyjnych brane były pod uwagę:

- ◆ możliwości ich realizacji ze względu na dostępność środków finansowych,
- ◆ konieczność wariantowego sposobu realizacji (jedna duża inwestycja, czy kilka mniejszych projektów, realizowanych w określonych przedziałach czasu),
- ◆ możliwość różnych sposobów finansowania (źródeł pozyskania środków).

Postanowiono, że uczestnicy warsztatów zorganizują kolejne spotkania zespołów roboczych, na których zostaną zaprezentowane i przedyskutowane dotychczasowe ustalenia. W listopadzie 2001 r. tekst strategii wraz z projektem uchwały został przedłożony przez Zarząd Komisjom Rady Gminy.

ORGANIZACJA WSPÓŁPRACY

Obok Komitetu odpowiedzialnego za opracowanie całego programu, dla powodzenia jego realizacji za niezbędne uznano utworzenie kilku roboczych zespołów problemowych, które niezależnie od ogólnych uwarunkowań zajmowały się szerzej problemami wyłonionego obszaru strategicznego. Wstępnie z grona uczestników oraz innych przedstawicieli społeczności lokalnej utworzone zostały następujące robocze zespoły problemowe:

- **zespół ds. oświatowo-edukacyjnych,**
- **zespół ds. ochrony środowiska,**
- **zespół ds. restrukturyzacji wsi i rolnictwa,**
- **zespół ds. infrastruktury technicznej,**
- **zespół ds. społecznych,**
- **zespół ds. finansowych,**

- **zespół ds. aktywizacji i rozwoju przedsiębiorczości oraz promocji gminy.**

W skład poszczególnych zespołów weszli:

- przedstawiciele komitetu koordynacyjnego,
- urzędnicy zajmujący się daną sferą działalności,
- osoby profesjonalnie z nią związane,
- niezależni przedstawiciele społeczności lokalnej.

Każdy z uczestników warsztatów zadeklarował przynależność do jednego z powołanych wstępnie zespołów. Postanowiono równocześnie, iż w procesie tworzenia i wdrażania strategii liczba i skład zespołów mogą się zmienić i zależeć będą od zakresu tworzonych projektów przedsięwzięć związanych z głównymi sferami funkcjonowania gminy oraz że do poszczególnych zespołów mogą dojść nowe osoby, które zadeklarują chęć współpracy, zaproszone też zostaną osoby, które nie mogły uczestniczyć w warsztatach. Zespoły pod kierunkiem wybranego w swym gronie przewodniczącego oraz koordynatora organizacyjnego pracowały nad uwarunkowaniami i kierunkami rozwoju danej sfery.

Prace prowadzone więc były równoległe na trzech wzajemnie powiązanych płaszczyznach:

- ⇒ metodycznej,
- ⇒ merytorycznej,
- ⇒ organizacyjnej.

W trakcie spotkań organizowanych w gminie kładziono bowiem nacisk nie tylko na rozpoznanie potrzeb, opinii i poglądów przedstawicieli mieszkańców, lecz na pogłębianie ich wiedzy i kształtowanie umiejętności oraz postaw niezbędnych do skutecznego wdrażania programu. Założono, że w procesie społecznego współdziałania w zakresie wyznaczania celów rozwoju i środków ich realizacji bardzo ważną rolę odgrywa szeroka konsultacja społeczna gwarantująca partnerski charakter programowania. Dobierając środki służące jakiemuś celowi, uwzględniane były przede wszystkim poglądy, życzenia, zasoby mieszkańców, a następnie wiązane z punktami widzenia i możliwościami władz oraz konsultantów zewnętrznych. Nie było to sprawą prostą. Preferencje uczestników nie były bowiem identyczne. W warunkach ogromu potrzeb i ograniczonych środków finansowych gminy trzeba było poszukiwać kompromisowych rozwiązań.

3. BAZA DANYCH DO OPRACOWANIA STRATEGII

Niniejsza strategia opracowana została na podstawie raportu diagnostycznego oraz analizy słabych i mocnych stron gminy, która pozwoliła na określenie jej problemów, ich zweryfikowanie i wypracowanie stosownych rozwiązań w oparciu o szanse rozwojowe. W planie strategicznym uwzględnione zostały priorytety zawarte w "Strategii województwa Wielkopolskiego", „Założeniach Strategii Powiatu Konińskiego” oraz dokumentach centralnych.

Podstawę wyznaczenia horyzontu czasowego strategii oraz misji, celów strategicznych i kierunków rozwoju miasta i gminy stanowiły więc:

- **dokumenty określające politykę regionalną i kierunki rozwoju w skali krajowej, makroregionu środkowo-zachodniego, województwa wielkopolskiego i powiatu konińskiego m.in.:**

- ⇒ Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
 - ⇒ Wstępny Narodowy Plan Rozwoju,
 - ⇒ Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
 - ⇒ Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
 - ⇒ Strategia Finansów Publicznych i Rozwoju Gospodarczego.Polska 2000 – 2010
 - ⇒ Sapard. Program Operacyjny dla Polski,
 - ⇒ Regiony Polski. Profile regionalne,
 - ⇒ Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego,
 - ⇒ Diagnozy stanu województwa wielkopolskiego,
 - ⇒ Strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Wielkopolsce
 - ⇒ Założenia strategii powiatu konińskiego,
- **wyniki analiz diagnostycznych** przeprowadzonych na podstawie materiałów Urzędu Miasta i Gminy, w tym m.in.:
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Kleczew,
 - zestawienia Urzędu Gminy dotyczące prowadzonej działalności gospodarczej, rodzaju i zakresu usług, struktury użytkowania gruntów, struktury demograficznej, realizowanych inwestycji, poziomu i struktury dochodów i wydatków budżetowych, rozdysponowania budżetu zakresu pomocy społecznej itp.
 - **materiały i opracowania statystyczne**, obejmujące swym zasięgiem teren gminy m.in: Roczniki Statystyczne Województwa Wielkopolskiego, Bank Danych Lokalnych,
 - **opinie i sugestie społeczności lokalnej** zgłaszane w trakcie spotkań konsultacyjnych i warsztatów strategicznych, wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród ludności.

II. RAPORT O STANIE GMINY

1. POŁOŻENIE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Gmina Kleczew położona jest we wschodniej części Województwa Wielkopolskiego na Nizinie Wielkopolskiej i Równinie Kleczewskiej. Jest ona jedną z czternastu gmin powiatu konińskiego ziemskiego. Z gminą Kleczew sąsiadują trzy jednostki samorządowe powiatu konińskiego: od południa gmina Kazimierz Biskupi, od wschodu gmina Ślesin, od północnego wschodu Gmina Wilczyn (mapa 1). Od zachodu gmina Kleczew sąsiaduje z gminą Ostrowite, a od północy z gminami Orchowo i Powidz, należącymi do powiatu słupeckiego

Mapa 1. Lokalizacja gminy Kleczew w granicach powiatu konińskiego

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 1991 r. (Dz. U. Nr 87 z 1991 r. poz. 397) Gmina Kleczew otrzymała status mieszany, miejsko-wiejski, uprawniający samorząd gminny do posługiwania się nazwą „Rada Miejska”, przy praktycznym funkcjonowaniu dwuczłonowego określenia „miejsko-gminny” wszystkich jednostek organizacyjnych gminy.

Powierzchnia gminy Kleczew wynosi 110 km². System przestrzenny gminy Kleczew obejmuje miasto Kleczew i 21 sołectw, w istotny sposób zróżnicowanych zarówno pod względem liczby mieszkańców, zajmowanej powierzchni, występujących zasobów naturalnych. Do wsi sołeckich należą: Adamowo, Budziszów Kościelny, Budziszów Górny, Izabelin, Jabłonka, Janowo, Kalinowiec, Kamionka, Marszewo, Miłaczew, Nieborzyn, Przytuki, Roztoka, Słaboludź, Sławoszewek, Sławoszewo, Tręby, Wielkopole, Wola Sławiecka, Zberzyn, Złotków. Ogółem na terenie gminy znajduje się 47 miejscowości. Liczba mieszkańców wynosi 9.822 osoby, w tym 4075 kleczewian.

Mapa 2. Usytuowanie gminy i miasta względem głównych ciągów komunikacyjnych

Miasto leży w południowo-wschodniej części gminy, w odległości 20 km od Konina. W Kleczewie krzyżują się drogi prowadzące z Sompolna do Słupcy i z Konina do Strzelna. Kleczew ma bezpośrednie połączenie autobusowe z Poznaniem, Bydgoszczą i Turkiem. Do Kleczewa dociągnięta jest linia kolejki szerokotorowej obsługującej wyłącznie potrzeby Kopalni Węgla Brunatnego „Konin”. Przez teren gminy przechodzą tory kolejki wąskotorowej, łączącej Sompolno z Gnieznem. Ta trasa komunikacyjna straciła zupełnie swą dotychczasową rolę lokalnego środka transportu i od dłuższego czasu nie jest użytkowana.

Mapa 3. Plan miasta Kleczew

2. TRADYCJE HISTORYCZNE I ŚRODOWISKO KULTUROWE MIASTA I GMINY

Położenie gminy w historycznym obszarze ziem związanych z rozwojem polskości, a następnie złożone procesy dziejowe o charakterze polityczno-administracyjnym ukształtowały jej długoletnią tradycję i odrębność kulturową.

Miasto Kleczew chlubi się wielowiekową tradycją funkcji miejskiej. Założone zostało w 1366 roku na prawie magdeburskim, w miejscu istniejącej już od dawna osady targowej. Przez wieki istniały dwie lokalne administracje; grodzka z burmistrzem na czele i terenowa, której przewodził wójt.

Bogate tradycje oraz wytworzone w wielowiekowym procesie historycznym wartości kulturowe gminy, sytuują ją dość wysoko w zakresie etnologicznej spuścizny Wielkopolski.

Środowisko kulturowe gminy tworzą elementy zagospodarowania jej terenu, zabytki architektury, obiekty sakralne, wartości historyczne, naukowe i artystyczne. Materialne wartości środowiska kulturowego gminy związane są z początkiem działalności ludzkiej oraz z dalszymi losami jej mieszkańców.

Na terenie gminy nie brakuje interesujących obiektów architektonicznych, które stanowią kościoły, liczne zespoły pałacowe i dworsko-parkowe oraz inne zabudowania.

Zabytki na terenie gminy Kleczew

Najcenniejszym zabytkiem Kleczewa jest kościół gotycki z drugiej połowy XV wieku - pierwotnie klasztorny. Prezbiterium datuje się właśnie na ten czas, zaś korpus powstał na początku XVI wieku. Kleczewski kościół posiada wewnątrz trójnawowe o układzie halowym. W prezbiterium zachowało się gotyckie sklepienie gwiaździste. W ołtarzu głównym - klasycystycznym, powstałym około 1780 roku - jest ustawiony krucyfiks i rzeźby Matki Boskiej i św. Jana. Barokowe ołtarze boczne wypełniają obrazy św. Rodziny (początek XVIII w.) i Matki Boskiej z Dzieciątkiem z drugiej połowy XVIII wieku. Interesującym zabytkiem jest barokowe epitafium, ufundowane w 1790 roku przez Władysława Gurowskiego (Wielkiego Marszałka Litewskiego) - ówczesnego właściciela Kleczewa.

Ochroną konserwatorską objęte są 4 obszary obserwacji archeologicznej:

1. Zamczysko – teren grodu,
2. Plac Wolności – miejsce przeprawy przez nieckę jeziorną koło grodu,
3. Kościół parafialny w Kleczewie wraz z otoczeniem,

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące zespoły dworskie oraz kościelne:

Budzisław Górny – zespół dworski:

- dwór, mur., 1920-22 r.
- park, 2 poł. XIX w.

Danków – zespół dworski:

- dwór, mur., 2 poł. XIX w., 1932 r. (ruiny)
- park, 2 poł. XIX w.

Kleczew – zespół kościoła p. w. Św. Andrzeja Apostoła:

- kościół, mur., 2 poł. XV w.
przebudowa: pocz. XVI w., 1788 r., 1866 – 72r., 1905 r., 1965 – 66 r.
- plebania, mur., ok. 1900 r., 1930 r.,
zespół kuźni:
 - kuźnia mur., 1932 r. ul. Toruńska

Nieborzyn – zespół podworski z zachowaną oficyną.

- park ok. poł. XIX w.

Sławoszewek – zespół dworski:

- dwór mur., 1882 –84 r.
- park, 1882 –84 r.

Złotków – zespół kościoła , p. w. Imienia NMP

- kościół mur., 1880 r.
- plebania mur., 1902 r.

Pojedyncze obiekty:

Budzisław Kościelny – wiatrak koźlak, drewniany, 1858 r.

Kleczew – budynek Sądu Grodzkiego, mur 1928 – 29 r. (obecnie Biblioteka Publiczna)

- dom nr 17, Plac Kościuszki, mur., I poł. XIX w.
- dom nr 18, Plac Kościuszki, mur., I poł. XIX w.
- dom nr 21, Plac Kościuszki, mur., I poł. XIX w.
- dom nr , ul. Toruńska, mur., I poł. XIX w.
- browar, obecnie magazyn, ul. Leśna 57, mur. 1913 r.
- młyn gospodarczy, mur., 1928 r. (ruiny)

Wielkopole – świątek ludowy w kapliczce przydrożnej, drewn., XIX w.

Wola Spławiecka – dwór, obecnie świetlica wiejska, 1933 r.

Złotków – dwór, mur., XIX w. zrekonstruowany w 1984 r.

Na skraju gminy, w miejscowości Anastazewo znajduje się kompleks dawnego przejścia granicznego pomiędzy Prusami a Rosją.

Parki:

Budzisław Górny

Jabłonka

Danków

Marszewo

Sławoszewek

Nieborzyn

Cmentarze:

Kleczew – cmentarz rzym. – kat.

Budzisław Kość. - cmentarz rzym. – kat.

Złotków - cmentarz rzym. – kat.

Alinowo – cmentarz ewangelicki

Stogi - cmentarz ewangelicki

Kamionka - cmentarz ewangelicki

Stanowiska archeologiczne:

- Janowo - Koziegłowy - grodzisko łużyckie, osada średniowieczna
- Zberzyn – grodzisko megalityczne (kujawskie), okres neolitu
- Wola Spławiecka – grobowiec megalityczny

Miejsca szczególnej pamięci:

- Powstańcza mogiła na cmentarzu w Kleczewie bezimiennych bohaterów Powstania Styczniowego, poległych wiosną 1963 r. w okolicach Kleczewa;
- mogiła z okresu Powstania Styczniowego w Sławoszewie.
- Zbiorowa mogiła ok. 8.000 Żydów zamordowanych w okresie okupacji hitlerowskiej w lesie Krążel na południe od Kleczewa, za leśniczówką Wygoda.

Dziedzictwo przodków stanowią też niematerialne wartości środowiska kulturowego obejmujące m.in. tradycje, zwyczaje, nazewnictwo. To z nich wywodzi się obecna nazwa gminy oraz jej herb.

W trosce o zachowanie tożsamości kulturowej gminy oraz kształtowanie jej wizerunku na zewnątrz organizowane są liczne imprezy upamiętniające tradycje gminy m.in. coroczne dni Kleczewa.

Przyjęcie dużych obszarów gminy w celu odkrywkowej eksploatacji złóż węgla brunatnego spowodowało zniekształcenie jej krajobrazu kulturowego. Gmina utraciła swą tożsamość ukształtowaną w procesie historycznym. Przerwane zostały historyczne przebiegi ciągów komunikacyjnych łączących miasto Kleczew z obszarem gminy. Miasto w ostatnim dziesięcioleciu uległo intensywnej urbanizacji. Wprowadzono budownictwo wielkogabarytowe, powstały nowe osiedla mieszkaniowe w kierunku południowym miasta.

3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE WARUNKI I ZASOBY NATURALNE

Ukształtowanie terenu

Obszar gminy leży przy granicy regionów wielkopolskiego i kujawskiego. Teren gminy stanowi wschodnią część Pojezierza Gnieźnieńskiego, z łańcuchem jezior polodowcowych, z których Jezioro Budzisławskie leży w granicach gminy. Oprócz niego na terenie gminy znajduje się niewielkie Jezioro Anastazewskie, Jezioro Koziegłowy leżące w zachodniej części gminy oraz Jezioro Stępa, akwen leżący w granicach miasta Kleczewa. Z cieków podstawowych należy wymienić Strugę Kleczewską, Kanał Budzisławski oraz Strugę Biskupią. Gminę przecinają dwa pasma rynien polodowcowych - szeregu oczek wodnych, dziś już częściowo zarośniętych i zdegradowanych, które kiedyś stanowiły istotny element naturalnego krajobrazu: jednym z nich jest pasmo rozlewisk ciągnących się od Kopydłowa w gminie Wilczyn, aż do Kleczewa, z których wypływa Struga Kleczewska. Drugim pasmem rozlewisk i oczek polodowcowych jest rynna kamionkowsko-koziegłowska, zakończona jeziorem o tej nazwie, z którego wypływa Struga Biskupia. Wszystkie te ciekі leżą w zlewni rzeki Warty. Gmina znajduje się na wysokości ponad 100 metrów nad poziomem morza; najwyższy naturalny punkt wysokościowy, 115 m n.p.m. znajduje się w Sierniczu Małym, tuż za granicą gminy. Działalność Kopalni Węgla Brunatnego Konin spowodowała, że najwyższym położonym punktem jest zrehabilitowany teren dawnej odkrywki Józwin 2A, wznoszący się na wysokość ok. 108 m n.p.m.

Szata roślinna

Gmina Kleczew praktycznie pozbawiona jest lasów; zajmują one niecały 1% jej powierzchni. Niewielkie kompleksy leśne występują na skrajach gminy: w okolicach Kleczewa, stanowią skraj dawnej Puszczy Kazimierskiej i na terenie sołectwa Adamowo nad Jeziorem Budzisławskim. Zachowały się stare parki podworskie w Marszewie, Budzisławiu Górnym, Sławoszewku, Dankowie,

Nieborzynie i w mniejszym stopniu w Jabłonce a także resztki parku dworskiego w samym Kleczewie – naprzeciw gmachu Liceum Ogólnokształcącego.

Interesującym elementem stanowiącym uzupełnienie tak skąpej szaty roślinnej są aleje drzew owocowych posadzone wzdłuż głównych dróg w gminie: Kleczew - Budziszław Kościelny i Kleczew - Kaliska. Drzewostany te, to najczęściej drzewa czereśniowe i jabłonie. Posadzone zostały przez Niemców w czasie okupacji. Ze względu na wiek drzewa te nie mają już praktycznie żadnego znaczenia towarowego.

Klimat

Gmina Kleczew posiada dość korzystne warunki klimatyczne, mimo niekorzystnych układów wilgotnościowych. Obszar ten charakteryzuje się przeciętnymi dla Polski warunkami termicznymi. Średnie temperatury w roku wynoszą ok. 7,5- 8,0°C. Średnia temperatura w najchłodniejszym miesiącu styczniu wynosi (-3,5)°C, a w najcieplejszym miesiącu lipcu 18°C. Okres wegetacyjny trwa średnio 220 dni, a zima termiczna ok.80 dni.

Średnie roczne sumy opadów kształtują się na poziomie 500- 550 mm i są niższe od przeciętnych dla całego kraju. W stosunku rocznym największe sumy opadów występują w lipcu i kształtują się na poziomie 80- 100 mm. Niekorzystny układ stosunków wodnych pogłębia działalność Kopalni Węgla Brunatnego Konin, która na szeroką skalę odprowadza wody z terenów przygotowywanych do odkrywki.

Układ wiatrów na obszarze gminy jest charakterystyczny dla panującego na całym Niżu Polskim. Przeważają wiatry z sektora zachodniego, przy czym zimą większa frekwencja dotyczy kierunku północno-zachodniego, latem wiatry północne i południowe są najrzadsze. Występowaniu wiatrów wschodnich, a zwłaszcza północno- wschodnich, sprzyja wiosenna przebudowa cyrkulacji. Natomiast jesienią zwiększa się frekwencja wiatrów południowo-wschodnich.

Na terenach odsłoniętych występuje sprzyjająca dynamika ruchów pionowych powietrza. Występują miejsca, które wykazują cechy zaciszności oraz miejsca inwersyjne, charakterystyczne dla terenów przekształconych przez kopalnie odkrywkowe. Istotne znaczenie dla gospodarki oraz przyrody ma częstość wiatrów w stosunku do terenów.

Najogólniej rzecz biorąc warunki naturalne - klimatyczne należy uznać za sprzyjające.

Tabela 1**Struktura powierzchni ogólnej w gminie Kleczew w 2000 roku**

Wyszczególnie nie	Powierzchnia ogółem w ha	w ha fizycznych				
		Użytki rolne			Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
		Razem	Grunty orne	Łąki i pastwiska		
Gm.Kleczew	11.012	8.492	7.687	357	135	313

Tabela 2**Struktura powierzchni ogólnej w gminie Kleczew w 2000 roku (w %)**

Wyszczególnie nie	Powierzchnia ogółem w ha	W tym % powierzchni				
		Użytki rolne (% powierzchni)			Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
		Razem	Grunty orne	Łąki i pastwiska		
Gm.Kleczew	11.012	100	90,5	4,2	1,6	3,7

Gleby

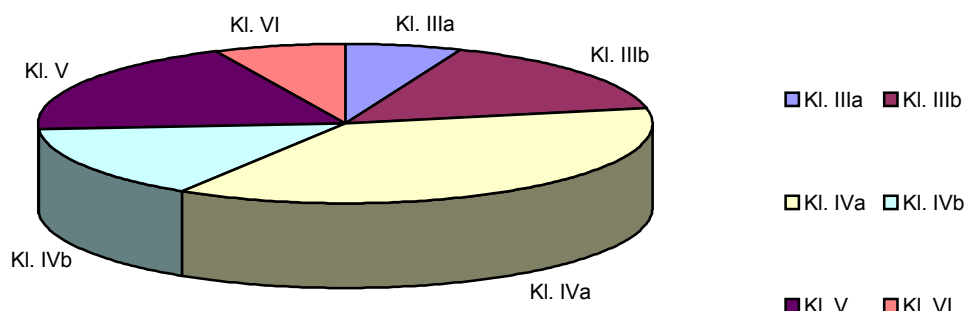
Warunki glebowe nie są tak korzystne. Na terenie gminy Kleczew występują znaczne zmiany w użytkowaniu gruntów. Rokrocznie ulega pomniejszeniu powierzchnia gruntów rolnych ze względu na zajmowanie tych terenów przez Kopalnię Węgla Brunatnego. Stąd występują różnice w wielkości użytkowania gruntów w różnych okresach.

Większość gleb należy do średnich i słabych. Ponad połowa- bo aż 52 % gleb należy do klasy IV. Jest to więcej niż w powiecie i województwie. Prawie czterokrotnie jest mniej gleb klasy VI niż w powiecie. W gminie Kleczew brakuje gleb najlepszych- klasy I i II - tak jak w powiecie i województwie. Nie występują także gleby w klasie VI RZ - gleby nieprzydatne rolniczo.

Średni wskaźnik bonitacji gleb wynosi 0,72, co wskazuje na niską jakość rolniczą gleb.

Tabela 3
Udział % poszczególnych klas bonitacyjnych gruntów ornych
w gminie Kleczew
na tle sytuacji w powiecie i województwie

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne gruntów ornych								
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIRZ
Gm. Kleczew	0	0	6	16	37	15	19	7	0
Powiat koniński	0	0	4	9	21	12	27	26	1
woj. wielkopolskie	0	1	12	12	24	11	22	17	1

Rys.1. Klasy bonitacyjne gruntów ornych w gminie Kleczew

Przydatność rolniczą gleb określają kompleksy, które są typami siedliskowymi rolniczej powierzchni produkcyjnej. Do każdego kompleksu zaliczone są różne gleby, o zbliżonych właściwościach i kierunku użytkowania.

Na terenie gminy dominują gleby kompleksów żytnich, które stanowią 84,0%, co niewiele się różni od powiatu (86,0%) i od województwa (78,0%). Najlepsze kompleksy- pszenne- zajmują tylko 4,0% powierzchni gruntów ornych, tyle samo co w powiecie i prawie czterokrotnie mniej niż w województwie wielkopolskim.

W gminie Kleczew 26,0% stanowią gleby kwaśne, 28,0% gleby lekko kwaśne. Gleby o odczynie zasadowym występują sporadycznie, jest ich tylko 9,0%, więcej o 1/3 niż średnio w od województwie wielkopolskim.

Tabela 4**Struktura gruntów ornych wg kompleksów przydatności rolniczej gleb w gminie Kleczew w 1999 roku w %**

Wyszczególnienie	Pszenny b.dobry	Pszenny dobry	Pszenny wadliwy	Żytni bardzo dobry	Żytni dobry	Żytni słaby	Żytni bardzo słaby	Zbożowo pastewny mocny	Zbożowo pastewny słaby
Gmina Kleczew	0	4	0	24	37	23	6	2	4
Powiat koniński	0	3	1	15	19	27	25	3	7
woj. wielkopolskie	1	13	1	21	19	21	17	2	5

Struktura gospodarstw rolnych

Ponad połowę ogólnej liczby gospodarstw stanowią gospodarstwa o powierzchni do 5 ha, użytkują one jednak tylko około 19,4% powierzchni. Z kolei na 172 gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha, stanowiących 16, 2% ogólnej liczby gospodarstw przypada prawie połowa gruntów.

Tabela 5

**Liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy Kleczew
(dane z 31.06.2001 r.)**

Grupa	Ogólna liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha fizycznych
1-2	299	354,07
2-5	287	930,48
5-7	135	807,74
7-10	164	1.364,40
10-15	86	1.026,31
15 i więcej	86	2.134,28
Razem	1.057	6.617,28

Bogactwa naturalne

Głównym bogactwem naturalnym gminy jest węgiel brunatny. Jego eksploatacja wpływa w zasadniczy sposób na wszystkie elementy środowiska naturalnego, w szczególności na ukształtowanie terenu i stosunki wodne oraz na charakter gospodarczy gminy.

Według stanu na dzień 17.10.2001 r. powierzchnia zajmowana w obrębie gm. Kleczew przez KWB „Konin” S.A., wynosi **2432,9957** ha.

Zgodnie z harmonogramem opracowanym w dziale technologii górniczej, na potrzeby działalności Kopalni do roku 2010 zostanie nabytych ok. 250 ha gruntów. Do tego czasu na terenie gminy Kleczew zrehabilitowanych zostanie 618 ha gruntów pokopalnianych.

Charakterystykę wydobycia węgla z obszaru gminy Kleczew oraz podstawowe parametry złóż prezentują tabele 6-8.

Tabela 6**Wydobycie węgla z odkrywek (mln Mg)**

Lata	Odkrywka Kazimierz-Północ	Odkrywka Józwin II A	Odkrywka Józwin IIB
1998	3.5	-	-
1999	3.0	1.4	-
2000	2.8	2.7	-

Tabela 7**Projektowane wydobycie węgla z odkrywek (mln Mg)**

Lata	Odkrywka Kazimierz-Północ	Odkrywka Józwin II A	Odkrywka Józwin IIB
2001	2.6	2.9	-
2002	3.7	3.5	-
2003	3.1	2.7	2.0
2004	3.4	2.4	1.7
2005	4.0	-	2.6
2006	4.0	-	2.1
2007	3.2	-	2.8
2008	3.4	-	3.3
2009	2.4	-	2.9
2010	2.9	-	3.6
2011	2.0	-	4.5

Tabela 8**Podstawowe parametry złóż węgla brunatnego**

Parametr	Odkrywka Kazimierz-Północ	Odkrywka Józwin II A	Odkrywka Józwin IIB
Średnia miąższość węgla bilansowego (m)	8.7	6.6	6.6
Średnia grubość nakładu (m)	50.2	55.8	54.9
Średnia wartość opałowa węgla (kcal/kg)	2192	2192	2140

Zakończenie działalności Kopalni „Konin” na obszarze gm. Kleczew będzie zróżnicowane w czasie.

1. Ok. roku 2006 nastąpi zakończenie zwałowania w O/Józwin II A (wraz z uformowaniem terenów rekreacyjnych).
2. Rozpoczęcie napełniania zbiornika wodnego w wyrobisku końcowym O/Kazimierz Północ nastąpi ok. roku 2012 - 2013.
3. Definitywnie eksploatację na terenie Gminy Kleczew KWB Konin zakończy w O/Józwin IIB ok. roku 2021. Nastąpi wtedy początek wypełniania zbiornika końcowego w tym wyrobisku.

OCHRONA I ODNOWA ŚRODOWISKA

Ubytek ziemi ornej i pewna degradacja niektórych terenów gminy powoduje, że sprawy ochrony środowiska są priorytetem, tak ze strony kopalni, jak i samorządu terytorialnego. W związku z tym nakłady na ekologię stanowią znaczny odsetek gminnego budżetu.

Aktualnie kontynuowane są dwie inwestycje budowy sieci kanalizacyjnej, w Kleczewie i w Budziszławiu Kościelnym. W tej ostatniej miejscowości we wstępnej fazie rozruchu znajduje się oczyszczalnia ścieków o docelowej wydajności 250 m³ na dobę, natomiast w Kleczewie realizowany jest ostatni etap budowy sieci kanalizacyjnej podłączanej do istniejącej od kilkunastu lat oczyszczalni ścieków. W roku bieżącym około 60 % mieszkańców gminy będzie korzystać z kanalizacji sanitarnej. Gmina jest w całości zwodociągowana.

Na terenie gminy funkcjonuje ponadto 59 indywidualnych oczyszczalni przyzagrodowych. Budowa kanalizacji spowodowała ochronę gruntu i wód przed zanieczyszczeniem. Łączna długość kanalizacji sanitarnej wynosi ok. 56 km wraz z przyłączami. Na kolektorach sanitarnych zamontowanych jest 9 przepompowni ścieków.

W 1999 roku wybudowane zostało gminne składowisko odpadów w miejscowości Genowefa gm. Kleczew, oddane do użytku 1 lutego 2000 r. Gmina Kleczew większość odpadów komunalnych do 1 lutego 2000 r. składowała na prowizorycznym wysypisku śmieci w Roztoce. W wyniku rozbudowy odkrywki węgla brunatnego w okolicach Roztoki, samorząd Kleczewa wspólnie z dyrekcją KWB "KONIN" podjął decyzję o budowie nowego składowiska, spełniającego normy europejskie. Wraz z oddaniem do użytku nowego składowiska odpadów, zamknięte zostało wysypisko w Roztoce. Nowe składowisko wybudowano na terenach pokopalnianych specjalnie przygotowanych pod tego typu inwestycję. Do zasypania wyrobiska wykorzystano gliny zwałowe i ily, a całość przykryto zbrojoną folią wg opracowanego projektu. Część odpadów komunalnych, które trafiają na składowisko jest posegregowana i umieszczona w odpowiednich kontenerach. Surowce wtórne wydzielone z odpadów komunalnych umieszczane są w specjalnych kontenerach i boksach, a następnie przekazywane do dalszego wykorzystania.

Do wszystkich szkół na terenie gminy wprowadzono program edukacji ekologicznej. Uczniowie w ramach zajęć poznają najnowsze technologie związane z ochroną środowiska oraz uczą się segregacji śmieci i sposobów na wykorzystanie surowców wtórnych. Każdego roku uczniowie szkół biorą udział w akcji "Sprzątanie świata". We wrześniu 2000 r. uczestniczyli również w zorganizowanej przez tutejszy

Zarząd Gminy i Miasta Sesji ekologicznej. Ponadto w szkołach poza selektywną zbiórką odpadów i uczestnictwem w akcjach „Sprzątanie świata” organizowane są:

- zajęcia terenowe mające na celu poznawanie przyrody, fauny i flory,
- konkursy nt. ochrony środowiska, których uczestnicy zakwalifikowali się do finałów w Poznaniu,
- konkursy poezji o tematyce przyrodniczej, w tym twórczość własna uczniów,
- sadzenie drzew i przesadzanie roślin,
- pogadanki nt. żywienie a zdrowie,
- akademie i konkursy z okazji “Dnia Ziemi”,
- ścieżki ekologiczne na lekcjach przyrody i biologii,
- edukacja ekologiczna w oparciu o programy nauczania,
- konkursy nt “Parki krajobrazowe województwa wielkopolskiego” na szczeblu gminnym w szkołach, międzygminnym w powiecie, których uczniowie zakwalifikowali się do finału w Poznaniu.

Gmina Kleczew posiada Program Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami dla Gminy Kleczew opracowany w 1999r. przez firmę EKO-EFEKT w Warszawie.

W listopadzie 1997 r. Rada Miejska w Kleczewie podjęła Uchwałę Nr XXXV/252/97 i Regulamin do ww. Uchwały w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

W mieście Kleczewie 91 % właścicieli nieruchomości zakupiło pojemniki 110l, w gminie 38 % właścicieli nieruchomości wywiązało się z tego obowiązku. Na terenach rekreacyjnych 63 % właścicieli działek zawarło umowy roczne ryczałtowe na wywóz nieczystości stałych. Ponadto na terenie gminy i miasta ustawiono 22 pojemniki na plastik i szkło o pojemności 1,5 m³. W planach Gminy znajduje się wyposażenie każdego sołectwa w ww. kosze.

5. STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY I MIASTA

W gminie Kleczew liczba ludności wynosi 9.822, w tym 50,9% stanowią kobiety. Ludność zamieszkująca gminę stanowi niecałe 3,0% mieszkańców województwa wielkopolskiego.

Ludność w Mieście i Gminie Kleczew

Rys.3. Skład mieszkańców gminy Kleczew w 2000 r.

Tabela 9

Stan ludności gminy Kleczew na dzień 31.12.2000 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Kleczew	9.822	4.990	4.832
-miasto	4.075	2.116	1.959
-wieś	5.747	2.874	2.300
Powiat koniński	121.040	60.923	60.117

Tabela 10**Ruch naturalny i saldo migracji w roku 2000**

Wyszczególnienie	małżeństwa	urodzenia	zgony	przyrost naturalny	saldo migracji
Kleczew	48	115	86	29	-23
- miasto	17	49	30	19	46
- wieś	31	66	56	10	-69
Powiat koniński	713	1.506	1.104	402	136

Tabela 11

Ludność zameldowana na pobyt czasowy ponad 2 miesiące oraz mieszkańcy czasowo nieobecni czasowo wg płci w 2000r.

Wyszczególnienie	Ludność zameldowana na pobyt czasowy			Mieszkańcy czasowo nieobecni		
	Razem	mężczyźni	kobiety	Razem	mężczyźni	kobiety
Kleczew	80	36	44	111	47	64
- miasto	56	22	34	42	18	24
- wieś	24	14	10	69	29	40

Na terenie gminy w wieku przedprodukcyjnym znajduje się 2.843 osób, czyli 29,7 % ludności; jest to nieco więcej niż w województwie i Polsce. Natomiast w wieku produkcyjnym jest 57,5 % ludności i jest to mniej niż w województwie.

Na 1 km² przypada 89 osób, o 23 osoby mniej niż w całym województwie. Przyrost naturalny kształtuje się na poziomie 3,8 osób na 1000 mieszkańców. W gminie Kleczew w roku 2000 było 849 osób bezrobotnych, w tym 511 kobiet. Stanowi to 0,5 % bezrobotnych województwa wielkopolskiego.

Tabela 12

Ludność wg płci i wieku w 2000r.

Wyszczególnienie	Ogółem	0-2	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-65	65 i więcej
Klęczew	9.822	367	593	1.378	505	326	1.526	1.450	1.368	892	331	1.086
- miasto	4.075	136	221	564	233	128	589	698	577	353	150	426
- wieś	5.747	231	372	814	272	198	937	752	791	539	181	660
	kobiety											
Klęczew	4.990	165	33	712	248	168	775	683	650	462	176	648
- miasto	2.116	58	120	278	125	68	296	346	274	196	88	267
- wieś	2.874	107	183	434	123	100	479	337	376	266	88	381
	mężczyźni											
Klęczew	4.832	202	560	666	257	158	751	767	718	430	155	438
- miasto	1.959	78	101	286	108	60	293	352	303	157	62	159
- wieś	2.873	124	189	380	149	98	458	415	415	273	93	279

Tabela 13

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w gminie Kleczew w 2000 r.

wyszczególnienie	ogółem	w wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	kobiety	Produkcyjnym	kobiety	poprodukcyjnym	kobiety	
Kleczew	9.822	2.843	1.428	5.717	2.738	1.262	824	71,8
-miasto	4.075	1.154	581	2.407	1.180	514	355	69,3
-wieś	5.747	1.689	847	3.310	1.558	748	468	73,6
Powiat koniński	121.040	34.407	34.407	16.862	70.222	33.008	11.053	72,4

6. POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA

Tabela 14

Dynamika bezrobotnych w gminie Kleczew w latach 1998-2000

Wyszczególnienie	1998	1999	2000	Dynamika 1998=100%
Liczba bezrobotnych ogółem	688	849	854	112,1
Liczba bezrobotnych kobiet	419	511	508	121,2
Liczba bezrobotnych otrzymujących zasiłek dla bezrobotnych	165	175	186	112,7
Bezrobotni absolwenci	68	59	65	95,6

Należy zauważyć, że bezrobocie w 2000 roku wzrosło o ponad 12,0% w stosunku do roku 1998, natomiast spadła niewiele o 4,4 % liczba bezrobotnych absolwentów.

Tabela 15

Struktura bezrobotnych według wykształcenia w gminie Kleczew w latach 1998-2000

Wykształcenie:	1998	1999	2000
Wyższe	0,7	0,4	1,4
Policealne i średnie zawodowe	17,2	17,7	20,6
Średnie licealne	6,4	6,7	6,8
Zawodowe	38,7	40,5	36,4
Podstawowe	37,1	34,8	34,7
Ogółem	100,0	100,0	100,0

Najwięcej bezrobotnych osób legitymuje się wykształceniem zawodowym - w 2000 roku 311 osób.

7. POMOC SPOŁECZNA

Rosnące bezrobocie i sfera ubóstwa rodzin wskazują na potrzebę rozwoju pomocy społecznej, zwiększenia jej efektywności i skuteczności. Sytuacja demograficzna i materialna mieszkańców gminy wymaga prowadzenia aktywnej prorodzinnej polityki społecznej, zwłaszcza że odnotować należy wzrost ubóstwa części mieszkańców, na które największy wpływ wywierają małe możliwości zatrudnienia pozarolniczego oraz niekorzystna koniunktura w rolnictwie, zwłaszcza w zakresie tych artykułów rolnych, które stanowiły podstawę funkcjonowania sektora rolno-żywnościowego.

W gminie Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonuje od 1990 r. W ostatnich latach widoczne było znaczne poszerzenie działalności MGOPS. Wyrażało się ono w bardziej celowym i ukierunkowanym wydatkowaniu środków finansowych, a także w dostosowywaniu różnych form pomocy do zmieniających się potrzeb mieszkańców gminy.

Szczegółnej ochrony wymagają: rodziny wielodzietne, osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby niepełnosprawne oraz starsze.

Pomocy udzielano osobom i rodzinom z powodu: ubóstwa, bezrobocia, potrzeby ochrony macierzyństwa, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, patologii w rodzinach. Pomoc świadczona była w formie pieniężnej, rzeczowej, w naturze i poprzez pracę socjalną z podopiecznymi.

Wykonywano zadania własne finansowane przez gminę i zlecone finansowane przez Wydział Organizacji Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wykaz form pomocy przedstawiają poniższe tabele. Zadania zlecone objęły wypłatę zasiłków stałych wyrównawczych, rent socjalnych dla inwalidów od dzieciństwa, zasiłków stałych dla matek wychowujących dzieci niepełnosprawne, zasiłków okresowych z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności i długotrwałej choroby, gwarantowanych zasiłków okresowych oraz zasiłków z tytułu ochrony macierzyństwa.

Nowym zadaniem, które pojawiło się po raz pierwszy w 1999 r. była comiesięczna opłata składek na ubezpieczenia społeczne za wszystkich podopiecznych, którzy pobierają z pomocy społecznej świadczenia w formie rent socjalnych, zasiłków stałych i gwarantowanych zasiłków okresowych. W ramach zadań własnych gminy udzielano pomocy finansowej, rzeczowej i w naturze na

zabezpieczenie takich potrzeb jak: posiłki (dożywianie dzieci w szkołach podstawowych, gimnazjach, w formie obiadów i śniadań, w mieście i na wsiach), odpłatność za wyżywienie w przedszkolach.

Z budżetu miasta na opiekę społeczną w roku 2000 wydano kwotę w wysokości ponad 837.266 zł. Znaczną jej część stanowią dotacje celowe z budżetu państwa, które opiewają na kwotę 519.624 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako gminna jednostka jest finansowany z dwóch źródeł: budżetu miasta oraz z budżetu centralnego (za pośrednictwem Wojewódzkiego Ośrodka Pomocy Społecznej). Z pieniędzy samorządowych finansowane są przede wszystkim tzw. usługi opiekuńcze (fachowa opieka w domach osób chorych lub niepełnosprawnych, pozbawionych opieki ze strony rodziny) i zasiłki celowe. Pozostałe formy pomocy: renty socjalne, zasiłki stałe i okresowe, zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, pomoc w naturze (odzież, obuwie, opał, żywność, wyprawki, paczki świąteczne), usługi opiekuńcze specjalistyczne - finansowane są z dotacji. Opieką MOPS objęte są również dzieci i młodzież z rodzin ubogich i wielodzietnych uczęszczająca do szkół podstawowych i średnich. Dzięki tej formie pomocy 148 uczniów może otrzymywać codziennie bezpłatne posiłki w szkołach.

Dożywianie dzieci w szkołach stanowi niezwykle ważny aspekt pomocy społecznej. Było ono finansowane ze środków Wydziału Organizacji Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego przekazanych na zadania własne gminy oraz środków dodatkowych przyznanych przez Zarząd Miasta i Gminy.

Część pomocy społecznej przybiera formę niepieniężną, dzieje się tak np. w przypadku alkoholizmu (charakter uzależnienia). Ze względu na charakter uzależnienia alkoholowego niektóre środki pomocy nie mogą mieć formy pieniężnej. Stosowana jest zatem różnego rodzaju pomoc w naturze.

Z roku na rok poziom ubóstwa pogłębia się, wyrażany jest coraz większym zapotrzebowaniem na pomoc społeczną, dlatego też w budżetach na kolejne lata gmina umieszcza coraz większe kwoty przeznaczone na ten cel.

Tabela 16

Zakres świadczeń udzielonych przez MGOPS Kleczew w 2000r.

Forma pomocy	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Kwota przeznaczonych świadczeń w tys. zł.
Zadania własne			
- zasiłki celowe i pomoc w naturze	329	987	116.118
- usługi opiekuńcze	28	27.456	176.542
- posiłki dla dzieci,	148	19.234	23.502
- sprawienie pogrzebu	1	1	1.480
Zadania zlecone			
zasiłki okresowe:			
- zasiłek okresowy gwarantowany	7	70	23.183
- zasiłek okresowy specjalny			9.040
- zasiłek okresowy (przyznany z powodu):	27	64	68.584
- długotrwała choroba,	121	458	
- brak możliwości zatrudnienia,	22	83	6.640
- renta socjalna	99	375	61.944
- zasiłek z tytułu ochrony macierzyństwa	66	712	254.524
- specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące na podst. Przepisów o	51	33	44.951
ochronie zdrowia	2	2.112	17.253
psychicznego			
zasiłki stałe:			
- zasiłki stałe dla matki	16	173	61.440
- zasiłek stały wyrównawczy	17	184	40.649

Tabela17

**Zestawienie liczby osób i rodzin korzystających z pomocy
w latach 1998-2000**

Rok	Ogółem rodziny	Zasiłki okresowe	W tym bezrobotni	Kwota przyznanych zasiłków okresowych	Zasiłki celowe	Kwota przyznanych zasiłków celowych
1998	712	273	131	171.616	281	82.000
1999	621	121	103	75.281	328	72.100
2000	615	120	108	68.584	329	116.118
2001 (stan na 31.08.)	544	2	1	1.260	247	64.160

Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, tj. Dz. U. Nr 120, poz. 787 z 1998 r. z późniejszymi zmianami.

Dodatek taki przysługuje osobom mieszkającym w lokalach:

- do których mają tytuł prawny lub korzystają z lokalu bez tytułu ale opłacają odszkodowanie za jego użytkowanie,
- jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech ostatnich miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznaniu dodatku nie przekracza 150% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 100 % w gospodarstwie wieloosobowym,
- zajmuje lokal o powierzchni nie przekraczającej powierzchni normatywnej przypadającej na liczbę osób w nim zamieszkujących.

Dodatek nie przysługuje najemcom opłacającym czynsz wolny nie ustalony przez Radę Miejską.

Tabela 18**Dodatki mieszkaniowe przyznane od 1998 roku w gminie Kleczew**

Rok	ilość przyznanych dodatków	kwota (w zł.) w tym:		
		Dotacja celowa na wypłatę dodatków mieszk. z budżetu państwa	dopłata z UGiM Kleczew	razem
1998	1.397	49.352	94.595	143.947
1999	1.708	59.212	142.285	201.497
2000	1.865	77.270	175.210	252.480

W dalszej działalności Ośrodek zamierza mobilizować do działań przynajmniej część spośród korzystających z jego pomocy osób kierując się znanym powiedzeniem: „Daj człowiekowi rybę – zje ją w ciągu jednego dnia, naucz go łowić ryby – będzie jadł do końca swoich dni”.

8. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA**Edukacja**

Znacząca pozycja gminy Kleczew w powiecie konińskim stwarza jej wielkie szanse rozwoju. Jednakże do osiągnięcia tego celu niezbędna jest odpowiednio wyszkolona kadra. Gmina Kleczew sprawuje opiekę oraz prowadzi 2 przedszkola oraz 5 szkół podstawowych.

Od 1 września 1999 r. reforma oświaty wprowadziła jeden poziom edukacji młodzieży – gimnazja. Na terenie gminy Kleczew powstały gimnazja w Kleczewie i Budziszawiu Kościelnym.

Do dwóch największych szkół podstawowych - w Kleczewie i w Budziszawiu Kościelnym uczęszcza łącznie około 800 uczniów, czyli ponad 75% wszystkich dzieci w wieku szkolnym w gminie.

Pozostałe szkoły są znacznie mniejsze i ich funkcja sprowadza się do realizacji postulatów - szkoła bliżej ucznia. W samym mieście funkcjonuje od ponad 50 lat Liceum Ogólnokształcące.

Tabela 19**Szkoły Podstawowe
Najważniejsze dane o szkołach**

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Ilość izb lekcyjnych	Ilość etatów dydaktycznych	Ilość etatów administracyjnych	Ilość etatów obsługi
1.	Szkoła Podstawowa w Kleczewie	529	25	21	40	2	12
2.	Szkoła Podstawowa w Koziegłowach	58	4	7	9	1	3
3.	Szkoła Podstawowa w Sławoszewku	94	6	6	9	1	3
4.	Szkoła Podstawowa w Budziszawiu Kość.	321	15	9	23	1	7
5.	Szkoła Podstawowa w Złotkowie	89	6	9	10	1	4

Tabela 20

Wykształcenie nauczycieli

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli	Wyższe magisterskie, zawodowe	Studium nauczycielskie	Średnie pedagogiczne	Studia podyplomowe
1.	Szkoła Podstawowa w Kleczewie	35	33	1	1	14
2.	Szkoła Podstawowa w Koziegłowach	9	9	-	-	2
3.	Szkoła Podstawowa w Sławoszewku	8	8	-	-	6
4.	Szkoła Podstawowa w Budziślawiu Kość.	21	19	1	1	6
5.	Szkoła Podstawowa w Złotkowie	7	7	-	-	3

Tabela 21

Komputeryzacja szkół i ich wyposażenie w nowoczesne środki dydaktyczne

I.p.	Wyszczególnienie	Pracownie komputerowe	wyposażenie	Kserokopiarki	Środki dydaktyczne, audiowizualne i inne
1.	Szkoła Podstawowa w Kleczewie	1	10 komputerów 1 drukarka	2	4 telewizory 4 magnetowidy 10 radiomagnetof.
2.	Szkoła Podstawowa w Koziegłowach	1	5 komputerów 1 drukarka	1	3 telewizory 1 odtwarzacz 3 radiomagnetofony
3.	Szkoła Podstawowa w Sławoszewku	-	-	1	1 telewizor 2 magnetowidy 1 radiomagnetofon
4.	Szkoła Podstawowa w Budziszawiu Kość.	1	10 komputerów	2	2 telewizory 3 magnetowidy 3 magnetofony
5.	Szkoła Podstawowa w Złotkowie	-	-	-	2 telewizory 3 magnetowidy 1 radiomagnetofon

Tabela 22**Podstawowe dane o gimnazjach**

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Ilość izb lekcyjnych	Ilość etatów dydaktycznych	Ilość etatów administracyjnych	Ilość etatów obsługi
1.	Gimnazjum w Kleczewie	345	14	14 + 4 prac. Przedm. I sala gimnastyczna	24	2	7
2.	Gimnazjum w Budziszawiu Kościelnym	140	6	6	12,5	1	1/2

Tabela23**Wykształcenie nauczycieli**

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli	Wyższe magisterskie, zawodowe	Studium nauczycielskie	Średnie pedagogiczne	Studia podyplomowe
1.	Gimnazjum w Kleczewie	24	24	-	-	10
2.	Gimnazjum w Budziszawiu Kościelnym.	9	9	-	-	3

Tabela 24**Komputeryzacja szkół i ich wyposażenie w nowoczesne środki dydaktyczne**

I.p.	Wyszczególnienie	Pracownie komputerowe	wyposażenie	Kserokopiarki	Środki dydaktyczne, audiowizualne i inne
1.	Gimnazjum w Kleczewie	1	10 komputerów	1	3 telewizory 3 magnetowidy 3 magnetofony 1 rzutnik 1 organy
2.	Gimnazjum w Budziszawiu Kościelnym.	-	-	-	-

Kultura, wypoczynek, turystyka

Gmina Kleczew posiada już dość bogate tradycje organizowania poważnych przedsięwzięć na niwie kultury, sportu i turystyki.

W gminie działają:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna,
- Kino „Zachęta”,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Od przeszło pięciu lat w gminie Kleczew wydawana jest **„Gazeta Kleczewska”**. Jej nakład w wysokości 1200 egzemplarzy rozchodzi się praktycznie bez zwrotów.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury funkcjonuje trzydziestoosobowa orkiestra dęta oraz z wielkim powodzeniem występująca na wielu estradach kleczewska kapela podwórkowa **„Pod Rydlem”**.

Corocznie kleczewski ośrodek upowszechniania kultury jest współorganizatorem Przeglądów Amatorskich Orkiestr Dętych.

W kalendarzu imprez M-GOK jest również konkurs na monodram w wykonaniu młodzieży szkolnej z całej Wielkopolski.

Na początku czerwca organizowane są corocznie **„Dni Kleczewa”**, które stają się formą integracji miejscowej społeczności. Wówczas organizowane są przeglądy twórczości artystycznej dzieci i młodzieży z terenu gminy, odbywają się występy artystyczne, wystawy itp.

Podczas wakacji M-GOK organizuje tzw. „Akcję Lato” dla mieszkańców miasta i gminy.

Oprócz organizowania ww. imprez Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Kleczewie prowadzi także kilka kół zainteresowań, do których należą: koła plastyczne, zajęcia w zespołach tanecznych, szkółka gry na instrumentach klawiszowych, szkółka gry na gitarze, zajęcia ruchowe (aerobic), studio piosenki, zespoły wokalne klubów seniora.

Przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury w Kleczewie funkcjonuje Kino „Zachęta”. Posiada ono 168 miejsc na widowni. Seanse odbywają się od piątku do poniedziałku. Istnieje również możliwość wykupu seansów zbiorowych. W tym przypadku Kino „Zachęta” współpracuje z okolicznymi szkołami, zamawiając repertuar dla dzieci i młodzieży (bajki, lektury szkolne) oraz zakładami pracy.

Ewenementem w gminnej skali jest istnienie pięciu Klubów Seniora, skupiających kilkuset członków. W kilkunastu świetlicach wiejskich, najczęściej

prowadzonych pod patronatem Kół Gospodyń, prowadzona jest działalność kulturalna i rozrywkowa. Nad działalnością Kół Gospodyń Wiejskich czuwa działająca przy M-GOK Miejsko-Gminna Rada Kobiet.

W Kleczewie funkcjonuje również Miejsko Gminna Biblioteka Publiczna, której początki sięgają 1949r. W ciągu dziesięcioleci Biblioteka zmieniała swoją siedzibę, aż do października 1995r., kiedy została przeniesiona do odrestaurowanego dworku po przedwojennym sądzie grodzkim. Zmiana warunków lokalowych umożliwiła zaadaptowanie oddzielnego pomieszczenia na wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci. Swoje lokum dostały czytelnia naukowa i czytelnia prasy. Funkcjonuje także Filia w Budziszawiu Kościelnym.

Księgozbiór biblioteki jest imponujący bowiem posiada ponad 44 tysiące książek: 19.960 - literatury pięknej dla dorosłych, 8.136 - literatury pięknej dla dzieci, 16.147 - literatury popularnej i fachowej. Profil zbiorów, dostosowany do potrzeb i zainteresowań czytelników, jest na bieżąco uzupełniany o nowe tytuły. Wymienione i uzupełnione zostały przestarzałe zbiory z działów geografii, administracji, ekonomii czy elektroniki. Utworzono dział informatyki, bankowości.

Biblioteka nie tylko gromadzi i wypożycza zbiory, prowadzi także działalność kulturalną na rzecz czytelników i społeczeństwa. Przeprowadzane są lekcje biblioteczne, przyjmowane wycieczki, przygotowywane wystawy literackie i okolicznościowe. Organizowane są spotkania autorskie. Gośćmi byli m.in.: Janina Peratkoner (Weneda), Marek Rezler, Emilia Waśniowska, Bronisław Dostatni.

Biblioteka promuje i pokazuje twórców lokalnych. Społeczeństwu Kleczewa przedstawiony został dorobek p. Mikołaja Lorkiewicza na wystawie "Kleczew w rysunku i fotografii".

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie posiada pełnowymiarową halę sportową, kort tenisowy oraz pełnowymiarowe boiska: treningowe i główne do gry w piłkę nożną, przy czym to ostatnie wyposażone zostało w nowoczesne siedziska oraz zadaszoną trybunę. OSiR administruje domkami letniskowymi w miejscowości Tręby Stare nad Jeziorem Budziszawskim oraz nowo powstałą plażą, na której rozgrywane są turnieje piłki siatkowej plażowej.

Przy OSiR został zawiązany Uczniowski Klub Sportowy z prężnie działającą sekcją karate Shotokan, posiadająca liczne osiągnięcia na arenie ogólnopolskiej. W okresie przerwy letniej i zimowej istnieje możliwość organizacji obozów sportowych dla ok. 50-ciu osób.

W Kleczewie działa Klub Sportowy „Sokół” z pięcioma drużynami piłkarskimi.

Na terenie gminy funkcjonują ponadto 2 Niepubliczne Zakłady Medycyny Rodzinnej, 2 niepubliczne zakłady stomatologiczne, 2 zakłady pielęgniarek środowiskowych, z których 1 organizuje pracę lekarza ginekologa. Pacjenci z terenu gminy korzystają z usług zewnętrznych podmiotów lekarskich m.in. MED.-ALKO w Kleczewie. Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze objęte są opieką pielęgniarek szkolnych. W Kleczewie funkcjonuje niepubliczny gabinet fizykoterapii, czynna jest również prywatna apteka z filią w Budziszawiu Kościelnym.

Warunki mieszkaniowe

Dla poziomu życia społeczeństwa bardzo istotne są również warunki mieszkaniowe. Widoczne są duże różnice dotyczące standardu mieszkań oraz zaplecza sanitarnego. Przy obecnym poziomie dochodów niestety tylko skromna liczba mieszkańców może pozwolić sobie na kupno mieszkania na wolnym rynku bądź na samodzielną inwestycję mieszkaniową.

Zasoby mieszkaniowe ludności zaspokajane są poprzez budowę domów jedno- i wielorodzinnych. Staraniem gminy na terenie Kleczewa i Budziszawia Kościelnego przygotowano kompleksowo uzbrojone tereny budowlane. Notuje się bowiem wzmożony ruch budowlany, związany z migracją ludności wywłaszczanej przez postępującą kopalnię.

W gminie znajduje się 2,8 tysiąca mieszkań. Na 1000 osób przypada 285 mieszkań, tyle samo co w województwie wielkopolskim i o 19 mniej niż przeciętnie w Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosi 19,7 m² i kształtuje się na tym samym poziomie co w województwie i w kraju.

Mimo prawie całkowitego zaniku budownictwa wielorodzinnego, nie tylko komunalnego, lecz także spółdzielczego i zakładowego, dynamicznie rozwija się budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Na terenie gminy Kleczew budowanych jest obecnie ok.40 domów mieszkalnych jednorodzinnych. Ta inicjatywa społeczna nie pozostaje bez udziału i wsparcia gminy. Ze środków budżetowych przygotowywane są tereny pod budownictwo, doprowadzane media i budowane drogi.

Rozwiązanie problemu budownictwa komunalnego i zaspokojenie potrzeb mieszkańców pozbawionych możliwości uzyskania mieszkania we własnym zakresie jest niezwykle skomplikowane. Impuls pobudzający rozwój tej formy budownictwa musi być wywołany przez centrum. Niezbędna jest klarowna polityka mieszkaniowa

państwa. Należy ją rozumieć min. jako tworzenie warunków sprzyjających podmiotom podejmującym wysiłek inwestowania w obiekty mieszkalne, które charakteryzuje mała rentowność i bardzo długi okres odzyskiwania nakładów.

Bez wprowadzenia takich zachęt jak:

- niskoprocentowane i długoterminowe kredyty na budownictwo mieszkaniowe,
- przejrzysty i uwzględniający wszystkie formy inwestowania w zakresie budownictwa mieszkaniowego system ulg podatkowych, itp.

nie można oczekiwać w najbliższym czasie postępu w tej dziedzinie.

Mieszkania komunalne (stan na dzień 30.06.2001r.)

➤ Budynki	ogółem	-36
	w tym bloki	-13
➤ Liczba mieszkań	ogółem	-421
	w tym bloki	-341
➤ Powierzchnia	ogółem	-20.623 m ²
	w tym bloki	-17.457 m ²

w tym mieszkań wykupionych na własność – 87 o powierzchni 4.211 m²

W 9 blokach ustanowiono wspólnoty mieszkaniowe.

Istotnym elementem zagospodarowania gminy są tzw. obiekty kubaturowe, umożliwiające rozwój gospodarczy i rozwój życia społecznego.

9. STAN BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Ochrona przeciwpożarowa w gminie Kleczew

Tabela 25

Ilość pożarów i innych miejscowych zagrożeń za lata 1998 – 2000

Wyszczególnienie/lata	1998	1999	2000
Ilość pożarów	27	23	21

Ilość miejscowych zagrożeń	9	10	10

Tabela 26

**Ilość pożarów i miejscowych zagrożeń
wg dziedzin gospodarki narodowej**

Wyszczególnienie/lata	1998		1999		2000	
	pożary	miejscowe zagrożenia	pożary	miejscowe zagrożenia	pożary	miejscowe zagrożenia
obiekty użyteczności publicznej	1	1	0	2	1	0
obiekty mieszkalne	2	0	0	0	0	2
obiekty produkcyjne	0	0	0	4	0	5
obiekty magazynowe	0	0	0	0	1	0
środki transportu	0	3	1	2	4	1
lasy	2	0	0	0	1	0
uprawy, rolnictwo	15	0	11	0	7	1
pozostałe	7	5	11	2	7	1
Razem	27	9	23	10	21	10

Tabela 27

Skutki pożarów i miejscowych zagrożeń w gminie Kleczew

Lata	straty	uratowane mienie w tys. Zł.	Wypadki z ludźmi	
			Śmiertelnie	Ranni
1998	70,9	527,-	0	3

1999	151,4	531,-	0	7
2000	266,2	747,-	0	0

W związku z reorganizacją Policji z dniem 1 stycznia 2001 r. został zlikwidowany Komisariat Policji w Kleczewie. W miejsce Komisariatu został utworzony Zespół Dzielnicowych podległy Komisariatowi Policji w Ślesinie, liczący czterech dzielnicowych.

W okresie ośmiu miesięcy 2001 r. na terenie gminy Kleczew i w mieście Kleczew zanotowano 49 zdarzeń o charakterze kryminalnym. Porównując to z analogicznym okresem roku ubiegłego, nastąpił wzrost o 5 zdarzeń.

W poszczególnych miejscowościach sytuację tę przedstawia tabela 28

Tabela 28

Zdarzenia o charakterze kryminalnym w gminie Kleczew

Miejscowość / rok	2000	1 września 2001
Kleczew	20	23
Budziszław Kościelny	5	3
Adamowo	3	2
Alinowo	5	1
Budziszław Górny	0	1
Grabce	0	3
Jabłonka	1	0
Janowo	1	0
Józefowo	1	0
Przytuki	1	3
Słaboludz	1	1
Sławoszewo	0	2
Tręby	3	6
Wielkopole	0	1
Wola Spławiecka	1	1
Zberzyn	0	1
Złotków	0	1

Łącznie w analizowanym okresie wszczęto 120 dochodzeń dotyczących różnego rodzaju przestępstw. Ilość ta jest większa o 51 dochodzeń w porównaniu z rokiem 2000.

Ilość interwencji przeprowadzonych na terenie miasta Kleczewa oraz w miejscowościach z terenu gminy przez policjantów z Komisariatu Policji w Ślesinie wyniosła 156.

10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Wyposażenie w sieć i urządzenia infrastruktury technicznej jej nowoczesność i sposób zarządzania stanowi jedno z najważniejszych kryteriów dobrej jakości życia mieszkańców, poziomu i dynamiki rozwoju gospodarki, jak i atrakcyjności inwestycyjnej dla kapitałów zagranicznego, krajowego i lokalnego oraz szeroko rozumianej konkurencyjności. Stąd potrzeba nadania zagadnieniom rozbudowy infrastruktury technicznej priorytetowego znaczenia.

Aktualny stan części bazy infrastruktury technicznej, ekonomicznej i społecznej jest lepszy niż w wielu polskich gminach, niemniej dla zintensyfikowania rozwoju niezbędny jest dalszy postęp w tym zakresie.

Sieć komunikacyjna - infrastruktura transportowa

Elementami bazy infrastrukturalnej mającymi ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego są drogi publiczne i ich otoczenie, dlatego nadanie priorytetu modernizacji dróg wśród innych przedsięwzięć infrastruktury technicznej poprzez podniesienie parametrów techniczno-eksploatacyjnych dróg nie wymaga szerokiego uzasadnienia. Uzyskanie efektywniejszego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska systemu dróg publicznych – uzyskanie spójnego z krajami Unii Europejskiej systemu komunikacyjnego stanowi też zasadnicze wyzwanie w strategii Województwa Wielkopolskiego.

Ustawa z dnia 24 lipca 1998 roku o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa Dz.U.Nr106 poz.668,Art.52 wprowadziła nowe kategorie dróg publicznych ze względu na funkcje w sieci drogowej:

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne
- drogi zakładowe

Wykaz dróg krajowych i wojewódzkich został opublikowany w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15.12.1998r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich Dz.U .Nr.160 z dnia 28.12.1998 r.

Wprawdzie gmina ma stosunkowo dogodne położenie komunikacyjne, nie jest ono jednak tak korzystne, jak w przypadku innych gmin województwa.

Przez teren miasta i gminy Kleczew nie przebiega żadna droga krajowa. Łączna długość dróg wojewódzkich wynosi 21 km. Są to dwie następujące drogi wojewódzkie:

- Droga nr 264 relacji KONIN – KLECZEW
- Droga nr 263 relacji SŁUPCA – ŚLESIN-DĄBIE

Drogi powiatowe łącznie z ulicami powiatowymi mają długość 43,8 km. Ich wykaz zamieszczony jest w tabeli 29.

Tabela 29

Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kleczew

Strzelno – Kleczew	2,000 km
Kleczew – Adamowo	11,850 km
Budziszław Kość.- Siernicze Małe	4,715 km
Wilczyn – Dębówiec	2,350 km
Budziszław Kość. – Kaliska	5,710 km
Przytuki – Złotków	5,580 km
Kleczew – Marianowo	3,900 km
Radwaniec – Przytuki	0,215 km
Razem	36,320 km
Ulice w m. Kleczew	7,524 km
Ogółem	43,844 km

Wykaz ulic powiatowych w Kleczewie:

Konińska, Kościelna, Pl. Kościuszki, Krótka, Leśna, Nowa, Okrzei, Poznańska, Rutki, Stodolna, Strażacka, Pl. J. Piłsudskiego, Al. 600 lecia, Targowa, Toruńska, Warszawska, Wjazdowa, Pl. Wolności, Żeromskiego.

Rys.4. Liczba pojazdów w gminie Kleczew

Dane ilościowe o pojazdach

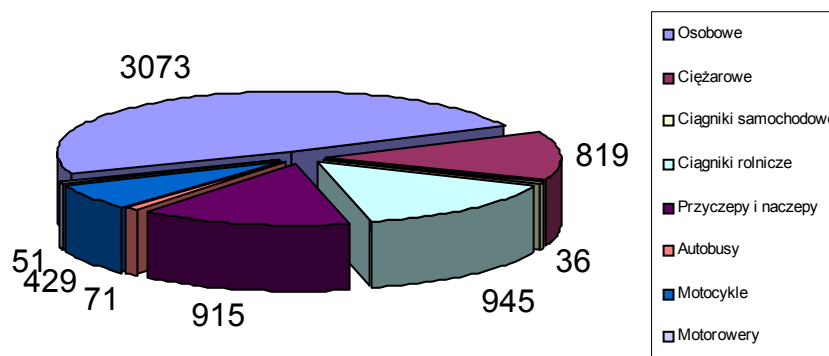

Tabela 30

Transport i łączność w gminie Kleczew w 1999 roku

Wyszczególnienie	Drogi gminne				Placówki pocztowo-telekom.	Abonenci telefonii przewodowej
	ogółem w km	o twardej nawierzchni i asfalt.	ulepszonej	na 100 km ²	ludność na 1 placówkę	na 1000 osób
gm. Kleczew	91	52	39	59,0	4907,5	168,2
Powiat koniński	1082	637	385	68,5	3885,3	169,2
woj. wielkopolskie	19899	8052	5448	66,7	4596,3	249,1

Gospodarka wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa

Łącznie gmina posiada 186,5 km sieci wodociągowej, w tym:

- miasto Kleczew -16,5 km
- gmina -170 km

Gmina jest w 100% zwodociągowana.

Stacje wodociągowe na terenie miasta i gminy Kleczew:

- **Kleczew** z 2 ujęciami wody obsługującymi starą część miasta,
- **Kleczew** z 3 ujęciami wody obsługującymi nowe osiedla,
- **Wielkopole** z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Wielkopole, Stogi, Izabelin, Sławoszewek, Sławoszewo,
- **Kalinowiec** z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Kalinowiec, Danków, Słaboludz, Miłaczew, Józefowo, Janowo, Przytuki,
- **Jabłonka** z 1 ujęciem wody obsługującymi wieś Jabłonkę,
- **Złotków** z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Złotków, Nieborzyn, Alinowo, Rostoka, Kamionka, Zberzynek, Wola Sławiecka, Słowiki i Sławce,

- **Budzisław Kościelny** z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Budzisław Kościelny i Budzisław Górny, Marszewo, Tręby, Budy, Adamowo, Zberzyn, Grabce i Szubianka.

Średnio roczna produkcja wody w poszczególnych stacjach przedstawia się następująco:

1. Kleczew	-220.580m ³
2. Wielkopole	-51.000m ³
3. Kalinowiec	-44.670m ³
4. Jabłonka	-24.100m ³
5. Złotków	-55.030 ³
6. Budzisław Kość.	-107.450m ³

Studnie nieczynne są sukcesywnie likwidowane.

Kanalizacja

- Na terenie gminy Kleczew funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków w m. Kleczewie i Budzisławiu Górnym. Kleczew i Budzisław Kościelny oraz część Budzisławia Górnego są skanalizowane w 100 %.

Na terenie gminy funkcjonuje ponadto 59 indywidualnych oczyszczalni przyzagrodowych. Budowa kanalizacji spowodowała ochronę gruntu i wód przed zanieczyszczeniem. Łączna długość kanalizacji sanitarnej wynosi ok.56 km wraz z przyłączami. Na kolektorach sanitarnych zamontowanych jest 9 przepompowni ścieków.

Struktura organizacyjna gospodarki wodno-ściekowej

Gospodarką wodno-ściekową na terenie gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie, działający jako zakład budżetowy Gminy oraz Zakład Remontowo-Budowlany „DANBUD”. ZGKiM administruje stacjami i siecią wodociągową (poza ujęciem i siecią znajdującą się w Kleczewie na nowych osiedlach), a firma „DANBUD”, w wyniku wygranego przetargu administruje ww. stacją i częścią sieci wodociągowej oraz oczyszczalniami ścieków wraz z sieciami kanalizacyjnymi.

Z ogólnej charakterystyki zasobów gminy Kleczew wynika, że gmina jest mocno zaawansowana w tworzeniu infrastruktury technicznej. Uwarunkowania organizacyjno-ekonomiczne nie odbiegają od poziomu wojewódzkiego czy też ogólnokrajowego.

11. CHARAKTER GOSPODARCZY GMINY

Podmioty gospodarcze

Istotny wpływ na charakter gospodarczy gminy wywiera poziom produkcji materialnej. Decyduje o aktywności gospodarczej, a tym samym o jej prawidłowym funkcjonowaniu, zarówno w aspekcie społecznym, jak i gospodarczym. W działalność gospodarczą zaangażowany jest potencjał ludzki, środki finansowe, jak również infrastruktura techniczna.

Ukształtowana obecnie struktura podmiotowa gospodarki gminy Kleczew stanowi wynik procesu transformacji systemowej całej gospodarki kraju. Wyraźnym efektem tego procesu jest wzrost znaczenia sektora prywatnego. Na naszym terenie sektor prywatny przewyższa jedynie sektor publiczny pod względem zarejestrowanych podmiotów gospodarczych; większość z nich to firmy rodzinne zatrudniające kilku pracowników. Wśród podmiotów prywatnych przeważającą część stanowią podmioty, powstałe w wyniku przekształceń systemu oraz budowy gospodarki rynkowej.

Na terenie gminy funkcjonuje 386 (czerwiec 2001) podmiotów gospodarczych. Większość z nich to niewielkie zakłady usługowe i handlowe.

W ujęciu ilościowym w sektorze prywatnym dominują przedsiębiorstwa osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą.

W dalszym ciągu wizerunek gospodarczy gminy Kleczew tworzą duże zakłady przemysłowe starające się znaleźć w rynkowej rzeczywistości – Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. w Kleczewie i współpracujące z nią elektrownie.

Na dzień 17.10.2001 r. w KWB „Konin” zatrudnionych było 694 mieszkańców gminy Kleczew.

Na terenie gminy rozwinięta jest sieć usług niemal we wszystkich istotnych branżach, lecz zakres zapotrzebowania w tym względzie jest tak duży, że z powodzeniem powstają i funkcjonują nowe zakłady i warsztaty usługowe.

Taka dynamika świadczy o najszybszym dostosowywaniu się tego sektora do reguł gospodarki rynkowej oraz stopniowego powrotu do tradycji kupieckich w

mieście. Dużą dynamikę rozwoju obserwuje się także w sektorze usług budowlanych.

Wykaz ilości podmiotów gospodarczych z terenu gm. Kleczew wg branży w 2000 r.

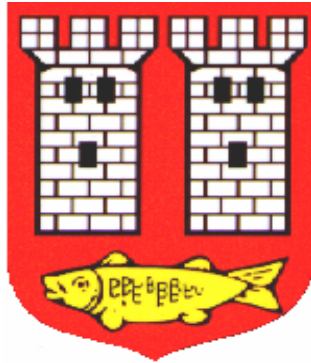
• Usługi AGD	4
• Betoniarstwo	9
• Budownictwo	37
• Usługi budowlane	37
• Dystrybucja towarów	3
• Usługi fotograficzne	3
• Fryzjerstwo	8
• Gastronomia	13
• Sprzedaż gazu	6
• Usługi geodezyjne	3
• Handel	181
• Usługi wodno-kanalizacyjne	2
• Działalność kosmetyczna	1
• Lakiernictwo samochodowe	7
• Leczenie i profilaktyka weterynaryjna	1
• Malarstwo	1
• Mechanika pojazdowa	13
• Usługi muzyczne	3
• Nauka jazdy	3
• Produkcyjno-usługowe	12
• Przewóz osób	1
• Pozostałe usługi materialne	44
• Produkcja wyrobów	14
• Usługi rozrywkowe	4
• Usługi stolarskie	6
• Usługi szklarskie	1
• Transport	48
• Usługi przemysłowe	1
• Wulkanizatorstwo	3

PRODUKCJA ROLNA

Produkcja rolna na terenie gminy uwarunkowana jest wielkością gospodarstw. Brak specjalizacji w produkcji, brak zainteresowania zrzeszaniem się rolników w grupy producenckie powodują, że pod względem rolniczym gmina Kleczew nie wyróżnia się wśród ościennych gmin.

Wyjątkiem, jeśli chodzi o działy specjalne rolnictwa, jest firma „DUBLET” , zajmująca się produkcją jaj kurzych na masową skalę. Na terenie gminy funkcjonują z powodzeniem : Spółdzielnia Kółek Rolniczych z siedzibą w Budziszawiu Kościelnym oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Sławoszewku. W związku z postępiami odkrywki Józwin II B, nastąpi likwidacja przemysłowego tuczu trzodu chlewnej (2. 000 szt. tuczników)w msc. Nieborzyn

Podstawowe uprawy na terenie gminy to zboża, buraki, rośliny pastewne. Widocznym jest również duże zainteresowanie produkcją owoców i warzyw. Przy sprzyjających okolicznościach produkcja ta może ulec dynamicznemu rozwojowi.

III. IDENTYFIKACJA SILNYCH I SŁABYCH STRON GMINY

Strategia uwzględnia i wykorzystuje dotychczas wykonane prace diagnostyczne oraz konsultacje. Wynika więc z:

- rozpoznania wewnętrznych czynników rozwoju (ilościowych i jakościowych) oraz oceny możliwości ich wykorzystywania,
- rozpoznania barier rozwoju i oceny możliwości ich pokonania lub ominięcia,
- rozpoznania i przewidywania potrzeb, oczekiwań, aspiracji, priorytetów społeczeństwa i podmiotów gospodarczych,
- rozpoznania zewnętrznych warunków rozwoju (w tym: modelu polskiej gospodarki rynkowej oraz kształtu i charakteru państwowej polityki regionalnej, jej celów i środków) z uwzględnieniem relacji (przystawania, przydatności) tych rozwiązań do potrzeb gminy,
- rozpoznania wyzwań cywilizacyjno-kulturowych oraz przemian związanych z transformacją polskiej gospodarki i włączeniem w struktury europejskie.

Czynniki wewnętrzne – mocne i słabe strony odnoszą się do zasobów i potencjałów posiadanych przez gminę Kleczew i są to czynniki, na które społeczność i władze mają bezpośredni wpływ.

Czynniki zewnętrzne – szanse i zagrożenia odnoszą się do otoczenia gminy i będą zaprezentowane w kolejnym rozdziale.

Analiza czynników rozwojowych gminy i miasta Kleczew została sporządzona po to, aby w działaniach projektowych, a następnie realizacyjnych:

- opierać rozwój na mocnych stronach gminy,
- korygować słabe strony gminy,
- wykorzystywać szanse pojawiające się w otoczeniu,
- unikać zagrożeń kreowanych przez otoczenie.

Formułując Strategię gminy przyjmujemy, że podstawową zasadą kształtowania jej rozwoju powinno być optymalne wykorzystanie szeroko rozumianych zasobów wewnętrznych oraz szans wynikających z uwarunkowań zewnętrznych – dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i dla sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych znajdujących się na obszarze gminy. Oznacza to, że dla sformułowania Strategii należy przyjąć jako punkt wyjścia wyniki trzech analiz, a mianowicie:

- ocenę wewnętrznego potencjału gminy (jej silnych i słabych stron),
- ocenę otoczenia, w jakim funkcjonuje i będzie funkcjonować gmina (a konkretnie: szans i zagrożeń, jakie stąd dla niej wynikają),
- obraz, rozpoznanie potrzeb, dążeń i motywacji mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych działających na jej terenie.

Łącząc wyniki analizy strategicznej z podaną wyżej zasadą optymalnego wykorzystania zasobów wewnętrznych i szans wynikających z uwarunkowań zewnętrznych przyjęliśmy takie same jak w strategii województwa wielkopolskiego trzy następujące przesłanki kształtowania Strategii gminy:

- **nie zaprzepaścić** posiadanych przez gminę **możliwości**, wynikających z położenia, tradycji, istniejącego potencjału środowiska przyrodniczego, walorów społecznych i gospodarki;
- chroniąc posiadane dobra, **efektywnie je wykorzystywać**, a równocześnie w miarę możliwości je pomnażać oraz poprawiać ich jakość;
- **dać wszystkim** mieszkańcom i wszystkim podmiotom **szansę** korzystania z możliwości rozwojowych gminy, a w rezultacie dać szanse uczestniczenia w zadaniach na rzecz rozwoju i partycypacji w efektach rozwoju.

W rozdziale tym została dokonana analiza czynników sprzyjających i ograniczających rozwój gminy. Rozważano atuty gminy oraz słabości stanowiące istotne bariery rozwojowe. Odniesiono się także do możliwości, które mogą pojawić się w przyszłości w otoczeniu gminy i rzutować na jej rozwój.

Zestawienie mocnych i słabych stron gminy, czyli tego co gmina ma, a czego nie posiada, co może wpływać na jej rozwój oraz możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości wpływać na jej kondycję zamieszczone zostało w tabeli X. Słabe i mocne strony gminy – czyli co gmina ma, a czego nie ma, co może wpływać na jej rozwój. Możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości w otoczeniu i wewnątrz gminy i wpływać na jej kondycję.

Tabela 34
Mocne i słabe strony gminy i miasta Kleczew

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<i>Infrastruktura techniczna</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie siecią wodociągową wszystkich mieszkańców gminy. • Dobrze rozwinięta sieć dróg asfaltowych, zapewniająca wygodny dojazd do każdej miejscowości w gminie. • Rozbudowana sieć telefoniczna, umożliwiającą szybki kontakt ze 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak we wszystkich miejscowościach (z wyjątkiem Kleczewa i Budziszławia Kość.) kanalizacji. • Brak sieci gazowej (gaz ziemny) na terenie gminy. • Brak obwodnicy wschodniej części Kleczewa.

<p>światem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowoczesne wysypisko śmieci. • Oczyszczalnie ścieków zapewniające prawidłową gospodarkę wodno-ściekową. • Realizacja programu edukacyjnego zmierzającego do uporządkowania gospodarki odpadami w gminie. • Możliwość zagospodarowania obszarów wiejskich pod tanie budownictwo mieszkaniowe. • Możliwość wykorzystania bocznicy kolejowej KWB 	<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność wymiany sieci wodociągowej z azbestu na PCV. • Niekorzystne oddziaływanie na środowisko, związane z eksploatacją KWB
<p>Warunki rozwoju przemysłu, handlu i usług</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Usytuowanie na terenie gminy Kopalni Węgla Brunatnego „ KONIN ” S.A. • Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw przez władze gminy, poprzez obniżanie podatków dla nowo powstałych podmiotów gospodarczych. • Intensywna rozbudowa infrastruktury technicznej. • Lokalizacja na terenie gminy podmiotów gospodarczych, nastawionych na współpracę z istniejącym przemysłem paliwowo-energetycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koniec eksploatacji węgla brunatnego na terenie gminy ok. roku 2025. • Brak lokalnego kapitału powodującego rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. • Małe wykorzystanie majątku Spółdzielni Kółek Rolniczych i Gminnej Spółdzielni „ Samopomoc Chłopska” • Brak inwestorów zew. na terenie Gminy.
<p>Warunki rozwoju gospodarki rolno-żywnościowej</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość przetwarzania surowców zwierzęcych skupowanych z rozdrobnionej produkcji. • Duże możliwości rozwoju przemysłu rolno-spożywczego w 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt duże rozdrobnienie gospodarstw. • Brak przetwórstwa produktów rolnych w dużej skali.

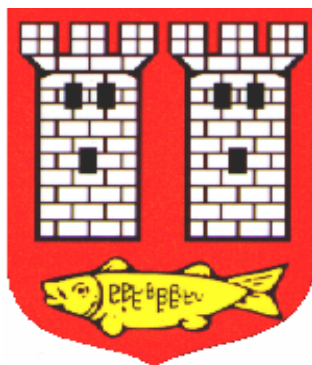
<p>drugim ośrodkiem urbanistycznym gminy- Budziszławię Kość.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duże zapotrzebowanie na zboże paszowe przez funkcjonującą na terenie gminy fermę drobiu. • Bezpośredni odbiór mleka z zagród, szansą do rozwoju gospodarstw produkujących mleko. • Dobra współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska dochodowość gospodarstw rolnych. • Brak kapitału dla restrukturyzacji produkcji rolnej. • Brak zintegrowanej produkcji rolnej w ramach grup producenckich. • Zbyt duża odległość do centrów handlu hurtowego. • Niski współczynnik specjalizacji gospodarstw rolnych.
<p>Warunki rozwoju turystyki</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Zarezerwowanie w planie zagospodarowania przestrzennego terenów po kopalnianych pod rozwój funkcji całorocznej rekreacji. • Funkcjonowanie terenów rekreacyjnych nad jeziorami Budziszławskim i Koziegłowskim. • Bliskie położenie gminy przy Szlaku Piastowskim i obiektów sakralnych Lichenia podkreśla atrakcyjność terenów rekreacyjnych. • Możliwość współpracy z zakresie turystyki z sąsiednimi gminami. • Prawidłowa gospodarka odpadami podkreśla walory estetyczne i ekologiczne gminy. • Istnienie na terenie gminy Powidzkiego Parku Krajobrazowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała baza noclegowa w ośrodku rekreacyjnym nad Jeziorem Budziszławskim. • Małe zaangażowanie mieszkańców wsi nad jeziorami Budziszławskim i Koziegłowskim, w organizowanie gospodarstw agroturystycznych. • Brak miejsc noclegowych w Kleczewie. • Brak kanalizacji na terenach rekreacyjnych.
<p>Infrastruktura społeczna</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie trzech Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. • Aktywna działalność gabinetu fizykoterapii i laboratorium 	<ul style="list-style-type: none"> • Słabość lokalnego rynku pracy. • Systematyczny wzrost liczby osób pobierających zasiłki z M-GOPS w Kleczewie.

<p>analizy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność kulturalna nieformalnych grup środowiskowych. • Bogaty księgozbiór Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kleczewie. • Nowoczesna sieć szkół podstawowych i gimnazjum oferujące wysoki poziom kształcenia. • Funkcjonowanie w Kleczewie Liceum Ogólnokształcącego. • Dobre funkcjonowanie przedszkoli. • Mała odległość do Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie, umożliwiającą kształcenie młodzieży z terenu gminy. • Liczne imprezy o charakterze kulturalnym organizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kleczewie. • Dobrze wyposażony i sprawnie działający Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie. • Działalność i sukcesy Klubu Sportowego „SOKÓŁ” oraz Międzyszkolnych Klubów Sportowych. • Wysoki poziom uzbrojenia technicznego i kwalifikacji strażaków z OSP (dwie jednostki działają w Krajowym Systemie Gaśniczo-Pozarniczym). 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost bezrobocia w wyniku napływającej ludności wiejskiej o niskim poziomie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. • Brak zaplecza socjalnego w LO. • Niewystarczająca możliwość nauki języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjum. • Niewystarczająca możliwość nauki praktycznej obsługi komputera w szkołach podstawowych i gimnazjum. • Małe zaangażowanie kapitału zewnętrznego w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy.
<p>Administrowanie gminą</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki budżet – dochody własne, podatki i opłaty lokalne. • Duże inwestycje w dziedzinie budowy urządzeń infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające środki przeznaczone na promocję gminy. • Małe zaangażowanie

<p>technicznej i społecznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dysponowanie przez Gminę znacznym mieniem komunalnym. • Przynależność Gminy do Związku Miast Polskich. • Powstanie Towarzystwa Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej. • Dobre zarządzanie kadrami zatrudnioną w administracji samorządowej. • Ciągłe podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników administracji samorządowej. 	<p>mieszkańców na rzecz działań integrujących lokalną społeczność.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak Certyfikatu ISO, potwierdzającego kompetencje urzędników.
<p><i>Ewolucja funkcjonalna</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie przez władze gminy działań zmierzających do rekultywacji terenów po kopalnianych na cele rekreacyjno-sportowe. • Podejmowanie przez władze gminy działań zmierzających do pozyskania środków z tzw. funduszy pomocowych. 	

W trakcie debat uczestnicy odpowiadali na pytania, jakie są najważniejsze problemy gminy, w czym gmina chce być atrakcyjna, dla kogo chce być atrakcyjna i z czego wynika jej wyjątkowość (czym różni się od innych).

Uczestnicy podkreślali, iż najważniejszymi kierunkami rozwoju powinna być przedsiębiorczość, turystyka i oświata. W odpowiedzi na pytanie kto ma być odbiorcą strategii wyróżniano przede wszystkim mieszkańców gminy.

IV. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY I MIASTA KLECZEW

Oprócz potencjału wewnętrznego dla przyszłości gminy ważne są warunki zewnętrzne stworzone przez otoczenie. Uwarunkowania zewnętrzne aktualne i przewidywane na najbliższą przyszłość dają splot szans i zagrożeń. podobnie jak w przypadku czynników wewnętrznych, mamy tu elementy pozytywne i negatywne. muszą one być uwzględnione w konstruowaniu strategii rozwoju gminy.

Wyróżnić należy trzy poziomy otoczenia:

- bezpośrednie sąsiedztwo,
- otoczenie ogólne, zwane makrootoczeniem na poziomie krajowym,
- otoczenie ogólne na poziomie międzynarodowym.

Najogólniej rzecz biorąc zewnętrzne uwarunkowania rozwoju gminy mają więc charakter:

- **makroekonomiczny**, związany z rozwiązaniami dyktowanymi przez Centrum i wynikającymi z polityki społeczno-gospodarczej państwa, systemu ekonomicznego, rozwiązań formalnoprawnych,
- **regionalny** wynikający z polityki społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego.

Jeżeli chodzi o bezpośrednie sąsiedztwo, to generalnie rzecz sprowadza się do efektywnej współpracy lokalnej międzygminnej, głównie w zakresie ochrony środowiska (ochrony wód, składowania odpadów), przedsięwzięć o charakterze społecznym.

W aktualnej sytuacji, w warunkach bliskiej integracji oraz procesów globalizacji znacznie większe niż wcześniej znaczenie mają uwarunkowania międzynarodowe. Termin akcesji zadecyduje bowiem o zmianie możliwości i źródeł finansowania przedsięwzięć.

Wiele zależeń będzie od warunków naszego członkostwa w Unii Europejskiej. Właśnie te warunki określą korzyści i koszty, jakie będziemy musieli ponieść, a także konieczności, wobec których możemy nie mieć wyboru. W gminie Kleczew jest to przede wszystkim sprawa restrukturyzacji i pozycji eksportowej rolnictwa, poprawa stanu środowiska (zwłaszcza czystości wód) oraz rewitalizacja znacznej części wsi (modernizacja i rozbudowa ich infrastruktury). Nie ma niezgodności, jeśli chodzi o rozumienie znaczenia tych spraw, problemy pojawiają się, gdy zaczynamy rozważać priorytety, sposoby i środki realizacji.

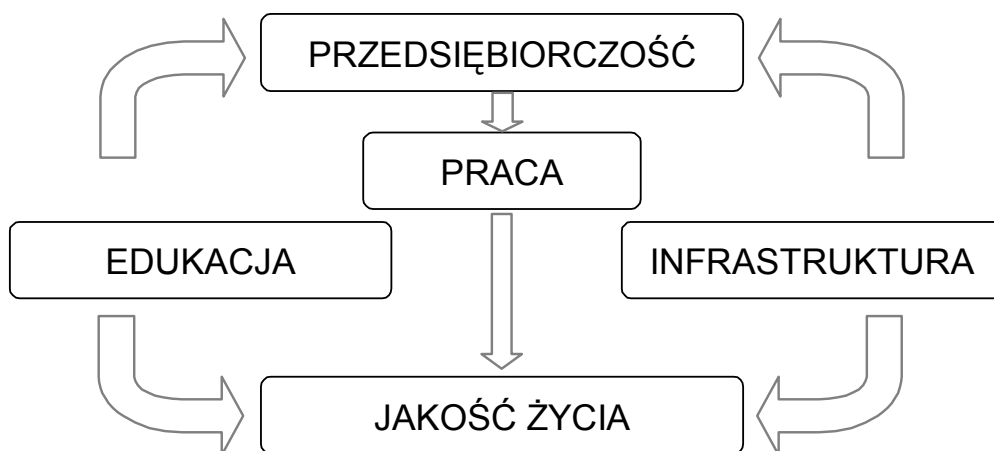
Członkostwo w Unii Europejskiej daje polskim producentom nieskrępowany dostęp do największego rynku świata, krajowi pomoc rozwojową w dużej skali oraz szansę na włączenie się do głównego nurtu światowego postępu technologicznego i cywilizacyjnego. Czyni to z Polski wyjątkowo atrakcyjne miejsce do inwestowania, zarówno dla kapitału krajowego jak i zagranicznego. Możliwe będzie też wspieranie rozwoju naszego kraju poprzez przyływ do Polski i efektywne wykorzystanie

znaczących funduszy strukturalnych Unii. Jednocześnie jednak członkostwo w Unii oznacza dalszą liberalizację gospodarki, a co za tym idzie rosnącą presję konkurencyjną, której mogą się oprzeć jedynie sprawnie działające przedsiębiorstwa. Długofalowym celem Polski jest ponadto przystąpienie do Unii Walutowej. Gospodarka będzie wtedy czerpać korzyści wynikające z gwarancji stabilizacji makroekonomicznej, bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów ludzkich, większego przepływu technologii i łatwiejszego dostępu do taniego kapitału zagranicznego oraz ograniczenia kosztów transakcyjnych - w szczególności niemal eliminacji ryzyka kursowego w działalności gospodarczej.

Opinie mieszkańców na temat perspektyw rozwojowych gminy związanych z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej są zróżnicowane od stanowisk dość pesymistycznych do optymistycznych. Część osób obawia się niezbędnych procesów restrukturyzacyjnych, które poniosą za sobą konieczność odejścia od zawodu rolnika.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego

Bez wątplenia celem nadrzędnym jest poprawianie **JAKOŚCI ŻYCIA**. Celowi temu służy **PRACA** (osiągane z jej tytułu godziwe dochody, dające możliwość zaspokajania potrzeb materialnych i duchowych). Równocześnie dla stworzenia odpowiedniej liczby (i rozmieszczenia) miejsc pracy potrzebna jest **PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ**, a ta w istotnym stopniu zależy od **INFRASTRUKTURY** i **EDUKACJI** społeczeństwa. Dla poprawy jakości życia rysuje się zatem zestaw czterech priorytetowych programów strategicznych. Przedstawia je rys. .

Rys.4. Priorytetowe programy strategiczne

W Strategii Województwa Wielkopolskiego rekomendowany jest powyższy wybór priorytetów i proponowane następujące wojewódzkie programy strategiczne:

- ▶ **PRACA,**
- ▶ **PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ,**
- ▶ **EDUKACJA,**
- ▶ **INFRASTRUKTURA.**

Równocześnie oddzielnie przedstawione są jeszcze dwa szczególnie istotne programy:

- ▶ **WIEŚ i ROLNICTWO**
- ▶ **OCHRONA ŚRODOWISKA,**

których zasadnicze części tkwią zresztą w czterech pierwszych programach. Treść wszystkich proponowanych programów wyprowadzona jest z projekcji rozwoju poszczególnych dziedzin województwa.

W Strategii rozwoju Województwa Wielkopolskiego dostrzeżono i zapisano kilka istotnych spraw dotyczących bezpośrednio i pośrednio gminy Kleczew, są to m.in. sformułowania dotyczące punktu „ *Gospodarka zasobami i ochrona przyrody*, cel 1 **Minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko w skali województwa**, za miejsca szczególnie zagrożone uznano:

- Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin traktowany jako grupa emitatorów wprowadzających największą ilość zanieczyszczeń do powietrza
- Kopalnie węgla brunatnego w rejonie Konina i Turku stanowiące przyczynę przekształceń powierzchni ziemi, ogromne przerzuty wód podziemnych do wód powierzchniowych oraz powstawania wielkoprzestrzennych lejów depresyjnych ”.

Przy projekcji rozwoju głównych dziedzin w Województwie Wielkopolskim zapisano, iż „... rejon Powidzko-Skorzęciński (jeziora Powidzkie i Nadzięgiel) oraz lasy na północ i wschód od nich” oraz „ zespół jezior na północ od Konina” , uznano za dwa z dziesięciu najbardziej atrakcyjnych obszarów z punktu widzenia walorów naturalnych.

Opracowując Strategię Rozwoju Gminy Kleczew zespół posiłkował się również Załoženiami strategii rozwoju powiatu konińskiego. Ww. strategia ma określone następujące strategiczne cele rozwoju powiatu:

1. Zapewnienie mieszkańcom powiatu godnego, dostatniego życia.

- 1.1 Stworzenie warunków dla rozwoju aktywności społecznej.
- 1.2 Zapewnienie bezpieczeństwa, zdrowia i mienia mieszkańcom powiatu.

2. Restrukturyzacja gospodarki powiatu, aby ją uczynić zdolną do rozwoju.

- 2.1 Stworzenie warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
- 2.2 Wzrost efektywności działalności rolniczej.
- 2.3 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.
- 2.4 Wykorzystanie zasobów naturalnych powiatu, przede wszystkim walorów krajobrazowych.
- 2.5 Wzrost innowacyjności gospodarki powiatu poprzez poprawę transferu nowych technik i technologii.
- 2.6 Wzmożenie aktywności i mobilności gospodarczej mieszkańców powiatu.
- 2.7 Zintensyfikowanie promocji powiatu w kraju i za granicą.

3. Zachowanie walorów środowiska naturalnego.

- 3.1 Likwidacja niskiej emisji gazów.
- 3.2 Zastosowanie nowoczesnych, korzystnych dla środowiska form utylizacji odpadów.
- 3.3 Uzbrojenie obszarów wiejskich w sieci kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków.
- 3.4 Przywrócenie do użytkowania, dla celów rolniczych lub innych, terenów zdegradowanych działalnością przemysłu, zwłaszcza przemysłu wydobywczego.
- 3.5 Edukacja ekologiczna społeczeństwa.
- 3.6 Ochrona zasobów wody.
- 3.7 Zabezpieczenie obszarów krajobrazu chronionego w prawie miejscowym.

Za cel nadrzędny, stanowiący jednocześnie misję powiatu uznaje się: **zapewnienie kompleksowego i zrównoważonego rozwoju i przez to stworzenie mieszkańcom warunków do życia w dostatku i możliwości rozwoju intelektualnego i duchowego.**

Tabela 39

Szanse i zagrożenia rozwoju gminy i miasta Kleczew

SZANSE	ZAGROŻENIA
<i>Uwarunkowania międzynarodowe, zwłaszcza w perspektywie członkostwa Polski w Unii Europejskiej</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • postęp technologiczny (możliwość absorpcji z zewnątrz i prezentacji na zewnątrz) • otwarcie rynków unijnych • wymuszenie poprawy jakości produktów i usług • nowe (udoskonalone) regulacje prawne • uzyskanie unijnych środków pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurencja zagraniczna i zmiany przepisów prawnych po wejściu do UE, kapitał zagraniczny konkurencyjny, • Wzrost zagrożenia dla niskokonkurencyjnych podmiotów gospodarczych z chwilą wejścia do Unii. • upadek podmiotów niekonkurencyjnych (w skali europejskiej), w tym zwłaszcza gospodarstw rolnych i związany z tym wzrost bezrobocia, • odpływ rodzimego kapitału • osłabienie tożsamości regionalnej i negatywne oddziaływanie obcych wzorców kulturowych wraz z ewentualną patologią życia społecznego
<i>Uwarunkowania ogólnokrajowe</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój turystyki w kraju i za granicą, wzrost zainteresowania różnymi formami turystyki i agroturystyki, • reforma edukacji i wdrażanie programów autorskich • 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewłaściwa i niestabilna polityka ekonomiczna i rolna, zwłaszcza działalność Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, • Niewłaściwa polityka kredytowa, • Brak stabilnej polityki państwa w stosunku do gmin i zmienność przepisów prawnych, zbyt małe możliwości dysponowania środkami finansowymi wygospodarowanymi w gminie, • Niestabilność dochodów budżetowych gminy wynikająca ze zmiany przepisów, niebezpieczeństwo dalszego

	<p>ograniczenia kompetencji oraz dochodów gmin,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak stabilnej i długofalowej polityki oświatowej w państwie
<p><i>Uwarunkowania bezpośredniego sąsiedztwa</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Realizowana i przewidywana w najbliższej przyszłości modernizacja połączeń komunikacyjnych drogowych i kolejowych, • Efektywna współpraca w zakresie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych • Sąsiedztwo gmin z bogatymi tradycjami turystycznymi umożliwiającym łatwiejsze przyciągnięcie turystów, • Możliwość pozyskania środków z zewnątrz, 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurencja wysokotowarowej produkcji rolnej w otoczeniu gminy, • Niezdrowa i w rezultacie niewskazana konkurencja gmin i powiatów o środki zewnętrzne • Wizerunek powiatu konińskiego jako obszaru zdegradowanego • Niedostatek środków budżetów samorządowych

V. ZAŁOŻENIA I HORYZONT CZASOWY STRATEGII

ZAŁOŻENIA

Zasadniczą sprawą dobrego opracowania strategii dla gminy jest zaprogramowanie harmonijnego jej rozwoju uwzględniającego wszystkie założone główne cele. W momencie opracowywania założeń niniejszej strategii w gminie Kleczew realizowany był główny cel rozwoju społeczno-gospodarczego, zakładający wyrównanie zaległości cywilizacyjnych i rozwojowych tego obszaru do standardów obowiązujących w wyżej rozwiniętych rejonach naszego kraju. Te działania uzewnętrzniały się np. w budowie sieci kanalizacyjnej w Kleczewie i Budziszawiu Kość., budowie dróg i chodników na terenie całej gminy, rozbudowie i modernizacji budynków oświatowych. W zakładanej strategii rozwoju gminy Kleczew musi już występować dodatkowy element, zakładający przyrost różnego rodzaju stanowisk pracy. Obszar gminy musi na tyle chłonny i atrakcyjny, aby zatrzymać i dać zatrudnienie większości osób kolejnych roczników wchodzących na rynek pracy. Dlatego powinny być podejmowane przez samorząd terytorialny nowe działania, oprócz dotychczasowych - modernizujących istniejącą infrastrukturę komunalną - przysparzające nowych miejsc pracy. Przy obecnym bezrobociu sięgającym blisko 20% ilości wszystkich czynnych zawodowo osób, jest kategoryczny postulat i konieczna przesłanka do energicznych działań w tym zakresie.

Dlatego w pierwszej kolejności powinny być podejmowane przedsięwzięcia organizacyjne i konkretne zadania inwestycyjne, które przyczynią się do zwiększenia potencjału i mobilności miejscowego środowiska, a także atrakcyjności tego obszaru dla inwestorów z zewnątrz.

Z przedstawionej wcześniej diagnozie dotyczącej zagadnień demograficznych wynika, że w ciągu następnych dziesięciu lat liczba ludności gminy nie zwiększy się istotnie a możemy nawet obserwować niewielki jej spadek. Dlatego należy dążyć do wypracowania takiego modelu rozwoju gminy, w którym maksymalnie wykorzystane będą zasoby i siły wewnętrzne, tkwiące w miejscowym społeczeństwie. Należy przy tym przestrzegać zasady, że w tworzeniu sukcesu gminy partycypują wszystkie środowiska i że sukces gminy jest udziałem wszystkich środowisk.

Dlatego drugą przesłanką w budowie strategii rozwoju gminy powinna być zasada harmonijnego rozwoju wszystkich części gminy i odpowiedniej partycypacji wszystkich środowisk społecznych gminy w osiągnięciach cywilizacyjnych, kulturalnych i ogólnym wzroście zamożności mieszkańców gminy.

Z tej zasady wynika konkretna dyrektywa, zakładająca powstrzymanie odpływu najlepszych, najbardziej wykształconych i energicznych osób „emigrujących” do dużych miast, większych skupisk ludzkich lub też wyjeżdżających „za chlebem” do pracy w Niemczech. Jeżeli tego niekorzystnego trendu nie powstrzymamy, będziemy musieli posiłkować się ludźmi z zewnątrz, często zupełnie przypadkowymi. Jest to znacznie kosztowniejsze, bowiem tym ludziom trzeba stworzyć od podstaw warunki egzystencji. Natomiast miejscowe siły funkcjonują już w określonym środowisku, mają konkretne zaplecze materialne.

Trzecim elementem konstrukcyjnym strategii rozwoju powinna być przesłanka, przedstawiająca gminę jako organizm wyposażony we wszystkie niezbędne do jej funkcjonowania atrybuty, współpracującą na równych prawach z podmiotami i strukturami zewnętrznymi w zakresie dziedzin niezbędnych dla jej sprawnego funkcjonowania.

Gmina Kleczew dysponująca znacznymi dochodami podjęła już wiele starań, aby na jej terenie funkcjonowały wszystkie udogodnienia cywilizacyjne. Wybudowane zostało nowoczesne składowisko odpadów, oczyszczalnia ścieków - w tym przyzagrodowe, funkcjonuje nowoczesna sieć telekomunikacyjna. W dalszych działaniach przy budowie strategii rozwoju gminy należy ustalić, co jest jeszcze niezbędne do sprawnego funkcjonowania tego obszaru, co należy budować własnymi siłami, a które przedsięwzięcia czy też rozwiązania organizacyjne podejmować wspólnie z innymi podmiotami czy też strukturami.

Czwartym elementem konstrukcyjnym jest wykorzystanie wszystkich możliwości a jednocześnie uniknięcie różnego typu zagrożeń, jakie może nieść ze sobą integracja Polski z Unią Europejską.

W tej dziedzinie jest wiele niewiadomych dotyczących szczególnie partycypacji Polski w funduszach wspólnej kasy Unii Europejskiej. W obecnej chwili samorządy terytorialne jak i organizacje pozarządowe działające na ich terenie mogą się ubiegać o granty czy też dotacje w ramach specjalnych projektów przeznaczonych dla konkretnych adresatów. Nie są to zbyt znaczące przedsięwzięcia, mające często marginalne znaczenie. Jednym z zagrożeń dla rozwoju gminy może być dalszy odpływ siły roboczej i wykształconych specjalistów z terenu gminy, którzy po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, będą mieli większe możliwości pracy w

„starych” krajach Unii, mimo, że Polskę będzie obowiązywać jeszcze kilkuletni zakaz przepływu siły roboczej.

Piątym elementem wyznaczającym ramy konstrukcyjne niniejszej strategii jest zasięg czasowy, jaki został przyjęty do jej opracowania.

Do opracowania niniejszej strategii przyjęto okres dziesięciu lat, czyli od roku 2001 do 2010 roku. Cezura ta wynika z podstawowej przesłanki, zakładającej funkcjonowanie na tym terenie Kopalni Węgla Brunatnego „Konin”, która będzie generować dochody dla gminy na poziomie nie mniejszym niż 10 milionów złotych, które będzie można przeznaczyć na inwestycje i inne działania organizacyjne wspomagające rozwój gminy. Okres ten obejmować będzie dwie kadencje samorządu terytorialnego.

HORYZONT CZASOWY STRATEGII

Całość ujęć koncepcyjnych zawiera się w dziesięcioletniej perspektywie czasowej (lata 2001-2010). Cezura ta wynika z podstawowej przesłanki, zakładającej funkcjonowanie na tym terenie Kopalni Węgla Brunatnego „Konin”, która będzie generować dochody dla gminy na poziomie nie mniejszym niż 10 milionów złotych, które będzie można przeznaczyć na inwestycje i inne działania organizacyjne wspomagające rozwój gminy. Okres ten obejmować będzie dwie kadencje samorządu terytorialnego. Niezbędne na określone cele nakłady wyznaczają więc w największym stopniu termin realizacji strategii.

Jako priorytet działań inwestycyjnych w wyznaczonym horyzoncie czasowym strategii uznaje się wyposażenie gminy w sieć i urządzenia infrastrukturalne. Skala przedsięwzięć infrastrukturalnych i ich szacunkowe koszty sprawiły, że zapewnienie niezbędnych środków w okresie krótszym niż do 2010 r. byłoby nierealne. Potrzeba wiarygodności i zapewnienia niezbędnego wkładu własnego w realizację zaplanowanych przedsięwzięć skłoniła do wyznaczenia najbardziej realnego w obecnych warunkach horyzontu czasowego. Są nawet zadania, których realizację przewiduje się w okresie do 2020 r.

Nie jest obecnie łatwe wyznaczenie granic czasowych głównych etapów realizacji strategii. Najogólniej rzecz biorąc ten 10-letni okres można podzielić na dwa etapy pięcioletnie, w których wysiłek władz i społeczeństwa oraz nakłady finansowe w tym zaangażowanie istotnych partnerów skierowane będą przede wszystkim:

➤ w pierwszym (lata 2001-2005) na poprawę stanu infrastruktury oraz dostępności komunikacyjnej na aktywizację gospodarczą,

➤ w drugim (lata 2006-2010) na kształtowanie struktur postindustrialnych i społeczeństwa informacyjnego.

Oczywiście ważną cezurę w trakcie realizacji niniejszej strategii, której aktualnie nie można jednak jeszcze precyzyjnie wyznaczyć, będzie stanowiła integracja Polski z Unią Europejską i związane z nią poważne zmiany zarówno na rynku pracy, jak i w strukturze gospodarki oraz źródłach finansowania rozwoju lokalnego.

Do tego czasu chcemy przezwyciężyć największe bariery rozwojowe, zrestrukturyzować gospodarkę, zwłaszcza sektor gospodarki żywnościowej, wypracować najbardziej efektywną, koncepcję zagospodarowania przestrzeni, utworzyć nowe miejsca pracy i alternatywne źródła utrzymania dla mieszkańców gminy.

Według tego kryterium okres realizacji strategii podzielić można na dwa etapy:

➤ **przedakcesyjny** – w którym obok wewnętrznych źródeł finansowania rozwoju gmina zabiegać będzie o pozyskanie środków z zadeklarowanych funduszy przedakcesyjnych PAOW, SAPARD, PHARE, ISPA.

po akcesji – w którym rozwój lokalny finansowany będzie w dużej mierze z funduszy strukturalnych UE.

WYZNACZNIKI ZAKRESU I CHARAKTERU STRATEGII

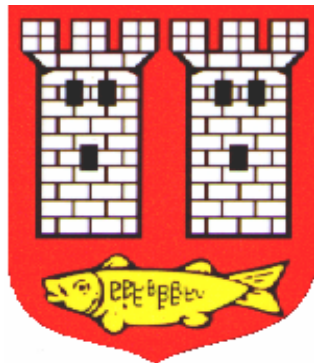
Przy opracowywaniu ostatecznego zestawu i harmonogramu przedsięwzięć inwestycyjnych brane będą pod uwagę:

- ◆ możliwości ich realizacji ze względu na dostępność środków finansowych,
- ◆ konieczność wariantowego sposobu ich realizacji (jedna duża inwestycja, czy kilka mniejszych projektów, realizowanych w określonych przedziałach czasu),
- ◆ możliwość różnych sposobów finansowania (źródeł pozyskania środków).

Założono, że równocześnie należy zmierzać do poprawy ładu przestrzennego i estetyki gminy poprzez szereg przedsięwzięć pozainwestycyjnych.

Determinanty rozwoju zależą przede wszystkim od:

- sytuacji demograficznej oraz struktury społeczno ekonomicznej mieszkańców,
- polityki gospodarczej gminy i stosowanych instrumentów stymulujących,
- kondycji gospodarczej podmiotów, ich rentowności i płynności finansowej,
- warunków ekologicznych i bezpieczeństwa,
- uwarunkowań wynikających z perspektywy integracji europejskiej.

VI. MISJA I WIZJA ROZWOJOWA, CELE STRATEGII GMINY KLECZEW

- **WIZJA ROZWOJU GMINY KLECZEW**

Przyszłość naszej gminy, o którą należy zabiegać i którą należy konsekwentnie kształtować, ujęto w zbiorze projektów i przedsięwzięć, których realizacja warunkuje osiągnięcie (docelowego w perspektywie tworzonej strategii) stanu obrazującego gminę w perspektywie za 10 lat.

Gmina Kleczew jest wspólnotą lokalną, której władze, podmioty gospodarcze i mieszkańcy, kontynuując wartościowe tradycje wielkopolskie, w warunkach rosnącej konkurencji, współpracują ze sobą, dążąc do lepszego wykorzystania zasobów lokalnych oraz możliwości wynikających z przyszłej integracji Polski z Unią Europejską.

- **MISJA ROZWOJU GMINY KLECZEW**

Przeprowadzona diagnoza i analiza strategiczna gminy pozwalają na zdefiniowanie jej misji rozwojowej:

Gmina Kleczew atrakcyjnym miejscem do: pracy – wypoczynku, inwestowania –zamieszkania.

Tak zdefiniowana misja rozwoju uprawnia do zdefiniowania celu nadrzędnego w brzmieniu:

- **CEL NADRZĘDNY**

Podniesienie atrakcyjności Gminy Kleczew – dla mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów i turystów.

Głównym czynnikiem determinującym realizację nadrzędnego celu strategii jest kontynuacja aktywnej polityki gospodarczej na terenie gminy prowadzącej do wzrostu jej konkurencyjności przy respektowaniu zasad ekorozwoju.

Wyrażać się ona będzie przede wszystkim w:

- ⇒ tworzeniu klimatu i możliwie jak najlepszych warunków organizacyjno-prawnych i ekonomicznych dla działalności gospodarczej w gminie,
- ⇒ kształtowaniu atrakcyjności terenu dla aktualnych i potencjalnych inwestorów,
- ⇒ wspieraniu małej i średniej przedsiębiorczości lokalnej,

- ⇒ pomocy w jak najszybszym dostosowaniu działających tu podmiotów (zarówno w rolnictwie jak i w sferze pozarolniczej) do wymogów gospodarki rynkowej,
- ⇒ likwidacji istniejących barier i wytwarzaniu mechanizmu konkurencyjności gminy poprzez dalszy rozwój bazy ekonomicznej, infrastruktury, technicznej, ekonomicznej i społecznej raz innowacyjnych sfer działalności,
- ⇒ pogłębianiu współpracy między podmiotami działającymi w gminie,
- ⇒ wypracowaniu kompleksowego systemu informacji służącego do monitoringu sytuacji gospodarczej oraz prognozowania dalszych zmian,
- ⇒ zintensyfikowaniu promocji wewnętrznej i zewnętrznej.

Do realizacji tak założonego celu należy przyjąć jego rozwinięcie na cele strategiczne, a w dalszej kolejności na przedsięwzięcia i zadania umożliwiające ich realizację, będące w praktyce uszeregowanymi priorytetami rozwoju.

• Hierarchizacja

Hierarchizacja przedsięwzięć polegała na ich pogrupowaniu według stopnia preferencji, co umożliwia ustawienie właściwej ścieżki realizacji przyjętej strategii rozwoju. Hierarchizację przeprowadzono w trakcie szeregu spotkań poszczególnych komisji, zespołów roboczych i na otwartych sesjach Komitetu Roboczego ds. opracowania strategii rozwoju Gminy Kleczew.

Przed przeprowadzeniem hierarchizacji przyjęto kryteria oceny i grupowania przedsięwzięć, dotyczące:

- I. ważności dla społeczności gminy,
- II. stopnia ich technicznego i organizacyjnego przygotowania,
- III. możliwości ich sfinansowania,
- IV. liczby i jakości nowych miejsc pracy (zachowania miejsc istniejących),
- V. zgodności z celami strategii,
- VI. okresu, w jakim będą zauważalne skutki ich działań.

Po wzięciu pod uwagę tych kwestii, pogrupowano przedsięwzięcia, według ww. kryteriów i przyporządkowano je do celów strategicznych i głównych.

CELE STRATEGICZNE

Mając na względzie realność celów, ich spójność wewnętrzną oraz spójność ze strategiami wyższego rzędu, czyli strategią powiatu konińskiego, województwa wielkopolskiego, Narodowym Planem Rozwoju i Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego, a nade wszystko preferencje i akceptację społeczną wyznaczone zostały następujące cztery cele strategiczne.

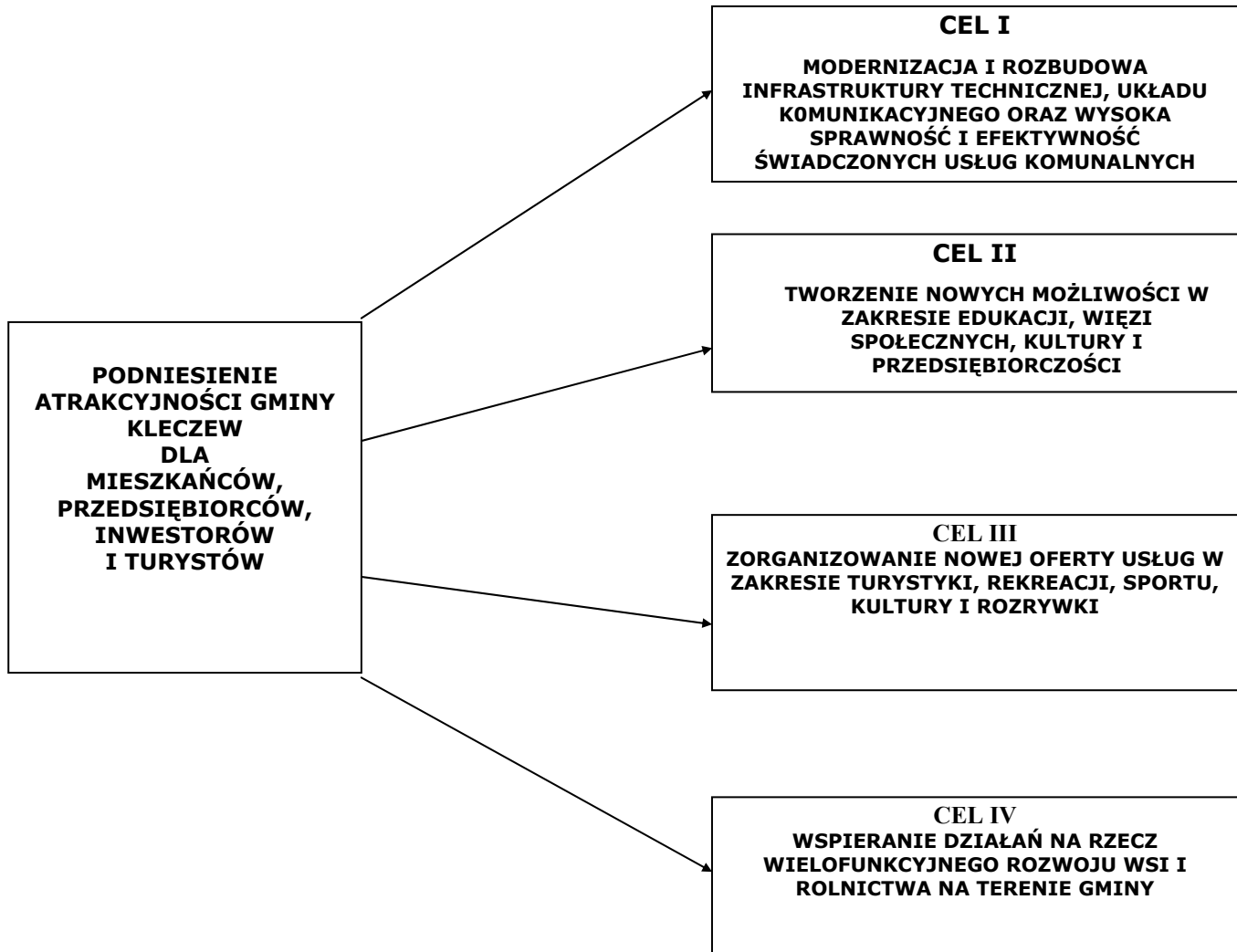
- I. PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI GMINY KLECZEW DLA INWESTORÓW PRZEDSIĘBIORCÓW I MIESZKAŃCÓW POPRZEZ MODERNIZACJĘ I ROZBUDOWĘ JEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO ORAZ WYSOKĄ SPRAWNOŚĆ I EFEKTYWNOŚĆ USŁUG KOMNUNALNYCH**

- II. TWORZENIE NOWYCH MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE EDUKACJI, WIĘZI SPOŁECZNYCH, KULTURY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

- III. ZORGANIZOWANIE NOWEJ OFERTY USŁUG W ZAKRESIE TURYSTYKI, REKREACJI, SPORTU, KULTURY I ROZRYWKI**

- IV. WSPIERANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ WIELOFUNKCYJNEGO ROZWOJU WSI I ROLNICTWA NA TERENIE GMINY KLECZEW**

CELE STRATEGICZNE GMINY I MIASTA KLECZEW

Rys. 7. Cele strategiczne

UZASADNIENIE WYBORU CELÓW STRATEGICZNYCH

Tworząc strategię wzięliśmy pod uwagę fakt, iż każda, nawet najbogatsza gmina staje przed problemem wyboru kierunku wydatków. Środków nigdy nie starczy na wszystkie potrzeby. Inwestycje w pewne obszary działalności procentują stosunkowo szybko, zaś inne zwracają się dopiero później. Atrakcyjność inwestycyjną najszybciej można poprawić rozwijając takie obszary jak: infrastruktura techniczna, infrastruktura otoczenia biznesu, czy aktywność władz i mieszkańców.

CEL I

- Wyposażenie w sieć i urządzenia infrastruktury technicznej jej nowoczesność i sposób zarządzania stanowi jedno z najważniejszych kryteriów dobrej jakości życia mieszkańców, poziomu i dynamiki rozwoju gospodarki, jak i atrakcyjności inwestycyjnej dla kapitału zagranicznego, krajowego i lokalnego oraz szeroko rozumianej konkurencyjności.
- Likwidacja luki infrastrukturalnej warunkuje zatem założoną misję i w celu nadrzędnym poprawę atrakcyjności gminy, jakości życia mieszkańców, warunków gospodarowania, odnowę i dalszą ochronę środowiska naturalnego.
- Rozwój infrastruktury technicznej wiąże się ze wszystkimi pozostałymi strategicznymi celami rozwoju, ma bowiem znaczenie nie tylko dla bytu mieszkańców, rozwoju gospodarki, struktury przestrzennej i integracji funkcjonalnej oraz dla kondycji cywilizacyjno-kulturowej, lecz i dla poprawy wizerunku gminy na zewnątrz. Stąd potrzeba nadania zagadnieniom rozbudowy infrastruktury technicznej priorytetowego znaczenia.
- Dlatego dla pożądanego wzrostu aktywności gospodarczej, w strategii zakłada się:
 - jak najszybszą likwidację ujawnionych niedostatków infrastrukturalnych
 - doskonalenie infrastruktury przynajmniej w tempie zgodnym z tendencjami krajowymi i europejskimi na tym polu.
- Niezwykle istotne jest zwiększenie dostępności komunikacyjnej. Dlatego tak ważna jest budowa i modernizacja dróg.

CEL II

- Inwestowanie w mieszkańców, wzrost „jakości” kapitału ludzkiego stanowi niezbędną i najbardziej opłacalną sferę działalności gminy, baza oświatowa jest tego podstawowym warunkiem.
- Wiedza staje się podstawą przyszłego rozwoju, określanego „wiedzochołonnym”. Chodzi przy tym nie tylko o jej pogłębienie, lecz przede wszystkim o poprawę kondycji psychofizycznej, przez kształtowanie umiejętności i postaw, zmiany mentalności oraz poprawę zdrowia mieszkańców i profilaktykę na tym polu.
- Wiadomym jest, że w gminie nie ma tradycji przedsiębiorczości, wśród części mieszkańców brakuje motywacji do samodzielnych działań.
- Ujawniona niedostateczna skłonność mieszkańców gminy do angażowania się w nowe przedsięwzięcia, obawa przed ryzykiem oraz wynikający z tradycji i umocniony istniejącą strukturą szkół model kształcenia zawodowego uzasadniają potrzebę wprowadzenia różnych form edukacji ogólnej i ekonomicznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Dodatkowym argumentem jest możliwość wykorzystywania istniejących już szkolnych sal komputerowych, bazy Domu Kultury, co może ułatwić i uatrakcyjnić prowadzenie wielu zajęć.
- Z dyskusji z przedstawicielami środowiska lokalnego wynika, że bierna postawa części mieszkańców i opór przed zmianami wynika w dużej mierze właśnie z niedostatecznych umiejętności. Brak dostatecznej wiedzy i umiejętności zadecydował też o niepowodzeniach niektórych przedsięwzięć oraz inicjatyw.
- Należy więc doskonalić je różnymi sposobami, poczynając od najmłodszych, poprzez:
 - ⇒ budzenie ducha przedsiębiorczości wśród dzieci i młodzieży,
 - ⇒ rozwijanie aspiracji edukacyjnych,
 - ⇒ podnoszenie kwalifikacji, a przez to zwiększanie:
 - ◇ przydatności dla istniejących i przyszłych pracodawców,
 - ◇ atrakcyjności rynku pracy dla potencjalnych inwestorów,
 - ◇ skłonności do uruchomienia samodzielnej działalności gospodarczej.
- Szkolenia, kursy, porady i konsultacje powinny bowiem prowadzić do wzrostu przedsiębiorczości i umiejętności zakładania, prowadzenia oraz rozwijania różnych form działalności gospodarczej (w przyszłości zwłaszcza w sektorze usług).
- Należy pamiętać, że wielkim zagrożeniem dla powodzenia działań może być niedopasowanie tradycyjnej struktury kwalifikacji miejscowej siły roboczej do wymogów, najbardziej pożądanych w gminie, przedsiębiorstw.

- Powodzenie wszystkich innych, niezbędnych dla skutecznego funkcjonowania gminy działań (m.in. integracja pozioma i pionowa, podział ról w terenie, kooperacja i komplementarność, zrównoważony, wielofunkcyjny rozwój, wzrost efektywności produkcji) uzależnione jest także od szerokiej, skutecznej „akcji” szkoleniowo-doradczej. Bez niej trudno sobie wyobrazić tworzenie zespołów producenckich, grup marketingowych, kontraktowej integracji pionowej.
- Obok problemów integracji poziomej i pionowej wśród szkoleń oraz konsultacji dla rolników i przetwórców należy przede wszystkim położyć nacisk na rozwój spółdzielczości, możliwości i korzyści wynikających z tworzenia alternatywnych źródeł dochodów, techniki sprzedaży i negocjacji, podstawy marketingu.
- Na potrzebę zintensyfikowania tej działalności wskazywali uczestnicy spotkań konsultacyjnych, reprezentujący różne środowiska społeczności lokalnej.
- Zintensyfikowanie szkoleń z zakresu marketingu i zarządzania powinno sprzyjać w osiągnięciu wysokiej konkurencyjności na rynkach krajowych i zagranicznych i ułatwić przygotowania się miejscowych podmiotów do integracji z Unią Europejską.
- Ważne jest jak najlepszego dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy i nowych tendencji rozwojowych związanych z kształtowaniem się społeczeństwa informacyjnego, (nauka języków obcych, kursy komputerowe),
- Perspektywa integracji z UE tym bardziej wymaga inwestowania w zasoby ludzkie, kształtowania ich konkurencyjności,
- Niezbędna jest oferta kształcenia ustawicznego dorosłych, wielokierunkowego doradztwa. Uruchomienie i sprawne funkcjonowanie Centrum Przedsiębiorczości będzie sprzyjało realizacji tego celu.
- Zapewnienie źródeł dochodów mieszkańcom nie jest jeszcze równoznaczne z zagwarantowaniem im postępu cywilizacyjnego.
- Konieczne jest bowiem zarówno utworzenie odpowiedniej bazy infrastruktury społecznej, jak i kształtowanie odpowiednich nawyków i postaw, odpowiedniego stylu życia poprzez rozwój kultury i pogłębianie tożsamości kulturowej, upowszechnianie sportu i rekreacji, poprawę kondycji mieszkańców.
- Inwestowanie w zasoby ludzkie stanowi ważny priorytet strategii powiatowej, wojewódzkiej oraz NSRR.
- Jest także preferowane w programach Unii Europejskiej i traktowane jako podstawowy warunek pożądanej konkurencyjności.
- Niestety niewielkie są możliwości dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych w sferze oświatowej ze środków przedakcesyjnych.

CEL III

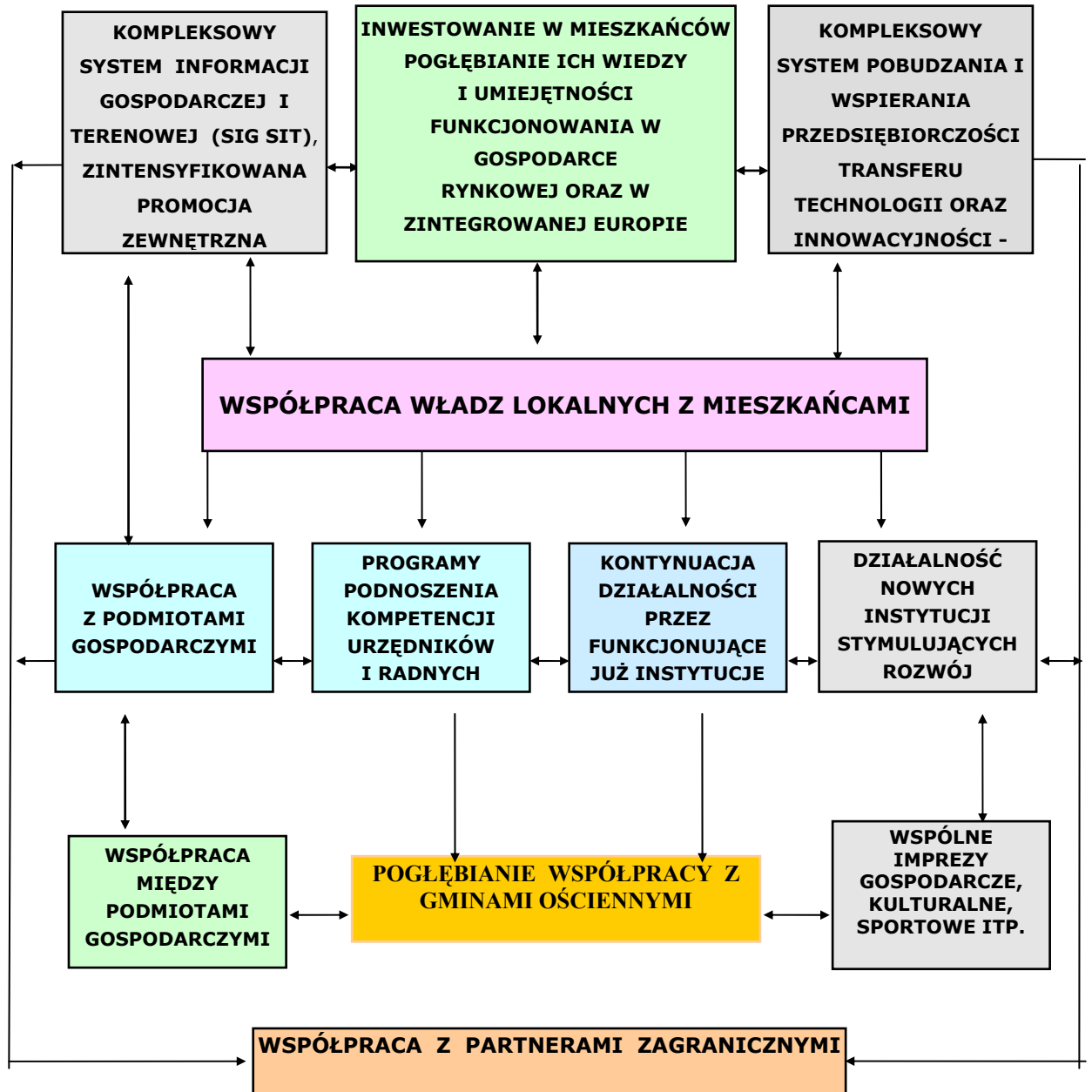
- Realizacja określonych celów strategicznych będzie możliwa w dużym stopniu poprzez rozwój sektora usług, co w rezultacie powinno zaowocować nowymi miejscami pracy i źródłami dochodów dla mieszkańców oraz budżetu gminy, odnową wsi i rolnictwa.
- Ze względu na położenie gminy, warunki geograficzno-krajobrazowe, dotychczasową działalność, duże szanse na tym polu istnieją w zakresie rozwoju turystyki, agroturystyki, sportu i rekreacji.
- Szeroki zakres profesjonalnych usług rekreacyjnych oferowanych w gminie, niewątpliwie wzmocni jej funkcje usługowe i da możliwości zintensyfikowania działalności agroturystycznej.
- Umiejętne zorganizowanie takiego przedsięwzięcia umożliwi uruchomienie tak niezbędnego mechanizmu mnożnikowego (miejsca pracy, dochody, popyt na inne usługi np. handlowo-gastronomiczne, hotelarskie itp., możliwości dodatkowych źródeł dochodów dla części ludności rolniczej).
- Atrakcje turystyczne tego rejonu oraz przewidywana aktywizacja w tym zakresie dają większe szanse, niż na innych terenach na rozwój oferty możliwości łączenia leczenia z rekreacją.
- Obok niewątpliwych korzyści komercyjnych, taka baza (zarówno rekreacyjna, jak i sportowo-rehabilitacyjna) jest potrzebna mieszkańcom gminy. Jak wynika z badań diagnostycznych oraz z wypowiedzi przedstawicieli społeczności lokalnej, wprawdzie dotychczas mieszkańcy gminy mieli już niezłe możliwości zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i profilaktyki w tym zakresie, niemniej niezbędny jest dalszy postęp na tym polu.
- Nie trzeba szeroko uzasadniać, że takim rozwojem infrastruktury społecznej są zainteresowani obecni i potencjalni inwestorzy oraz że baza sportowo-rekreacyjna i rehabilitacyjna gminy stanowić może znaczącą siłę przetargową w procesie przyciągania inwestorów zewnętrznych, również zagranicznych.
- Wprawdzie realizacja poprzednich celów strategicznych, podobnie jak celu IV, stanowi niezwykle ważne czynniki stymulowania i wspieranie przedsiębiorczości lokalnej niemniej potrzebne są również inne działania pomoc w wykreowaniu produktów lokalnych, tworzenie infrastruktury dla turystyki i rekreacji.
- Takie konieczne działania powinny prowadzić do pożądanych zmian strukturalnych wyrażających się wzrostem roli sektora usług w gospodarce. Przewidywane są zarówno programy i przedsięwzięcia pozainwestycyjne, jak i projekty inwestycyjne.

CEL IV

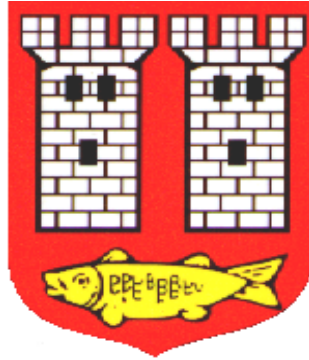
- Wielofunkcyjny rozwój powinien sprzyjać:
 - zdynamizowaniu pozarolniczej działalności wśród użytkowników gospodarstw,
 - stworzeniu miejsc pracy dla części aktualnych rolników,
 - rozwojowi przetwórstwa rolno spożywczego.
- Niezbędny wzrost efektywności produkcji rolnej może nastąpić poprzez:
 - redukcję zatrudnienia rolniczego,
 - poprawę struktury agrarnej (likwidację części gospodarstw, wzrost przeciętnego areału),
 - szersze wykorzystanie rolniczych środków produkcji do działalności pozarolniczej,
 - wzrost jakości produkcji,
 - obniżkę jej kosztów,
 - pogłębienie procesów integracyjnych.

ZADANIA CIĄGŁE SŁUŻĄCE REALIZACJI WSZYSTKICH CELÓW

Niezależnie od okresowych priorytetów oraz zadań odnoszących się do wybranych sektorów i sfer działania niezbędna jest realizacja wielu zadań ciągłych służących realizacji niemal wszystkich celów równocześnie. Za najważniejsze uznane zostały wzajemnie wspierające się zadania, które obrazuje zamieszczony niżej wykres.

Rys. 8. Zadania ciągłe i warunki ich realizacji

VII. GŁÓWNE PROGRAMY I PROJEKTY PRZEDSIĘWZIĘĆ

I. PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI GMINY KLECZEW DLA INWESTORÓW PRZEDSIĘBIORCÓW I MIESZKAŃCÓW POPRZEZ MODERNIZACJĘ I ROZBUDOWĘ JEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO ORAZ WYSOKĄ SPRAWNOŚĆ I EFEKTYWNOŚĆ USŁUG KOMUNALNYCH

Przedsięwzięcie – zadanie	Miejsce realizacji	Czas realizacji
1. Bieżąca modernizacja dróg gminnych oraz budowa nowych o nawierzchni bitumicznej.	teren gm. Kleczew	do 2010 r. (max. do 4 km rocznie)
2. Budowa nowych ulic w Kleczewie i Budziszawiu Kościelnym oraz chodników na terenie miasta i gminy	Kleczew, Budziszaw Kościelny oraz teren gminy	Kleczew – 2001/4 Budziszaw Kość. – 2002/6 teren gminy Kleczew - sukcesywnie
3. Budowa obwodnicy wschodniej części Kleczewa.	Kleczew	dokumentacja 2002, realizacja 2003/4
4. Kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Kleczewie i Budziszawiu Kościelnym.	Kleczew, Budziszaw Kość.	do 2010
4.1 Opracowanie koncepcji budowy sieci kanalizacyjnej na obszarach, które po skanalizowaniu umożliwią dociążenie istniejących oczyszczalni ścieków.	teren gm. Kleczew	do 2010
4.2 Docelowo – budowa sieci kanalizacyjnej na obszarach leżących w administracyjnych granicach Gminy i	Budziszaw Górny, Marszewo, Budy, Adamowo, Tręby, Grabce	do 2010

Powidzkiego Parku Krajobrazowego.		
5. Modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody i przesyłu wody pitnej, pozwalające osiągnąć parametry zgodne ze standardami Unii Europejskiej.	wszystkie	do 2004
6. Wymiana sieci wodociągowej z azbestowej na PCV	teren gminy Kleczew	do 2010
7. Zblokowane i przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków	teren gminy Kleczew	do 2010
8. Modernizacja sieci energetycznej i oświetleniowej w Kleczewie i Budziszławiu Kościelnym oraz w miejscowościach, gdzie przewidywana będzie budowa i modernizacja chodników	Kleczew, Budziszław Kość. Oraz pozostałe msc. Z terenu gminy	Kleczew – do 2004, Budziszław Kość., pozostałe miejscowości–do 2010
9. Stworzenie (we współpracy z Energetyką Kaliską) gminnego programu rozbudowy i modernizacji obiektów WN, sieci SN i NN.	teren gm. Kleczew	2006
10. Kontynuacja wymiany kotłowni węglowych na rzecz paliw niskoemisyjnych.	teren gm. Kleczew	w miarę zaistniałych potrzeb
10.1 Propagowanie idei termo modernizacji budynków	Teren gminy Kleczew	w miarę zaistniałych potrzeb
11. Wdrażanie programu	teren gm.	działalność ciągła

selektywnej zbiórki odpadów dla całej gminy. Efektywne wykorzystanie składowiska odpadów. Ulepszenie gminnej gospodarki odpadami – hasło „ Czysta Gmina ”.	Kleczew	
12.Zagospodarowanie terenu targowicy i terenów przy jeziorze Stępa oraz placów targowych na terenie gminy.	Kleczew, teren gminy	2002 i lata następne
13.Wykonanie studium potrzeb osadniczych i rozwoju gospodarczego na terenie miasta i gminy i na tej podstawie wyznaczenie nowych terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i gospodarki na terenie miasta i gminy w planie zagospodarowania przestrzennego	teren gm. Kleczew	2002 –2004
14. Zakończenie procesu komunalizacji terenów i nieruchomości na terenie gminy.	Teren gminy Kleczew	2003
15..Wspieranie działań na rzecz budowy tanich mieszkań socjalnych.	teren gm. Kleczew	w miarę zaistniałych potrzeb
16..Program współpracy z zainteresowanymi podmiotami przy zadaniach związanych z regulacją stosunków wodnych na terenie miasta i gminy	teren gm. Kleczew	stały monitoring
17. Program współpracy z zainteresowanymi podmiotami przy zadaniach związanych z zalesianiem i zadrzewianiem terenu miasta i gminy	teren gm. Kleczew	wg strategii rozwoju powiatu konińskiego

18. Współpraca z branżowymi podmiotami w tworzeniu infrastruktury bezpieczeństwa publicznego (komisariat policji i in.) i ochrony przeciwpożarowej.	teren gm. Kleczew	stały monitoring
18.1 Dofinansowanie budowy obiektów p.poz. jednostek OSP	Jabłonka, Złotków	2001/4
19. Działania na rzecz zapewnienia odpowiedniej bazy lokalowej i optymalnego funkcjonowania służby zdrowia	teren gm. Kleczew	okresowe analizy funkcjonowania służby zdrowia na terenie gminy
20. Współpraca z odpowiedzialnymi podmiotami przy realizacji programu rekultywacji terenów pokopalnianych	teren gm. Kleczew	stały kontakt ze służbami KWB Konin
21. Realizacja programu podnoszenia walorów estetycznych i czystości terenów miasta i gminy	teren gm. Kleczew	opracowanie programu – 2002 stały monitoring programu

II. TWORZENIE NOWYCH MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE EDUKACJI, WIĘZI SPOŁECZNYCH, KULTURY I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Przedsięwzięcie – zadanie	Miejsce realizacji	Czas realizacji
---------------------------	--------------------	-----------------

1. Oświata		
1.1 Wychowanie przedszkolne		
- Stworzenie warunków, aby jak największa liczba dzieci z terenu gm. Kleczew mogła być otoczona wychowaniem i opieką przedszkolną.	teren gminy	do 2006
1.2 Szkolnictwo podstawowe		
- Modernizacja starej części budynku Szkoły Podstawowej w Kleczewie.	Kleczew	2002
- Ukończenie budowy (I etap) Szkoły Podstawowej na ul. św. Kingi w Kleczewie.	Kleczew	2001
- Docelowo – utworzenie Szkoły Podstawowej (oddziały 0-6) w jednym kompleksie na ul. św. Kingi oraz ukończenie etapu kompleksu rekreacyjnego:	Kleczew	2004/6
a) sala gimnastyczna		2003
b) kryta pływalnia		do 2010
- Rozbudowa i modernizacja Szkoły Podstawowej w Sławoszewku.	Sławoszewek	2001/4
- Modernizacja Szkoły Podstawowej w Budziszawiu Kościelnym.	Budziszaw Kość.	2004/6
- Budowa boiska sportowego w Budziszawiu Kościelnym.	Budziszaw Kość.	do 2005
- Budowa sali gimnastycznej w Budziszawiu Kość.	Budziszaw Kość.	od 2007
1.3 Szkolnictwo gimnazjalne		
- Budowa Gimnazjum w Budziszawiu Kość.	Budziszaw Kość.	2002/2004
1.4 Szkolnictwo średnie		
- Zagospodarowanie obiektu obecnej Szkoły Podstawowej w Kleczewie, jako Gimnazjum i Liceum Zawodowego.	Kleczew	po 2006
1.5 Nauka języków obcych, komputeryzacja, mała przedsiębiorczość		

<p>Konsekwentne zwiększanie liczby szkół o poszerzonym programie nauki języków obcych, praktycznego wykorzystania komputerów, wiedzy o Unii Europejskiej, świadomości obywatelskiej, ekologicznej, itd.</p>	<p>teren gminy</p>	<p>od 2002</p>
<p>Wprowadzenie do szkół ponadpodstawowych tzw. „programu <i>małej przedsiębiorczości</i>”.</p>	<p>teren gminy</p>	<p>od 2002</p>
<p>1.6 Edukacja dorosłych</p> <p>- dodatkowe zagospodarowanie obiektu Szkoły Podstawowej w Koziegłowach na edukację dla dorosłych mieszkańców Gminy.</p>	<p>Koziegłowy</p>	<p>od 2002</p>
<p>2. Wspieranie rozwoju funkcjonujących na terenie gminy organizacji społecznych (pozarządowych) i grup środowiskowych.</p> <p>2.1 Działalność OSP</p> <p>2.2 Koła Gospodyń Wiejskich</p> <p>2.3 Ruch Emerytów i Rencistów</p> <p>2.4 Kluby sportowe, obiekty sportowe</p> <p>2.5 Aktywny wypoczynek na obiektach sportowych</p> <p>2.6 Pozostałe organizacje pozarządowe</p>	<p>teren miasta i gminy Kleczew</p>	<p>stały monitoring</p>
<p>3. Pomoc społeczna, opieka nad rodziną, osoby niepełnosprawne</p>	<p>teren miasta i gminy Kleczew</p>	<p>działalność ciągła</p>
<p>4. Ochrona zdrowia</p>		

<p>5. Upowszechnianie kultury i czytelnictwa</p> <p>5.1 Działalność kulturalna 5.2 Biblioteki, czytelnictwo 5.3 Ochrona zabytków 5.4 Opracowanie dokumentacji i wykonawstwo Centrum Kultury w Kleczewie 5.5 Budowa świetlicy wiejskiej w Budziszławiu Górnym</p>	<p>Teren miasta i gminy Kleczew</p> <p>Kleczew</p> <p>Budzisław Górny</p>	<p>działalność ciągła</p> <p>2001/2008</p> <p>2001/2003</p>
<p>6. Stwarzanie dobrych warunków do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez małe i średnie przedsiębiorstwa</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie Gminnego Funduszu Poręczeń Wzajemnych. - przygotowywanie terenów pod działalność gospodarczą, - stworzenie inkubatora przedsiębiorczości dla mieszkańców Gminy, - stworzenie lokalnego systemu preferencji w podatkach i opłatach dla inwestorów, - uproszczenie i skrócenie do minimum procedur administracyjnych dla firm, - opracowanie gminnego biuletynu informacyjno-promocyjnego dla inwestorów, - współpraca z instytucjami i ośrodkami wspierającymi rozwój gospodarczy MSP – w zakresie informacji, promocji, kooperacji z firmami, - tworzenie atmosfery przedsiębiorczości poprzez organizację specjalistycznych kursów, przegląd dokonań 	<p>teren miasta i gminy Kleczew</p> <p>Kleczew lub Budziszław Kość.</p>	<p>2002</p> <p>2002/5</p>

innych gmin (wyjazdy studyjne) oraz edukację ogólno-biznesową już w szkołach ponadpodstawowych, - zawiązywanie przedsięwzięć gospodarczych z udziałem kapitału gminnego.		
7.Podjęcie starań przez UGiM Kleczew o uzyskanie certyfikatu ISO 90001.	Kleczew	2002/4
8.Propagowanie utworzenia na terenie gm. Kleczew tzw. rodzinnych domów dziecka.	teren gm. Kleczew	na bieżąco
9.Utworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie gm. Kleczew.	Teren gm. Kleczew	2001/4
10.Budowa Pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy.	Kleczew	2002/3
11.Konkurs na flagę, hejnał Kleczewa oraz na medal lub statuetkę dla zasłużonego mieszkańca Gminy Kleczew.	teren gm. Kleczew	2002/3

III. ZORGANIZOWANIE NOWEJ OFERTY USŁUG W ZAKRESIE TURYSTYKI, REKREACJI, SPORTU, KULTURY I ROZRYWKI

Przedsięwzięcie – zadanie	Miejsce realizacji	Czas realizacji
1. Opracowanie koncepcji i dokumentacji zagospodarowania wyrobisk i hałd pokopalnianych na tereny całorocznej rekreacji i wypoczynku wykonawstwo.	Kleczew i okolice	inwestycja długofalowa-2001 –2020
2.Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z Jeziorem	tereny nad Jeziorem	do 2010

Budzisławskim pod względem rekreacyjnym – rekreacja całoroczna.	Budzisławskim	
3.Utworzenie obszarów rekreacyjnych i enklaw wędkarskich nad Jeziorem Koziegłowskim i ciągiem rozlewisk wzdłuż miejscowości Kamionka.	Koziegłowy, Kamionka	do 2010
4.Promocja i rozwój sportów masowych dla młodszych i starszych mieszkańców gm. Kleczew.	teren gm. Kleczew	działalność ciągła

IV. WSPIERANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ WIELOFUNKCYJNEGO ROZWOJU WSI I ROLNICTWA NA TERENIE GMINY KLECZEW

Przedsięwzięcie – zadanie	Miejsce realizacji	Czas realizacji
1. Gminne Centrum Oświaty i Przesposobienia Dorosłych	Koziegłowy	od 2002
2.Pomoc przy utworzeniu i funkcjonowaniu gospodarstw agroturystycznych.	w miejscowościach atrakcyjnych turystycznie	działalność ciągła
3.Wspomaganie tworzenia grup marketingowo-producentckich w rolnictwie.	teren gm. Kleczew	w miarę zaistniałych potrzeb
4.Wspieranie dywersyfikacji działalności gospodarstw wiejskich (funkcje usługowe, handlowe, przetwórstwo, rzemiosło).	teren gm. Kleczew	działalność ciągła
5.Prowadzenie polityki wielofunkcyjnego rozwoju wsi polegającej na lokowaniu na terenie wsi produkcji przemysłowej, usługowej, przetwórstwa i handlu rolnego.	teren gm. Kleczew	jak wyżej
6.Wspieranie rolników z terenu Gminy, specjalizujących się w	teren gm. Kleczew	działalność ciągła

następujących działach produkcji rolnej: <ul style="list-style-type: none"> - produkcja zwierzęca, - chów bydła mięsnego, - chów bydła mlecznego, - trzoda chlewna, - drób, - produkcja jaj, - produkcja roślinna, - zboża, - rośliny oleiste, - rośliny okopowe, - warzywnictwo, - sadownictwo, - pozostała działalność rolnicza 		
---	--	--

I Podniesienie atrakcyjności gminy i miasta Kleczew dla mieszkańców i przedsiębiorców (inwestorów) poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego oraz wysoką sprawność i efektywność usług komunalnych.

1.1. Budowa dróg gminnych

Budowę infrastruktury drogowej i ulicznej należy uznać za najistotniejszą dyrektywę, umożliwiającą dalszy rozwój całego terenu gminy. Samorząd gminny od początku swego istnienia prowadzi dość spójną politykę budowy infrastruktury drogowej, co wykazane zostało w diagnozie do strategii, jednakże w tym zakresie jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia. Należy zaznaczyć również, że z ogólnopolskiego podziału dróg na kategorie wynika, że na terenie gminy Kleczew powinni występować, oprócz samorządu gminnego, dwaj inwestorzy: powiat i województwo. Samorząd gminny przyjął koncepcję budowy tzw. dróg wewnętrznych, łączących poszczególne miejscowości wewnątrz gminy z drogami o wyższej kategorii, prowadzącymi komunikacje autobusowa i prowadzącymi do większych skupisk ludności. Zasadniczą szerokością jaka jest stosowana przy budowie dróg gminnych są cztery metry asfaltu i ok. 3 m poboczy. Według inwentaryzacji z roku 2001 istnieje jeszcze potrzeba budowy ok. 35 kilometrów dróg na terenie całej gminy. Na jeden rok przypadnie ok. 4 km dróg do budowy, co jest zgodne z obecnym postępowaniem prac w tej dziedzinie.

Kolejność budowy tych dróg zależeć będzie od postawionych priorytetów przez samorząd gminny.

1.1.1. Wykup i komunalizacja pasa drogowego

Równolegle z budową i modernizacją dróg gminnych powinny postępować prace związane z określeniem wielkości i wykupem pasa drogowego. Na dzień 31 grudnia 2001 r. do wykupienia jest ok.40.000 mb pasa drogowego. Przyjmując, że należy wykupić pas o szerokości 3,0, należy wykupić 1200 arów. Do tego należy dodać powierzchnie wykupu pod przyszłe odcinki dróg asfaltowych w ilości 1000 arów. Ogółem do roku 2010 należy wykupić a tym samym uregulować stan prawny ok. 2200 arów gruntów pasa drogowego.

1.1.2. Bieżąca modernizacja dróg gminnych – utwardzonych kamieniem i asfaltowych.

Każdego roku gmina przeznaczona na ten cel określone środki w budżecie gminnym. W aktualnej sytuacji wszystkie drogi gminne zostały utwardzone kamieniem wapiennym. Tworzywo to jest jednak nietrwałe i wymaga corocznie dużych środków na remonty i konserwację. Do roku 2004 proporcja nakładów na drogi kamienne powinna wynosić 2/3 całości a 1/3 nakładów na drogi asfaltowe, które też zaczynają wymagać konserwacji i remontu.

Po roku 2004, kiedy znaczna część dróg będzie asfaltowa, nakłady powinny być ustalane w innej proporcji: 1/2 na drogi z kamienia 1/2 na asfalt. Bliżej 2010 nakłady na drogi z kamienia powinny być wstrzymane.

1.1.3. Współpraca ze Starostwem Powiatowym w zakresie budowy dróg

Według wieloletniego planu sporządzonego przez Starostwo Powiatowe następujące odcinki dróg powiatowych przebiegające przez gminę Kleczew będą remontowane i modernizowane :

- droga 16/202 Strzelno – Kleczew – do roku 2003 powierzchniowe utwardzenie nawierzchni;
- droga 16/209 Siernicze Małe – Budziszław Kość – Wilczyn – modernizacja do roku 2015 – etapami
- droga 16/203 Kleczew – Adamowo – modernizacja w latach 2001-2003 i w latach 207-2015
- droga 16/212 Budziszław Kość. – Kaliska, modernizacja w latach 2004- 2006
- droga 16/216 Sławoszewek – Ostrowąż,- powierzchniowe utwardzenie nawierzchni od roku 2007.

Według planów sporządzonych przez KWB Konin należy się liczyć w obecnej dekadzie /2001-2010/ z przerwaniem dróg powiatowych na następujących odcinkach:

Kleczew- Budziszław Kościelny - na wysokości Rutek oraz w drugim miejscu - między Nieborzynem a Złotkowem. Należy oczekiwać, że drogi te zostaną równolegle odtworzone i przebiegną inną trasą, Należy się spodziewać, że również w tym przedziale czasowym nastąpi odtworzenie drogi do Sławoszewka.

Inwestycje te realizowane będą przez KWB „Konin”.

Przerwana zostanie również droga gruntowa, umocniona kamieniem Zberzynek(Spławce) – Złotków

1.2. Budowa nowych ulic w Kleczewie i Budziszławiu Kośc. oraz chodników na terenie miasta i gminy.

1.2.1.Zakres budowy nowych ulic w Kleczewie.

Miasto Kleczew rozbudowuje się w kierunku południowo-wschodnim, wzdłuż szosy do Konina. Powstaje tam sieć ulic osiedlowych, które należy od podstaw uzbroić i wybudować. Aktualnie jest do wykonania na tym terenie ok. 3 km wspomnianych ulic, które uzyskały już swoje nazwy i konkretny przebieg. Równolegle na tych ulicach należy założyć obustronny chodnik o standardowej szerokości. W kolejnych latach należy przygotować koncepcję dalszego rozwoju osiedli mieszkaniowych w Kleczewie, wraz rozrysowaną siecią ulic i propozycją rozwiązań infrastrukturalnych. W starej części Kleczewa do gruntownej modernizacji pozostała ulica Wjazdowa, prowadząca do miejskiego targowiska.

W starej części Kleczewa pozostało do wykonania ok. 6500 mb chodnika,; również w nowej części Kleczewa -na części willowej Osiedla Górniczego jest jeszcze do wykonania ok. 4000 mb chodników.

1.2.2. Zakres budowy ulic i chodników w Budziszławiu Kościelnym

Budziszław Jest drugą miejscowością w gminie Kleczew, w której poszczególne ciągi komunikacyjne otrzymały nazwy a tym samym status ulic. Jest to tym uzasadnione, że część Budziszławia Kościelnego uzyskała charakter osiedlowy. Zdecydowana większość uliczek osiedlowych jest jeszcze nieutwardzona i wymaga kompleksowych inwestycji: kanalizacji deszczowej, budowy utwardzonej nawierzchni, obu i jednostronnych chodników. Niezbędna jest również modernizacja oświetlenia ulicznego i sieci energetycznej. Na ulicach stanowiących główne ciągi komunikacyjne tej miejscowości należy wykonać również obu i jednostronne chodniki.

W Budziszławiu Kośc. należy wykonać od podstaw i utwardzić ok. 3600 mb ulic

W porozumieniu z Powiatowym Zarządem Dróg można wykonać ok. 500 mb dywanika asfaltowego na ulicy Szkolnej(zniszczonego w wyniku prac kanalizacyjnych) i wymienić podłoże z płyt betonowych na 250 mb tejże ulicy- na odcinku od bazy maszynowej SKR do biurowca SKR.

Na terenie tej miejscowości należy wykonać ok. 9600 mb chodnika o standardowej szerokości.

1.2.3. Chodniki na terenie gminy(poza Budziszławiem i Kleczewem).

Wzrastający ruch kołowy na drogach naszej gminy powoduje, że w niektórych miejscowościach naszej gminy zachodzić będzie potrzeba budowy chodników wzdłuż ruchliwych tras. Ustalenie miejscowości, w których należy wykonać te prace inwestycyjne m, należeć będzie do gremiów decyzyjnych samorządu gminnego. Orientacyjnie należy przewidzieć, że w poszczególnych miejscowościach naszej gminy należy wykonać w okresie dziesięciu lat ok. 7500 mb chodników. Zadanie to musi być kompleksowo rozwiązane, z uwzględnieniem budowy kanalizacji deszczowej wraz z separatorami, i modernizacją sieci oświetleniowej.

1.3. Budowa obwodnicy we wschodniej i północnej części Kleczewa.

Ze względu na znaczny ruch pojazdów przez Kleczew, a szczególnie jego starą część, istnieje potrzeba budowy obwodnicy, odciążającej centrum miasta. Obwodnica ta rozpocznie się na wysokości stacji benzynowej i zostanie wytyczona łukiem wzdłuż obecnego rowu odwadniającego odkrywkę kopalnianą za budynkiem Liceum Ogólnokształcącego i cmentarzem aż do skrzyżowania z mającą powstać drogą wylotową w kierunku Sławoszewka lub Budziszławia Kościelnego(w zależności od koncepcji jaka zostanie przyjęta przy odtwarzaniu dróg przez odkrywkę Józwin IIa) Długość tej obwodnicy wyniesie ok. 1,5 km. Droga ta powinna mieć następujące parametry: 9,0 m szerokości i 3,0 m poboczy. Jest to znaczne zadanie, przekraczające możliwości finansowe gminy Kleczew, dlatego też należy zabiegać o inwestora wojewódzkiego – Wielkopolski Urząd Marszałkowski. Należy dążyć aby udziałem gminy było tylko sporządzenie projektu trasy i wykupienie gruntów pod tę drogę.

1.4. Kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Kleczewie i Budziszławiu Kościelnym.

1.4.1 Kanalizacja sanitarna i deszczowa w Kleczewie

Problem pełnej kanalizacji Kleczewa został na obecnym etapie rozwoju tej miejscowości w zasadzie rozwiązany. Do wykonania pozostają niewielkie odcinki w starej części Kleczewa a podłączenie niektórych posesji na nowych osiedlach. Natomiast należy podjąć odpowiednie prace koncepcyjne, które pozwolą ustalić zakres dalszych prac inwestycyjnych w kanalizacji sanitarnej i deszczowej na obszarach, które mogą być jeszcze w tej dekadzie wykorzystane jako tereny budowlane. Istniejąca oczyszczalnia w Kleczewie przyjmuje obecnie ok. 800 metrów sześciennych ścieków na dobę i może przyjąć przeszło dwa razy tyle. Ważnym momentem powinno być zaplanowanie generalnej modernizacji istniejących urządzeń tej oczyszczalni i przepompowni ścieków, tak aby parametry wód pościekowych cały czas odpowiadały coraz wyższym standardom w tej dziedzinie. Również należy opracować bilans podaży ścieków, uwzględniając szczególnie ewentualne przyłączenie do tej oczyszczalni nowych miejscowości – Sławoszewka.

Drugim, równie poważnym problemem jest uregulowanie spływu wód deszczowych do kanalizacji burzowej. Aktualnie wielu właścicieli posesji podłączyło ujęcia wód deszczowych do kanalizacji sanitarnej, powodując jej przeciążenie podczas dużych opadów deszczu.

1.4.2 Kanalizacja sanitarna i deszczowa w Budzislawiu Kościelnym.

W tej miejscowości prace nad kanalizacją sanitarną zostały zasadniczo wykonane. Aktualnie następuje proces podłączania pozostałych posesji do tej sieci. Do wykonania pozostały rurociągi i podłączenia na niektórych odcinkach zaprojektowanych niedawno ulic a także podłączenia posesji znajdujących się na uboczu od głównych rurociągów.

Natomiast szereg ulic w centrum Budzislawia Kościelnego nie posiada kanalizacji deszczowej. Na niektórych odcinakach tych ulic ta kanalizacja jest zbędna, jednakże do wykonania pozostało ok. 2100 mb deszczówki.

1.4.3(4.1) Opracowanie koncepcji budowy sieci kanalizacyjnej na obszarach, które po skanalizowaniu umożliwią dociążenie istniejących oczyszczalni ścieków.

Gmina posiada dwie oczyszczalnie ścieków- w Kleczewie i Budzislawiu Kościelnym, które będą determinować rozwój sieci kanalizacyjnej przez następne dziesięć lat. Oczyszczalnia ścieków w Kleczewie przyjmuje średnio ok. 800 mb ścieków na dobę natomiast oczyszczalnia w Budzislawiu Kościelnym, zaplanowana na zrzut 250 mb ścieków na dobę nie jest jeszcze w pełni wykorzystana. Oczyszczalnia ta ma w zapasie jeszcze możliwość budowy drugiego bloku oczyszczającego, który

spowoduje, że ten obiekt będzie mógł przyjąć 500 mb ścieków na dobę. W zasięgu tej oczyszczalni mogą znaleźć się następujące miejscowości: Tręby Nowe, pozostała część Budziszławia Górnego, Marszewo, Zberzyn, Nieborzyn oraz Złotków. System kanalizacyjny Budziszławia Kościelnego opiera się na szeregu przepompowni. Podłączenie wspomnianych miejscowości również będzie funkcjonować na tej zasadzie. Razem podłączenie tych miejscowości, bez Złotkowa, do sieci kanalizacyjnej Budziszławia wymagać będzie budowy ok. 15.000 mb rurociągów różnych średnic wraz z przyłączami. Podłączenie Złotkowa do Budziszławia Kościelnego stawia następujące zadania:

- Budowę kolektora o długości – 3000 mb (do Nieborzyna) i ustalenia czy przekroje istniejących już kolektorów będą w stanie przyjąć zwiększoną ilość ścieków.

Niezależnie od tego w miejscowości Złotków i przyległych miejscowościach należy pobudować 2500 mb sieci kanalizacyjnej z przyłączami.

1.4.4(4.2) Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenach objętych zasięgiem Powidzkiego Parku Krajobrazowego oraz pozostałych terenach rekreacyjnych.

Problem zachowania równowagi ekologicznej na terenach rekreacyjnych Jeziora Budziszławskiego i Jeziora Koziegłowy powinien być jednym z priorytetów dla samorządu terytorialnego.

Tereny nad Jeziorem Budziszławskim są bardziej zagospodarowane, dlatego trzeba je rozpatrywać w pierwszej kolejności. Wszystkie inne rozwiązania usuwania ścieków nie dają gwarancji czystości Jeziora Budziszławskiego. Jedynie sieć kanalizacyjna ten warunek spełnia.

Należy wybudować sieć kanalizacyjną wzdłuż jeziora, rozpoczynając od Anastazewa i początku Adamowa. Dwa równoległe kolektory, z których jeden będzie szedł wzdłuż tzw. ruskiej drogi a drugi przez miejscowość Adamowo, będą w stanie odebrać wszystkie ścieki z obszarów rekreacyjnych znajdujących się na wysokości wsi Adamowo. Pomocniczy kolektor powinien odprowadzać ścieki z wsi Tręby Stare. Te trzy kolektory powinny się połączyć na wysokości kąpieliska w Trębach Starych i jeden wspólny powinien prowadzić ścieki w kierunku miejscowości Budy. Do niego powinien być podłączony jeszcze jeden kolektor prowadzący ścieki z terenów rekreacyjnych leżących na wysokości wsi Grabce- w północno wschodniej części jeziora. Główny kolektor prowadzony przez miejscowość Budy, powinien odebrać również ścieki z tej miejscowości i na połowie drogi między Budami a Budziszławiem Kościelnym być skierowany do oczyszczalni ścieków. Do niego powinny być podłączone zabudowania należące do miejscowości Budziszław Górny a leżące na drodze do Budów.

Ogółem należy wybudować kolektor od długości 9700 mb a do niego sieć kanalizacyjną uwzględniającą wszystkie działki rekreacyjne. Z tego 35 % stanowić będzie rurociąg a reszta kanalizacji z przyłączami.

Problem kanalizacji miejscowości leżących nad Jeziorem Koziegłowy wymagać będzie odrębnego rozwiązania. Są to tereny w południowo zachodniej części gminy oddalone od istniejących odbiorników ścieków. Sieć osadnicza na tych terenach charakteryzuje się kilkoma oddalonymi od siebie skupiskami budynków. Z tych względów najwłaściwszym będzie zaprojektowanie kilku zblokowanych oczyszczalni ścieków dla poszczególnych skupisk ludzkich. Kwestie te omówione zostały w podrozdziale dotyczącym oczyszczalni zblokowanych i przydomowych.

1.5 Dostosowanie urządzeń wszystkich hydroforni do wymogów Unii Europejskiej.

Funkcjonujące na terenie gminy ujęcia wody pitnej (Kleczew – dwie hydrofornie), Budziszów Kościelny, Wielkopole, Kalinowiec, Jabłonka, charakteryzują się wysoką zawartością żelaza i manganu w pobieranej wodzie. Nadmierna obecność tych pierwiastków niekorzystnie wpływa na nasze organizmy, dlatego więc należy w tych instalacjach stosować urządzenia wytracające te pierwiastki.

W istniejących i funkcjonujących sześciu hydroforniach zainstalowane tam urządzenia są przeważnie przestarzałe i nie odpowiadające aktualnym wymaganiom. Produkowana tam woda nie spełnia norm Unii Europejskiej szczególnie pod względem zawartości manganu i żelaza. Jest to zadanie na lata 2002-2003.

1.6.Wymiana sieci wodociągowej z azbestowej na PCV

Zapoczątkowana w Kleczewie wymiana wodociągów z azbestu powinna być kontynuowana. Na terenie gminy jest 37,5 km rurociągu azbestowego z 265 przyłączami do wymiany. Jest to zadanie na okres co najmniej dziesięcioletni.

1.7. Zblokowane i przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Oprócz terenów leżących w pobliżu Jeziora Koziegłowskiego znaczna część terenów gminy ma także charakter luźnej zabudowy, wynikającej z lokalizacji budynku, obejścia gospodarczego przy działce rolnej .Jest to również część tradycji dawnego zaboru rosyjskiego, gdzie preferowano rozproszone budownictwo w odróżnieniu od pruskiej, zwartej zabudowy wsi. Dlatego na znacznej części terenów gminy Kleczew będzie jedynie można zastosować pojedyncze lub grupowe oczyszczalnie ścieków . Do takich miejscowości należeć będą: część sołectwa Budziszów Górny, część sołectwa Zberzyn, sołectwo Wola Spławiecka znaczna część Nieborzyna,

sołectwo Kamionki- Słowiki, Miłaczew, sołectwo Janowo, Izabelin, Stogi, Wielkopole, Jabłonka, Sławoszewo. Razem ok. 520 posesji. Należy dokonać rozpoznania w których miejscowościach można zainstalować zblokowane oczyszczalnie ścieków. Ten typ oczyszczalni jest tańszy w budowie i eksploatacji niż pojedyncze oczyszczalnie przydomowe.

Natomiast w Sławoszewku (ok. 100 posesji w większości w zwartej zabudowie) należy rozpatrywać wariant budowy oczyszczalni blokowych lub w momencie odtworzenia drogi do Kleczew , włączenia tej miejscowości do sieci kanalizacyjnej Kleczewa.

1.8 Modernizacja sieci energetycznej i oświetleniowej w Kleczewie i Budziszławiu Kościelnym oraz w miejscowościach gdzie przewidywana będzie budowa i modernizacja chodników.

Od trzech lat trwa kompleksowa wymiana napowietrznej sieci energetycznej i oświetleniowej w Kleczewie- w starej części miasta. Do zmodernizowania w tej części miasta zostały następujące ulice: Konińska, Nowa, Stodolna, Ogrodowa, Wodna, Plac Piłsudskiego, część Poznańskiej, Polna, Leśna. Razem ok. 2100 mb sieci ulicznej.

W Budziszławiu Kościelnym praktycznie cała sieć oświetleniowa, szczególnie przy głównych ulicach wymaga wymiany. Należy zmodernizować w tej miejscowości ok. 7.800 mb sieci energetycznej i oświetleniowej. Należy również dokonać modernizacji sieci oświetleniowej, tam gdzie będą budowane nowe chodniki. Należy więc dokonać wymiany i zmodernizować sieć oświetleniową na długości ok. 7500 mb.

Stalej pracy wymaga również wymiana i uzupełnienie oświetlenia w pozostałych miejscowościach.

1.9.Stworzenie (we współpracy z Energetyką Kaliską) gminnego programu rozbudowy i modernizacji obiektów WN , sieci SN i NN.

Program rozbudowy i modernizacji obiektów WN, sieci SN i NN . który posiada Energetyka Kaliska powinien być skorelowany z gminnym programem wyznaczania i określania nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe i działalność gospodarcza na terenie miasta i gminy. Program gminny powinien wyprzedzać ustalenia Energetyki w przedziale 2-5 lat.

1.10.Kontynuacja wymiany kotłowni węglowych na rzecz paliw niskoemisyjnych. Propagowanie idei termoizolacji budynków.

Program ten funkcjonuje już od paru lat – w zakresie wymiany kotłowni węglowych na rzecz kotłowni olejowych. Do wymiany pozostały następujące kotłownie: w

Szkole Podstawowej w Budzislawiu Kościelnym i kotłownia ogrzewająca budynki gminne

(Ośrodek Zdrowia, Dom Kultury, Kino „Zachęta”, Dom Lekarza i Przedszkole w Kleczewie).

Natomiast szerszym problemem jest modernizacja systemu ogrzewania w blokach znajdujących się we władaniu Gminy na Osiedlu Górniczym w Kleczewie. W większości tych budynków nie ma jednolitego systemu ogrzewania. Każdy lokator tych bloków ogrzewa swoje mieszkanie we własnym zakresie. Aktualnie trwa proces prywatyzacji, sprzedaży lokatorom tych mieszkań, powstają nowe wspólnoty mieszkaniowe. Problem systemowego ogrzewania tych budynków może wynikać w momencie trwałego ukształtowania się wspólnot mieszkaniowych. Będzie on dotyczył bezpośrednio Gminy w przypadku gdy Gmina będzie w dalszym ciągu udziałowcem tych wspólnot. Jednym z pozytywnych następstw tych działań będzie zdecydowane obniżenie emisji szkodliwych pyłów i gazów.

1.10.1 W dążeniu do obniżenia kosztów ogrzewania tych budynków należy stworzyć program wspierania działań wspólnot mieszkaniowych na rzecz termo modernizacji tych budynków, wskazywania przedstawicielom tych Wspólnot możliwości sfinansowania tego przedsięwzięcia.

1.11. Wdrożenie programu selektywnej zbiórki odpadów dla całej gminy. Efektywne wykorzystanie składowiska odpadów.

Początki zorganizowanego zbierania surowców wtórnych dają bardzo pomyślne wyniki. Społeczeństwo nie trzeba zbytnio przekonywać, że należy gromadzić i zostawiać w specjalnie przygotowanych miejscach zużyte butelki plastikowe czy też opakowania szklane. Praktycznie te dwa surowce wtórne są zbierane już na terenie całej gminy przez

ZGKiM. Również rozwiązany został problem dalszego przerobu tych opakowań. Pozostaje przygotować i wdrożyć program zbiórki i sprzedaży makulatury a także innych surowców wtórnych: baterii i akumulatorów oraz zużytych olejów silnikowych. Zbiórka tych surowców nie daje spektakularnych dochodów, w związku z czym powinna być prowadzona przez ZGKiM. Niekontrolowana gospodarka tymi surowcami zagraża środowisku naturalnemu. Pozostałe surowce wtórne jak metale kolorowe, złom żelaza zbierane są przez prywatne podmioty. Natomiast poważniejszym problemem są koszty utrzymania niedawno wybudowanego składowiska odpadów. Obecnie dochody uzyskiwane z tego składowiska jedynie w 65% pokrywają niezbędne wydatki związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem tego obiektu. Według wstępnych wyliczeń czas zapełniania tego składowiska,

uwzględniając aktualne tempo przyrostu odpadów, przekroczy zakładane parametry. Po paru latach użytkowania tego obiektu, koszty jego utrzymania znacznie wzrosną, bowiem dojdą koszty konserwacji obiektu i jego urządzeń. Dlatego niezbędnym jest ustalenie optymalnego zrztu odpadów na to składowiska , uwzględniającego dwa podstawowe parametry:

- samofinansowanie się obiektu;
- optymalny czas funkcjonowania tego składowiska

Należy także uwzględnić problemy utylizacji i grzebania padłych zwierząt gospodarskich i hodowlanych na terenie naszej gminy.

1.12.Zagospodarowanie targowicy i terenów przy Jeziorze Stępa w Kleczewie oraz placów targowych na terenie gminy.

W dwóch miejscowościach, Kleczewie i Budziszawiu Kościelnym wytworzyły się centra handlu obwoźnego. W Kleczewie targi i jarmarki mają już kilkuset letnią tradycję. Od niepamiętnych czasów targi odbywają się tam dwa razy w tygodniu – we wtorki i piątki a jarmarki w pierwszy wtorek miesiąca. Targi kleczewskie są znane szeroko w okolicy i w niektórych porach roku notuje się obecność przeszło 80 stanowisk sprzedaży. Oprócz tradycyjnego miejsca targowego – na brzegu Jeziora Stępa powstają małe ośrodki handlu obwoźnego. Na nowym osiedlu w Kleczewie, kompleksie dużych sklepów handlowych rozkładają swój towar drobni handlarze. Codziennie można tam obserwować do 10 stanowisk handlowych. Podobnie jest w Budziszawiu Kościelnym, gdzie w nieformalnym miejscu, w centrum miejscowości rozkładają swe kramy drobni handlarze. Szczególnie dużo stanowisk jest latem, kiedy kupującymi są przeważnie turyści i wczasowicze.

Aktualnie powstaje koncepcja zagospodarowania targowicy kleczewskiej i terenów przylegających do Jeziora Stępa . Koncepcja zakłada następujące wykorzystanie tego terenu:

- 1.Miejsca parkingowe dla pojazdów osób sprzedających i kupujących:
- 2.Właściwe targowisko
- 3.tereny rekreacyjne nad Jeziorem Stępa.

Planując zagospodarowanie tych terenów , nie należy zapominać o terenach leżących po drugiej stronie ulicy Poznańskiej – między ulica Leśną. Jest tam obszar ok. 12 ha , który kiedyś stanowił zwarty zbiornik wodny. Obecnie jest teren częściowo osuszony, bagnisty, z resztkami oczek wodnych. Teren ten w przyszłości może być osuszony i przeznaczony do dalszego zagospodarowania (ogrody, park, stawy rybne itp.)

Dni targowe i oraz jarmarki powinny być świętem handlowym dla Kleczewa. Należy zreorganizować opiekę nad tym placem, zachęcić kupujących do liczniejszego

odwiedzania Kleczewa podczas dni targowych. Tradycyjne Jarmarki powinny stać się rodzajem festynu ludowego.

Należy wyznaczyć i zinstytucjonalizować miejsca targowe na nowym osiedlu w Kleczewie jak i w Budziszawiu Kościelnym, zapewniając im wszelkie udogodnienia związane z handlem(wypożyczenie straganów, bieżąca woda, toaleta, parking dla pojazdów).

1.13. Wykonanie studium potrzeb osadniczych i rozwoju gospodarczego na terenie miasta i gminy i na tej podstawie wyznaczenie nowych terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i gospodarki na terenie miasta i gminy w planie zagospodarowania przestrzennego.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia w planie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy są przeprowadzane na wniosek konkretnych osób fizycznych lub podmiotów prawnych. Największe zmiany dotyczą zagospodarowania nowych terenów w aspekcie działalności górniczej Kopalni. Ten podmiot realizując swoje potrzeby i zadania, określa zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego całej gminy. Postępy odkrywek Józwin II a, II b i Kazimierz Północ powodują że wykształca się czterech obszarów osadniczych w naszej gminie:

1. Kleczew i jego najbliższe otoczenie
2. Rejon Sławoszewka (odcięty odkrywką Józwin II a)
3. Rejon południowo- zachodni(Jabłonka,- Janowo – Złotków)
4. Rejon Budziszawski

Wszystkie te obszary w pewnym stopniu oddzielone będą odkrywkami a w późniejszym okresie wstępnie zrehabilitowanymi terenami pogórnymi.

Usytuowanie Kleczewa na południowo-wschodnim obrzeżu gminy powoduje, że realne tereny zabudowy mieszkalnej i działalności gospodarczej są na wyczerpaniu. Miasto, otoczone z trzech stron odkrywkami może się rozwijać jedynie wzdłuż szosy do Konina. Tereny te są już w znacznym stopniu zagospodarowane. Do dyspozycji zostają tereny wykupione już przez Gminę i znajdujące się we władaniu Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa a także właściciela fermy drobiarskiej. Usytuowanie kompleksu drobiarskiego a szczególnie ubojni kurczaków może obniżyć atrakcyjność tych terenów jako nadające się pod zabudowę mieszkaniową. Należy zwrócić uwagę na obszar starej części Kleczewa, gdzie pojawiać się będą nowe miejsca pod zabudowę mieszkaniową – po zlikwidowanych starych kamieniczkach.

Drugi obszar ciągnący się od Jabłonki do Złotkowa ma największe predyspozycje do wszechstronnego zagospodarowania- mieszkaniowego jak i gospodarczego. Sieć dróg asfaltowych, bliskość Kleczewa, powoduje, że na tym terenie coraz więcej

inwestorów zamierza się budować. Aktualnie są to tzw. przesiedleńcy, wykupieni przez Kopalnię na potrzeby jej działalności. Największe zainteresowanie i ożywienie budowlane tego obszaru obserwuje się w Złotkowie. Przyszłościowymi terenami powinien stać się obszar Kalinowca, Janowa, Dankowa, Należy zadbać aby strefy zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej były oddzielone od terenów rekreacyjnych okolic Jeziora Kozięglowy.

Okolice Sławoszewka, oddzielone odkrywką, mają ze względu na oddzielenie od Kleczewa niekorzystne położenie pod względem rozwoju budownictwa mieszkalnego i przemysłowego. Powstawać tam będą obiekty budowane pod potrzeby miejscowej ludności. Sytuacja na tym terenie zmieni się po odtworzeniu drogi do Kleczewa.

Rejon Budziszława Kościelnego powinien przyjąć dwie formuły zagospodarowania przestrzennego: budownictwa mieszkaniowego i drobnego przemysłu – w południowej i centralnej jego części oraz zabudowy letniskowo -rekreacyjnej w części przylegającej do Jeziora Budziszławskiego. W części rekreacyjnej samorząd gminny powinien podjąć bardziej aktywną rolę, stając się inwestorem czy też współinwestorem szeregu propozycji rekreacyjno –rozrywkowych.

Wyraźnemu określeniu funkcji konkretnego obszaru sprzyjać będzie koncentracja własności rolnej, występująca również na naszym terenie. Mniejsza ilość gospodarstw rolnych o większym areale powoduje, że wyraźniej określony jest zasięg gruntów rolnych.

Obszar działalności pogórnictwa zagospodarowywany jest według następującego klucza: część rolnicza, wodna i leśna. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że część rolnicza i leśna nie są w pełni realizowane- z powodu wysokich nakładów finansowych na ten cel. Na zachód od Kleczewa , na końcu odkrywki Kazimierz Północ ma powstać zbiornik wodny o pow. ok.380 ha, który ma wypełnić nieckę powstałą po wybrany pokładzie węglowym..

Natomiast istotnym jest aktywne zagospodarowanie terenów pogórnictwa w kierunku sportowo –rekreacyjnym Pod uwagę powinny być brane obszary leżące na północny wschód od Kleczewa. Ze względu na to, iż na tych terenach nie można posadzić większych budowli, obszary te nadają się na pola golfowe, tory saneczkowe i narciarskie. Do roku 2010 należy konkretnie opracować koncepcję wykorzystania tych terenów i poszukać zainteresowanych inwestorów. Terenom rekreacyjno- sportowym powinny towarzyszyć obiekty zaplecza, np. hotele, restauracje, sale sportowe itp.

1.14. Zakończenie procesu komunalizacji terenów i nieruchomości na obszarze miasta i gminy.

Proces komunalizacji mienia gminnego, czyli przekazanie mienia na własność gminy na podstawie decyzji administracyjnej trwa bez przerwy od 1990 roku. W tej chwili ukończone zostało blisko 90% spraw komunalizacyjnych. Należy liczyć, że w roku 2003 nastąpi całkowita komunalizacja mienia gminnego dokonywana w drodze administracyjnej.

1.15. Wspieranie działań na rzecz budowy tanich mieszkań socjalnych.

Kwestia posiadania samodzielnego mieszkania jest w gminie i mieście Kleczew palącym problemem. Większość osób, które złożyło podanie w Urzędzie Gminy i Miasta o mieszkanie nie jest w stanie sprostać wysokim opłatom, jakie należy uiszczać za lokal komunalny z wszelkimi wygodami. Również wśród lokatorów mieszkań komunalnych, szczególnie w tych o wyższym standardzie narasta problem zaległości płatniczych za czynsz mieszkalny. Również zdarzają się lokatorzy, którzy dewastują swoje mieszkania, są uciążliwi dla współmieszkańców. Z tych powodów istnieje potrzeba budowania tanich, bez szczególnych wygód mieszkań komunalnych. Standardem w takich lokalach powinna być bieżąca woda i kanalizacja, indywidualne piece do ogrzewania poszczególnych pomieszczeń. Mieszkania te, parterowe pawilony, powinny zaspakajać elementarne potrzeby i być tanie w utrzymaniu. Pewnym rozwiązaniem jest wprowadzenie na teren naszej gminy Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS). Jednakże ze względów społecznych należy przewidzieć udział Gminy w finansowaniu tego przedsięwzięcia. Pawilony te powinny powstawać w pierwszej kolejności w Kleczewie.

1.16. Program współpracy z zainteresowanymi podmiotami przy zadaniach związanych z regulacją stosunków wodnych na terenie miasta i gminy.

Zagadnieniami gospodarki wodnej na terenie naszej gminy zajmują się następujące instytucje i organizacje:

- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu
- Gminna Spółka Wodna
- Kopalni Węgla Brunatnego „Konin” w Kleczewie SA

Wojewódzki Zarząd Melioracji ma w swym nadzorze i właściwościach następujące cieki podstawowe: Struga Kleczewska, Struga Biskupia, Kanał Budzisławski. Cieki te są od pewnego czasu zaniedbane i nie konserwowane. Pilną sprawą jest wdrożenie wspólnego programu przywrócenia należytej drożności tym ciekom.

Gminna Spółka Wodna zajmująca się konserwacją i utrzymaniem rowów melioracyjnych i sieci drenarskich, potrzebuje wsparcia finansowego i

organizacyjnego ze strony Gminy. Obowiązujące aktualnie przepisy zawężają możliwości tej współpracy Gminy ze Spółką. Dlatego należy szukać nowych rozwiązań umożliwiających efektywną współpracę gminy ze Spółką wodną. Gminna Spółka wodna jest niedofinansowana i wykonuje rocznie coraz mniej zadań. Jest to szczególnie ważny odcinek dla samorządu gminnego, ponieważ w przypadku dużych opadów deszczu może nastąpić katastrofalny spadek plonów w gospodarstwach rolnych na naszym terenie. W porozumieniu z Wojewódzkim Zarządem melioracji samorząd gminny powinien wspierać program realizacyjny melioracji wodnych na terenie wsi Marszewo; program ten jest oznaczony symbolem Budziszław – Marszewo II. Do wykonania w tym rejonie zostało 48 ha robot melioracyjnych. Również nie dokończony jest program melioracji we wsi Słowiki. Rolnicy z tych miejscowości wielokrotnie monitowali o dokończenie tego zadania.

Jeśli chodzi o regulacje stosunków wodnych dokonywane przez KWB „Konin” na terenie naszej gminy należy ustalić wspólny program działań w tym zakresie, obejmujący istotne interesy gminy Kleczew – opracowany i realizowany w myśl wydanych pozwoleń wodno-prawnych przez Wojewodę Wielkopolskiego.

Również należy dążyć do opracowania i realizacji wspólnego programu korzystania z wód stanowiących własność Państwa (Jezioro Koziegłowy i Jezioro Budziszławskie) – w myśl wydanego przez Starostwo Powiatowe pozwolenia wodno-prawnego.

1.17. Program współpracy z zainteresowanymi podmiotami przy zadaniach związanych z zalesianiem i zadrzewianiem terenu miasta i gminy

Należy dążyć do opracowania przez Starostwo Powiatowe programu zalesiania i zadrzewiania miasta i gminy Kleczew, zgodnie z możliwościami i potrzebami tego terenu. Wspólnie z Kopalnią gmina powinna dążyć do utworzenia 40 hektarowego parku na wschodnich obrzeżach miasta. Będzie to realizacją ustaleń kierunków rekultywacji terenów pokopalnianych. Park ten powinien spełniać różnorodne funkcje rekreacji i wypoczynku. Należy w tym programie ująć realizację ustawy ustalającej nowe formy i zasady zalesiania użytków rolnych nie przydatnych do produkcji rolniczej przez ich właścicieli. Osobną sprawą jest ochrona i pielęgnacja zabytkowych parków podworskich w miejscowościach Budziszław Górny, Marszewo, Nieborzyn, Danków, Jabłonka, Sławoszewek. W parkach tych powinien być realizowany program odtworzenia ich funkcji wypoczynkowej (ścieżki, ławki itp.) a także program odnowy drzewostanu

1.18. Współpraca z branżowymi podmiotami w tworzeniu infrastruktury bezpieczeństwa publicznego (komisariat policji i in.) i ochrony przeciwpożarowej.

Przeniesienie Komisariatu Policji do Ślesina wywołuje liczne protesty społeczeństwa. Dlatego w długofalowych zadaniach mających na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego powinien być zrealizowany postulat przywrócenia komisariatu w Kleczewie. Do realizacji tego celu powinien zostać przygotowany i wyposażony odpowiedni lokal dla policji. Również należy dbać o lepsze wyposażenie miejscowej policji w sprzęt i środki lokomocji - we współpracy z Komendą Miejską Policji w Koninie. Dla istniejących sześciu jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej należy przewidzieć doposażenie w podstawowy sprzęt gaśniczy i pojazdy bojowe.

1.19. Działania na rzecz zapewnienia odpowiedniej bazy lokalowej i optymalnego funkcjonowania służby zdrowia

Reforma służby zdrowia odciążała samorząd terytorialny od bezpośredniego nadzoru nad działalnością zakładów służby zdrowia. Pozostała jedynie ogólna odpowiedzialność, w której mieści się zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej dla tych jednostek. Samorząd powinien również zabiegać aby dostęp pacjenta do lekarza w tym specjalisty był optymalnie zaprogramowany. Również należy podjąć działania o dofinansowywanie przez samorząd leczenia ponadnormatywnego, szczególnie dzieci. W najbliższych latach należy przeprowadzić generalną modernizację dawnego Ośrodka Zdrowia w Kleczewie aby dostosować go do aktualnych wymagań i potrzeb. Należy zwiększyć również opiekę pielęgniarską w szkołach.

1.20. Współpraca z odpowiedzialnymi podmiotami przy realizacji programu rekultywacji terenów pokopalnianych.

Na terenie gminy Kleczew znajdują się dwie odkrywki kopalniane: niewielki fragment odkrywki Kazimierz Północ i odkrywka Józwin z dwoma polami II a II b. Powierzchnia odkrywki Józwin wynosi 2579 ha, z czego na terenie gminy Kleczew 2367 ha. Zgodnie z uprzednimi porozumieniami ustalony został zakres rekultywacji: rolny 35% obszaru, leśny 35% obszaru i wodno-parkowo-rekreacyjny – 30 % obszaru..

Dla odkrywki Józwin II a Kopalnia proponuje następujący podział terenów rekultywacyjnych: kierunek rolny 455 ha, leśny 61 ha, rekreacyjny 377 ha, inny 60 ha. Okres realizacji rekultywacji według powyższych ustaleń od roku 2001 do 2020.

Dla Odkrywki Józwin, pole II B, Kopalnia proponuje następujący podział terenów przeznaczonych do rekultywacji: kierunek rolny 543 ha, leśny 433 ha, wodny 438 ha.

Zadaniem strategicznym władz gminy jest udział w szczegółowym opracowaniu zagospodarowania tych terenów. Szczególny niepokój mogą budzić mierne efekty rolniczego zagospodarowania tych terenów. Również należy dokładnie analizować hydrologiczne założenia powstawania zbiorników wodnych w okolicach Kleczewa, a szczególnie bilans wodny tego przedsięwzięcia. Również należy wymagać, przy realizacji programu zalesiania, potwierdzenia nasadzeń gatunkami drzew i krzewów mających znaczenie gospodarcze i krajobrazowe.

1.21. Realizacja programu podnoszenia walorów estetycznych i czystości terenów miasta i gminy.

Program powinien zawierać następujące elementy:

- wyodrębnienie utrzymania czystości i terenów zielonych z ogólnych zadań gospodarki komunalnej gminy
- Ustalenie rocznego kontraktu na utrzymanie czystości i terenów zielonych gminy
- Określanie standardów utrzymania czystości i gospodarowania zielenią gminną
- Włączenie w większym zakresie społeczeństwa w sprawy utrzymania czystości i zieleni w gminie
- Włączanie nowych usług i obszarów w zakresie utrzymania czystości i zieleni w mieście i gminie.

II Tworzenie nowych możliwości w zakresie edukacji, więzi społecznych, kultury i rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Kleczew

Kolejnym strategicznym celem działania samorządu terytorialnego w przedziale czasowym następnych dziesięciu lat jest stworzenie podstaw materialnych i organizacyjnych dla sprawnego funkcjonowania systemu edukacji na wszystkich jej formalnych szczeblach, łącznie z ponad gimnazjalnym a także utworzenie form edukacji dorosłych dla sprostania pogłębiającym się zmianom zachodzącym w gospodarce.

2.1. Oświata

2.1.1. Wychowanie przedszkolne

Istniejące w gminie dwa przedszkola- w Kleczewie i Budziszławiu Kościelnym przechodzą od kilku lat kryzys, przejawiający się w coraz mniejszej liczbie

zapisywanych dzieci do tych placówek. Jeszcze parę lat temu w każdym przedszkolu zapisane było po 80-90 dzieci w roku szkolnym, obecnie pod opieką zatrudnionego tam personelu znajduje się po ok. 50 wychowanków, łącznie z sześciolatkami. W roku szkolnym 2001/2002 w przedszkolach tych są trzy oddziały dzieci sześcioletnich: w Budziszławiu Kościelnym dwa oddziały i w Kleczewie jeden oddział. Pozostałe dwa oddziały przedszkolne znajdują się w SP Kleczew. Przyczyny tego stanu rzeczy są dwie:

- a. drastyczny spadek urodzeń, występujący nie tylko w naszej gminie;
- b. relatywnie znaczny wzrost opłat za pobyt dziecka w przedszkolu w naszej gminie przy jednoczesnej pauperyzacji społeczeństwa.

Mimo, iż nastąpił większy dostęp dzieci z terenów wiejskich do placówek przedszkolnych a to za sprawą włączenia przedszkolaków do systemu dowozów szkolnych, liczba dzieci w tych placówkach ma tendencję malejącą.

Zestawienie urodzeń w zasięgu oddziaływania Przedszkola w Budziszławiu Kościelnym i Szkoły Podstawowej w tej miejscowości:

Rocznik 1995 – 36 dzieci

Rocznik 1996 – 54

Rocznik 1997 – 50

Rocznik 1998 – 32

Rocznik 1999 – 53

Rocznik 2000 – 35

Z tego zestawienia wynika, iż w następnych latach należy się spodziewać, że w przedszkolu jak i w szkole podstawowej będą utworzone dwa oddziały „zerówki” jak i klas pierwszych.

W Kleczewie liczba urodzeń kształtuje się następująco:

Rocznik 1995 – 65 dzieci

Rocznik 1996 – 60

Rocznik 1997 – 52

Rocznik 1998 – 52

Rocznik – 1999 – 51

Rocznik 2000 – 53

Liczba ta może się nieco zwiększyć, po zameldowaniu osób przybyłych z zewnątrz.

Oprócz lat 1995 i 96, kiedy ilość dzieci wskazuje na konieczność utworzenia trzech oddziałów, w następnych latach mogą funkcjonować dwa oddziały liczące po 25-26 dzieci lub trzy oddziały po 17 dzieci.

W tej sytuacji należy przyjąć do rozpatrywania dwa warianty opieki przedszkolnej w naszej gminie:

Wariant I

Wprowadzony zostaje państwowy system zachęt dla rodziców umożliwiający większej liczbie dzieci uczestniczyć w wychowaniu przedszkolnym. W tym systemie dzieci pięcioletnie objęte będą przygotowaniem przedszkolnym na podobnych zasadach co obecnie sześciolatki. Realizując ten wariant należy się spodziewać, że w Kleczewie wychowaniem przedszkolnym objętych będzie ok. 120 dzieci 3,4,5 i sześciolatków. Przy rekrutacji do przedszkola należy wtedy przyjmować zasadę, że dzieci w wieku 5i6 lat będą objęte w całości opieką wychowawczą.

W Budziszławiu Kościelnym w ramach tego wariantu organizacyjnego do przedszkola uczęszczać będzie ok. 90 dzieci. W pozostałych placówkach prowadzących wychowanie przedszkolne (SP Kozieglowy, Sławoszewek i Złotków) są możliwości lokalowe aby rozpocząć wychowanie przedszkolne już od piątego roku życia. Natomiast sytuacja lokalowa przedszkola w Kleczewie jest trudna. W obecnym budynku maksymalnie może przebywać ok. 90 dzieci. W związku z tym należy założyć przeniesienie przedszkola do nowego budynku SP w Kleczewie przy ul. Św. Kingi. Są tam już przygotowane pomieszczenia , jest także kuchnia. Może się to stać w momencie zakończenia budowy nowej części dydaktycznej w tej placówce. Zakładając ,że w następnych latach funkcjonować będą tylko dwa oddziały każdego rocznika, można ten problem rozwiązać dobudowując, w ramach ogólnego programu rozbudowy tej szkoły, trzy dodatkowe pomieszczenia lekcyjne dla najmłodszych. Ogólna koncepcja rozbudowy tego kompleksu powinna być następująca: Dostosowuje się trzy istniejące pomieszczenia do potrzeb wychowania przedszkolnego; aby zrekompensować ubytek pomieszczeń w klasach młodszych do istniejącego budynku dobudowuje się trzy dodatkowe pomieszczenia lekcyjne.

W Budziszławiu Kościelnym problem wychowania przedszkolnego w ramach realizacji tego wariantu przedstawiać się będzie następująco: oddziały przedszkolne (dwa) dzieci sześciolatków powinny się znajdować w budynku szkoły Podstawowej. Będzie to możliwe dopiero po przebudowie gmachu obecnej szkoły podstawowej. Pozostałe oddziały mieściłyby się w dotychczasowym budynku przedszkola, który również musi przejść generalną modernizację.

Wariant II zakładający utrzymywanie wysokich opłat za pobyt dziecka w przedszkolu, celem uzyskania możliwie wysokiego udziału rodziców w kosztach utrzymania przedszkola. W tym wariancie ilość dzieci w przedszkolach będzie się zapewne systematycznie zmniejszać, zważywszy również na znacznie mniejszy przyrost naturalny. W tej sytuacji można również przenieść całe przedszkole lokując je w dotychczasowym budynku SP przy ul. Św. Kingi. Ogółem przedszkole zajmuje tam dwa dodatkowe pomieszczenia.(trzy klasy zerowe dla sześciolatków a

później tylko dwie i oddział dzieci młodszych.). Jeżeli trend zakładający tylko dwa oddziały w każdej klasie się utrzyma, nie będzie potrzeby dobudowy dodatkowych pomieszczeń lekcyjnych dla dzieci młodszych. W obydwu wariantach przeniesienie przedszkola do nowej siedziby będzie faktem. Budynek po przedszkolu będzie można wykorzystać do innych celów, np. na Komisariat Policji.

W Budziszawiu Kościelnym również w tym wariantcie dwie klasy zerowe funkcjonować powinny w nowym budynku szkolnym, natomiast dzieci młodsze w dotychczasowym budynku przedszkola.

2.1.2.Szkolnictwo podstawowe.

Modernizacja i rozbudowa szkół podstawowych na terenie miasta i gminy Kleczew jest przeprowadzona w pół drogi. Gruntownej modernizacji i rozbudowy wymagają następujące szkoły: SP Sławoszewek, SP Budziszaw Kościelny i SP Kleczew.

2.1.2.1.Szkoła Podstawowa w Sławoszewku

Program rozbudowy szkoły w Sławoszewku i stosowna do niego dokumentacja zostały już sporządzone, wykonawca wybrany i w roku 2001 zostanie wykonana część prac budowlanych. Program modernizacji i rozbudowy tej placówki potrwa do roku 2004. Przewiduje on następujące elementy:

- a. wydłużenie zasadniczego budynku o 9 m i zlokalizowanie w tej części oddziału przedszkolnego (zerówka) oraz kilku pomieszczeń pomocniczych.
- b. dobudowę sali gimnastycznej wraz z zapleczem
- c. Modernizację wszystkich pomieszczeń i urządzeń szkolnych.
- d. Określenie nowego otoczenia szkoły.

2.1.2.2.Szkoła Podstawowa w Kleczewie.

W chwili obecnej placówka ta funkcjonuje w dwóch budynkach: klasy I-III i oddziały przedszkolne w niedawno oddanym budynku przy ul. Świętej Kingi, klasy IV-VI znajdują się w tzw. starej części szkoły – budynku przy ul. Warszawskiej 31. W obu budynkach dzieci uczą się na dwie zmiany. Dla tej placówki należy przyjąć następujący program modernizacji i rozbudowy:

- a. w roku 2002 należy dokończyć remont pozostałych pomieszczeń w budynku przy ul. Warszawskiej (malowanie, odnowienie elewacji zewnętrznej, ocieplenie budynku.) Szczegółowy program modernizacji tego budynku jest opracowany i zatwierdzony.
- b. jeszcze w roku 2001 powinny zostać podjęte prace nad wykonaniem dokumentacji projektowej dalszej części szkoły na Osiedlu Górniczym. Prace

budowlane powinny zostać podjęte w roku 2002. Celem generalnym jest usytuowanie szkoły w jednym miejscu. Program rozbudowy powinien przewidywać:

- budowę pawilonu szkolnego dla klas IV-VI o dziesięciu izbach lekcyjnych i pomieszczeniach towarzyszących;
- sali gimnastycznej o wymiarach 24x 42 m z możliwością skutecznego przegrodzenia na dwie części, wraz z dwoma zapleczeniami (szatnie, toalety) zlokalizowanymi po jej obu stronach. Ma to umożliwić swobodne korzystanie z sali gimnastycznej przez dzieci młodsze jak i starsze. Młodsze przygotowywać się będą do zajęć w pomieszczeniach usytuowanych od strony obecnej szkoły a starsze od przeciwległej strony. Przy tej sali powinno funkcjonować niewielkie pomieszczenie o wym. 9 x 12 m, służące do ćwiczeń stacjonarnych, np. gimnastyki korekcyjnej, przygotowań występów tanecznych, itp.
- Ewentualne trzy pomieszczenia lekcyjne w ciągu istniejących już budynków szkolnych (dla dzieci młodszych)
- Uruchomienie kuchni zdolnej wydawać 140 posiłków dziennie.
- Budowa wielofunkcyjnego holu

c. Po wybudowaniu ostatniego segmentu przy ul. Świętej Kingi budynek przy ul. Warszawskiej 31 zajmowany obecnie przez Szkołę Podstawową może być zagospodarowany na cele oświaty ponadgimnazjalnej. Może tam powstać trzyletnie liceum zawodowe lub inny typ szkoły średniej nie dający świadectwa maturalnego.

- na tym etapie należy przewidzieć wybudowanie dodatkowej (drugiej) sali gimnastycznej o wymiarach 18 x 36 m dla celów szkół tam się znajdujących.

d. ostatnim etapem rozbudowy i modernizacji szkoły podstawowej w Kleczewie jest budowa basenu pływackiego w kompleksie zabudowań placu Szkolnego w Kleczewie. Basen o wymiarach 15 x 25 m powinien stać się integralną częścią szkoły i służyć wszystkim placówkom w gminie a także osobom dorosłym w godzinach popołudniowych, w soboty i niedziele. Inwestycja ta jest niezbędna do realizacji programu nauki pływania wśród dzieci i młodzieży a także przy realizacji programu walki z wadami postawy wśród dzieci.

2.1.2.3. Szkoła Podstawowa w Budziszławiu Kościelnym

Budynek tej placówki remontowany i rozbudowywany w latach 1979-86 nadaje się do generalnego remontu i dalszej rozbudowy. Prace te powinny zostać rozpoczęte dopiero w momencie jak zostanie wybudowany i uruchomiony pawilon Gimnazjum w Budziszławiu Kościelnym. Powinno się to stać w roku 2004-2006.

Zakres prac w tym obiekcie jest następujący:

- likwidacja nieodpowiednich pomieszczeń lekcyjnych a tym samym zmniejszenie liczby izb lekcyjnych- ilość istniejących izb zmniejszy się do 13.
 - modernizację wszystkich pomieszczeń i urządzeń szkoły (ogrzewanie olejowe, wymiana wszystkich instalacji, rozbudowa funkcji świetlicy)
 - dobudowę czterech izb lekcyjnych , z uwzględnieniem potrzeb klas zerowych (7 klas x 2 oddziały = 14 izb podstawowych
 - budowa wielofunkcyjnego holu – auli szkolnej.
- Równoległe powstawać tam będzie boisko sportowe, będące częścią większego kompleksu sportowego, którego zakończenie budowy przewidziane jest na rok 2007.

2.1.2.4. Szkoła Podstawowa w Koziegłowach

Szkoła ta otworzyła w tym roku pierwszy oddział integracyjny. Pierwsze spostrzeżenia o pracy tego oddziału są pozytywne. W przyszłości należy dążyć aby większa liczba dzieci niepełnosprawnych z naszej gminy mogła uczestniczyć w nauczaniu integracyjnym. W tym celu należy zbiegać o zakup samochodu (busa) do przewozu tych dzieci. Te sprawy należy rozwiązywać wspólnie z PFRON. Również w następnych latach należy wykorzystywać budynek tej szkoły do organizacji form oświaty dorosłych, szczególnie na organizacje kursów dla przekwalifikujących się rolników. Otoczenie szkoły wymaga pewnych nakładów inwestycyjnych, które powinny być zrealizowane w roku 2002.

2.1.2.5. Szkoła Podstawowa w Złotkowie

Placówka ta przeszła generalny remont i rozbudowę w drugiej połowie lat 90 –tych. Budynek ten nie jest należycie wykorzystany, mimo ,iż znajduje się w nim placówka biblioteki publicznej. Nie ma konkretnej koncepcji wykorzystania tego budynku. Natomiast należy dokończyć w roku 2002 prace nad zagospodarowaniem terenu wokół szkoły: zlokalizowany tam powinien być parking dla samochodów osobowych i autobusów szkolnych, wyodrębnione boiska do piłki ręcznej, siatkowej itp.

2.1.3. Szkolnictwo gimnazjalne

2.1.3.1. Gimnazjum w Kleczewie

Budynek gimnazjum w Kleczewie liczy 12 pomieszczeń lekcyjnych, funkcjonuje 14 oddziałów. Warunki nauki są tam trudne a z prognoz demograficznych wynika, że szczyt wyżu demograficznego końcówki lat osiemdziesiątych przypadnie w w latach

2003-2004, kiedy będzie 16 oddziałów. Od roku 2006- 2007 rozpocznie się tendencja spadkowa i wtedy budynek ten będzie wystarczający. W roku 2002 należy wykonać w budynku gimnazjum szereg prac remontowych, z których największy zakres obejmą prace malarskie. W obecnej chwili znaczna część oddziałów gimnazjalnych korzysta z hali sportowej przy al. 600 lecia.

2.1.3.2. Gimnazjum w Budziszawiu Kościelnym

Placówka ta utworzona 01 września 2001 znajduje się w najtrudniejszych warunkach lokalowych: jest sublokatorzem Szkoły Podstawowej w Budziszawiu Kość. Istnieje pilna potrzeba budowy osobnego, piętrowego pawilonu dla tej placówki obok istniejącego budynku szkolnego. Podstawą tej budowy jest sześć izb lekcyjnych oraz wszystkie pomieszczenia towarzyszące.(biblioteka, sala komputerowa, pokój nauczycielski, gabinet dyrektora z sekretariatem, świetlica-jadalnia gabinet pedagoga i pielęgniarki) oraz wielofunkcyjny hol. Propozycja budowy powinna być realizowana już w roku 2002.

Ostatnim etapem rozbudowy tego kompleksu szkolnego(Gimnazjum i Szkoły Podstawowej) powinna być budowa sali gimnastycznej do wym. 18 x 36 m ,służącej całej społeczności budziszawskiej

2.1.4. Szkolnictwo średnie

Realna dyrektywą jest dążenie do powstania w Kleczewie ponadgimnazjalnej szkoły średniej o charakterze zawodowym . W ten sposób młodzież, która dojeżdża do Konina aby pobierać tam nauki, będzie mieć bliższy dostęp do oświaty. Szkoła ta typu liceum zawodowego o konkretnych profilach może rozwiązać problemy nauki młodzieży nie tylko z naszej gminy. Szkoła ta może powstać w miejscu przeniesionej szkoły podstawowej – przy ul. Warszawskiej 31. W przyszłości może powstać zespół szkół liceum- liceum zawodowe- gimnazjum, którego organem prowadzącym może być gmina Kleczew.

Również należy kontynuować współpracę i pomoc funkcjonującemu od przeszło 50 lat w naszym mieście Liceum Ogólnokształcącemu im. Adama Mickiewicza . Należy dążyć do tego aby placówka ta posiadała odpowiednią salę gimnastyczną i boisko sportowe. Z drugiej strony należy korzystać z potencjału dydaktycznego liceum, szczególnie przydatnemu dla uczniów funkcjonującego obok gimnazjum.

2.1.5. Nauka języków obcych i umiejętności obsługi komputera.

W każdym stopniu szkolnictwa gminnego szczególny nacisk powinien być położony na naukę języków obcych. W roku 2002/2003 nauczaniem języka angielskiego powinny być objęte dzieci i młodzież od klasy III szkoły podstawowej. Również

powinna zostać wprowadzana od roku szkolnego 2002/2003 nauka języka niemieckiego w klasach gimnazjalnych. Program komputeryzacji szkół jest znacznie zaawansowany. Do pełnego obrazu w tym zakresie należy wyposażyć w pracownię komputerową Szkołę Podstawową w Sławoszewku a także wymienić na nowsze pracownie komputerowe w Szkole Podstawowej w Budziszawiu Kościelnym i Złotkowie.

2.1.5.1. Program małej przedsiębiorczości w gimnazjach.

Również w klasach gimnazjalnych należy wprowadzić elementy przedsiębiorczości, umiejętności prowadzenia działalności gospodarczej na własny rozrachunek. Proponuje się wprowadzać tę tematykę w postaci okresowo organizowanych „warsztatów małej przedsiębiorczości”, krótkich praktyk gimnazjalistów w wybranych podmiotach gospodarczych. Realizacja tego przedsięwzięcia może się zająć Towarzystwo Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej.

2.1.6. Edukacja dorosłych

Gwałtowne procesy zachodzące na polskiej wsi wymagać będą szybkich działań na rzecz przekwalifikowywania drobnych rolników i wszystkich chętnych do innych specjalności zawodowych. Tym działaniom służyć będzie utworzenie w budynku Szkoły Podstawowej w Koziegłowach Gminnego Centrum Edukacji i Przesposobienia Dorosłych.. Znajdująca się tam baza komputerowa powinna być wspomagana innymi zakupami służącymi do sprawnego przeprowadzania rozmaitych kursów przysposabiających do nowej profesji czy też zajęcia Gminne Centrum powinno być administrowane przez Towarzystwo Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej, przy współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kościelcu.

2.2. Wspieranie rozwoju funkcjonujących na terenie gminy organizacji społecznych (pozarządowych) i grup środowiskowych.

2.2.1. Działalność OSP

Gmina Kleczew ma już ukształtowany program współpracy z organizacjami społecznymi, działającymi w środowiskach wiejskich jak Straż Pożarna czy też Koła Gospodyń Wiejskich. Koordynacja działań jednostek OSP, nie tylko pod względem podnoszenia sprawności działania czy też gotowości bojowej lecz również działalności kulturalnej i na rzecz swego środowiska zajmuje się Miejsko-Gminny Zarząd Ochotniczych Straży Pożarnych. Ta struktura jest dysponentem dotacji przekazywanej corocznie przez Gminę na rzecz jednostek OSP. W 2004 roku zostanie oddana do użytku strażnica- dom kultury w Złotkowie, który służyć będzie

miejscowej OSP a także społecznościom sołectw Miłaczew i Złotków. W tym samym roku oddana zostanie do użytku zmodernizowana i rozbudowana remiza- Dom Kultury w Jabłonce. Obiekt ten będzie służyć OSP Jabłonka i społeczności tego sołectwa. Należy wspomagać działania poszczególnych jednostek OSP w przyciąganiu młodych ludzi do działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej. Potrzeby materialne OSP w zakresie gotowości bojowej omówione zostały w rozdziale I.

2.2..2. Koła Gospodyń Wiejskich

Koordinacją działalności 22 Kół Gospodyń Wiejskich zajmuje się Gminna Rada KGW. Jej zadaniem jest tworzenie wspólnego i atrakcyjnego programu działania. Finansowanie Kół Gospodyń Wiejskich jest realizowane poprzez dotacje na rzecz funkcjonujących w większości sołectw świetlic wiejskich. W 2003 roku oddana zostanie do użytku świetlica sołeczka w miejscowości Budziszlaw Górny. Ze względu wielką rolę KGW w środowisku wiejskim, należy otoczyć te organizacje szczególną opieką i systematycznie łożyć na utrzymanie i modernizację świetlic wiejskich.

2.2.3. Ruch Emerytów i Rencistów

Dużą organizacją społeczną jest Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, którego Zarząd Rejonowy ma siedzibę w Kleczewie. Jest to liczna organizacja, skupiająca na naszym terenie ok. 400 członków. Równolegle na terenie gminy funkcjonuje pięć Klubów Seniora. Kluby te prowadzą dość ożywioną działalność kulturalną i towarzyską. Gmina wspiera te organizacje udostępniając im siedziby i przekazując dotacje na ich działanie poprzez Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury. Należy dbać o zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych i materialnych dla tych środowisk.

2.2.4. Kluby Sportowe, obiekty sportowe

Działalność sportową na terenie gminy prowadzi Klub Sportowy „Sokół”, Uczniowski Klub Karate „Shotokan” oraz Międzyszkolny Klub Sportowy. Wymienione jednostki utrzymują się w całości z dotacji gminy. Klub „Sokół” zrzesza ok. 60 członków, w zajęciach uczestniczy ok. 130 zawodników w pięciu drużynach. Pierwsza drużyna „Sokoła” uczestniczy w rozgrywkach klasy okręgowej. Podjęcie starań o grę w wyższej klasie wiąże się z uzyskaniem dodatkowego sponsora, skłonnego finansować zwiększone wydatki. Do podjęcia tych działań Klubowi niezbędna jest nowa struktura organizacyjna, uwzględniająca funkcjonowanie profesjonalnego biura, prowadzącego samodzielną księgowość. Na

tej zasadzie klub może rozpocząć działania zmierzające do uzyskania innych źródeł finansowania. W roku 2004 druga drużyna Sokoła Kleczew uzyska pełno wymiarowe boisko, w Budziszawiu Kościelnym. Budowa całego kompleksu sportowego zakończyć się ma w roku 2007. Będzie on służyć całej miejscowej społeczności. Należy podjąć działania w kierunku powiększenia boiska sportowego w Kleczewie. Umożliwi to przygotowanie pełno wymiarowego boiska treningowego. Realizowany jest program budowy boisk w każdej większej miejscowości. Społeczność Złotkowa postuluje aby w najbliższych latach, po wybudowaniu remizy, obok tego budynku powstały boiska sportowe różnego typu. Uczniowski Klub Karate reprezentuje Kleczew na arenie ogólnopolskiej, skupia ok. 40 adeptów sztuk walk wschodnich. Ze względu na swą specyfikę- obejmuje kolejne roczniki młodzieży, należy działać na rzecz zachowania dotychczasowego stanu posiadania. Międzyszkolny Klub Sportowy przyjął funkcje organizatora zawodów i imprez sportowych wśród młodzieży Szkolnej na szczeblu gminnym i ponadgminnym. Ta formuła sprawia, że uczniowie z gminy Kleczew, w tym i gimnazjaliści, czynnie bierze udział w we wszystkich imprezach organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy.

2.2.5. Aktywny wypoczynek na obiektach sportowych

Wyspecjalizowaną jednostką w dziedzinie obsługi działalności sportowej jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie. Instytucja ta kończy program modernizacji obiektów sportowych znajdujących się w jej gestii. W roku 2002 zmodernizowany zostanie kort tenisowy na ośrodku sportowym w Kleczewie., oddana do powszechnego użytku sauna.

W roku 2007 oddany zostanie do użytku kompleks obiektów i urządzeń sportowych w Budziszawiu Kościelnym, który będzie służyć całemu tamtejszemu środowisku.

Zadaniem Ośrodka Sportu i Rekreacji będzie rozwijanie wśród społeczeństwa zwyczaju aktywnego korzystania z istniejących i funkcjonujących obiektów i urządzeń sportowych.

2.2.6. Pozostałe organizacje pozarządowe

Organizacja kombatanckie reprezentuje Związek Kombatanatów RP. Organizacja ta wspierana jest rzeczowo i organizacyjnie przez Gminę. Należy wykonać w uzgodnieniu z tą organizacją nową tablicę upamiętniającą martyrologię mieszkańców Kleczewa podczas II wojny światowej. Również, przy udziale Towarzystwa Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej do roku 2003 (140 rocznica wybuchu Powstania Styczniowego) należy doprowadzić do odsłonięcia pomnika, poświęconego szczególnie bohaterom tego okresu z terenu ziemi kleczewskiej.

Harcerstwo w niewielkim stopniu upowszechnione jest wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Należy zwiększyć dotację gminy dla tej organizacji, szczególnie w zakresie wypoczynku letniego aby wykorzystać maksymalnie walory wychowawcze tkwiące w działalności tej organizacji młodzieżowej.

Na terenie gminy żywotna jest organizacja cechowa rzemiosła. Należy przygotować program wsparcia tej organizacji szczególnie w zakresie prowadzenia praktyk uczniowskich i czeladniczych.

Również poprzez organizacje pozarządowe należy stworzyć gminny fundusz stypendialny, promujący młodych, zdolnych uczniów czy też studentów, mieszkańców naszej gminy.

2.3. Pomoc społeczna, opieka nad rodziną, osoby niepełnosprawne i bezdomne

W zakresie pomocy społecznej należy dążyć do stworzenia kompleksowego programu opieki nad rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej, ocierających się o patologię społeczną. Szczególnie powinien być realizowany program przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Społeczeństwo nasze starzeje się. W najbliższych latach staniemy przed faktem zwiększonej potrzeby opieki nad ludźmi starymi, którzy chcą funkcjonować do końca swych dni w dotychczasowym środowisku. Dla nich można rozważyć otwarcie przy świetlicach wiejskich domów dziennego pobytu (Jabłonka, Złotków, Budziszław Kościelny, Sławoszewek, Kleczew). Również należy zwiększać nakłady finansowe na zatrudnianie opiekunek domowych dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Funkcjonujące w Kleczewie i Budziszławiu Kościelnym, świetlice terapeutyczne prowadzone przez Towarzystwo Trzeźwość i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,- w Kleczewie są postrzegane jako dobrze funkcjonujące jednostki. Obie świetlice kleczewskie nie posiadają jednak odpowiedniej bazy lokalowej; szkolna piwnica (SP Kleczew) nie jest odpowiednim miejscem dla tej działalności, również świetlica TPD nie jest funkcjonalna. Świetlice te powinny realizować całoroczny program kontaktu z dziećmi i młodzieżą a w wakacje letnie prowadzić akcje półkolonii. Dla pełnego finansowania wypoczynku dzieci i młodzieży należy wykorzystać fakt funkcjonowania na naszym terenie organizacji pozarządowych. Należy organizować wypoczynek zimowy letni, na koloniach letnich i obozach wypoczynkowych.

Powinniśmy podjąć działania aby na terenie gminy Kleczew zaczęły funkcjonować rodzinne domy dziecka. W ten sposób dzieci rodziców, których pozbawiono czy też ograniczono prawa rodzicielskie nie będą odrywane od swego środowiska.

Należy wspierać ruchy abstynencji, klub Anonimowych Alkoholików istniejący w Budziszawie Kościelnym, a także wspierać powstanie takiego klubu w Kleczewie.

W zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym fizycznie i umysłowo podejmować należy działania na rzecz otwarcia Warsztatów Terapii Zajęciowej dla 25 osób w Nieborzynie (po byłej szkole.) Prognozowany termin otwarcia – rok 2004. Również w SP Koziegłowy należy podejmować starania o rozszerzenie oddziałów integracyjnych.

Powstałe w 2000 roku Towarzystwo Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej powinno uzyskać swoją siedzibę i po przedstawieniu programu działania na rzecz rozwoju gospodarczego gminy uzyskiwać stosowną dotację na swoje działanie. Również pozostałe organizacje społeczne powinny liczyć na różnego rodzaju wsparcie ze strony Gminy.

2.4.Ochrona zdrowia

Jak potoczą się losy reformy służby zdrowia pokaże czas, jednakże Gmina powinna aktywizować swe możliwości i kompetencje, które mogą wpływać na zakres i jakość funkcjonowania służby zdrowia na naszym terenie, a w szczególności:

- udzielać zgody na korzystanie z obiektów użytkowanych przez służbę zdrowia tylko tym podmiotom lekarskim i pielęgniarskim, które gwarantują odpowiednią jakość i gamę usług medycznych i stałą oraz aktywną opiekę nad pacjentem.
- Inicjować programy wszechstronnej opieki nad dziećmi i młodzieżą(wady postawy, dysleksja, dysgrafia, wady wymowy, zagrożenia narkotykowe, itp.)a także wprowadzić system aktywnej opieki medycznej nad dziećmi i młodzieżą.
- utrzymywać stały kontakt z poradniami uzależnień i współuzależnień w leczeniu alkoholizmu a także zwiększać dostęp do Punktu Konsultacyjnego w Kleczewie w leczeniu uzależnień alkoholowych.
- Rozszerzyć opiekę domową nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Realizować następujące programy badań wśród osób dorosłych:

- słuchu i wzroku,
- badania mammograficzne,
- prostaty,
- osteoporozy,
- płuc,

- tworzyć specjalny fundusz pozwalający na leczenie szczególnych przypadków chorobowych, rehabilitacyjnych czy też pourazowych wśród dzieci i dorosłych, przy pomocy organizacji pozarządowych.

2.5.Upowszechnianie kultury i czytelnictwa

2.5.1.Działalność kulturalna

Profesjonalnie tymi zagadnieniami zajmują się Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna. Obie te instytucje korzystają prawie wyłącznie z dotacji gminy, choć ich status m prawny, zgodnie z intencją ustawodawcy pozostaje autonomiczny w stosunku do samorządu gminnego. W ramach MGOK funkcjonuje kino „Zachęta”, jedne z nielicznych w Województwie Wielkopolskim. Kalendarz projekcji w tym kinie jest opóźniony w stosunku do kin premierowych o ok. dwa miesiące. Wynika to z kosztów sprowadzania filmów. Kino przechodzi nieustanną, drobną modernizację. Jednym z elementów podniesienia atrakcyjności tego obiektu jest zainstalowanie systemu nagłaśniania -dolby-stereo. W dalszych działaniach należy stworzyć w Kleczewie Centrum Kultury, posiadające wielofunkcyjną salę widowiskowo- balową (z odpowiednim zapleczem kuchennym), salę zebraniową i kawiarnię. MGOK powinien dostosowywać swoją ofertę programową , formy działania, do potrzeb poszczególnych środowisk społecznych gminy. Jednocześnie należy kultywować opiekę tej instytucji nad orkiestrą dętą i Kapelą „Pod Rydlem”. Należy rozwinąć ruch teatralny i żywego słowa, dający młodym ludziom doskonałą okazję do występów publicznych. Należy także podjąć starania w celu uatrakcyjnienia dorocznych odpustów parafialnych w Złotkowie (8 września) , Budziszawiu kościelnym (10 lipca i 15 sierpnia) i w Kleczewie.(26 lipca- sw. Anny i 30 listopada- św. Andrzeja) Należy rozszerzyć formułę festynową tych parafialnych świąt.

Należy również pracować nad doskonaleniem formuły redakcyjnej „Gazety Kleczewskiej”, udostępniając jej łamy szerszemu ogółowi.

2.5.2.Biblioteki, czytelnictwo

Biblioteka publiczna konsekwentnie realizuje program dostosowywania swojej oferty do potrzeb czytelników. W zakupach pozycji książkowych dominuje literatura piękna, literatura dziecięca, pozycje typu „Harlekin” i książki fachowe niezbędne uczniom liceum i studentom nie tylko z terenu naszego miasta i gminy studiującym w systemie zaocznym.

Biblioteka systematycznie opracowuje swój zbiór biblioteczny w specjalnym programie komputerowym, który zamierza ukończyć w roku 2003. Od tego roku

uruchomiona zostaje w niej kawiarenka komputerowa. Do roku 2003 powinna powstać filia lub punkt biblioteczny na nowym osiedlu w Kleczewie. W pozostałych miejscowościach nie ma potrzeby tworzenia dalszych filii biblioteki.

Miejsko-Gminy Ośrodek Kultury powinien również rozpocząć współpracę przy realizacji programu ochrony i konserwacji zabytków na terenie naszej gminy, dofinansowując niektóre przedsięwzięcia, realizowane przez wyspecjalizowane służby.

GOK również powinien w roku 2002 przeprowadzić konkurs na flagę, statuetkę lub medal dla zasłużonego mieszkańca gminy Kleczew.

2.5.3 Ochrona zabytków.

Gmina Kleczew nie posiada wielkiego katalogu zabytków. Obiekty zabytkowe przedstawiliśmy w diagnozie strategii gminy. Należy wzorem lat ubiegłych włączać się do powiatowego programu konserwacji i ochrony zabytków znajdujących się na naszym terenie. Przedmiotem naszej troski powinien być obiekty sakralne w Kleczewie i Złotkowie. Na cmentarzach kleczwskim i budzisławskim znajdują się zabytkowe mogiły, z XIX i początku XX wieku, będące w wielu przypadkach dużej klasy dziełami sztuki. Je również trzeba objąć ochroną i konserwacją. Z zabytków kultury materialnej niezwłocznej interwencji konserwatora zabytków wymaga drewniany wiatrak w Budzisławiu Kościelnym z 1858 roku.

2.6. Stwarzanie dobrych warunków do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

Oprócz przygotowywania terenów pod działalność gospodarczą, które omówione zostały w poprzednim rozdziale, należy podjąć w tej dziedzinie następujące działania:

1. Stworzenie inkubatorów przedsiębiorczości w Kleczewie i Budzisławiu Kościelnym, których zadaniem będzie nauka prowadzenia własnego biznesu. Bazę lokalową i zaplecze organizacyjne do utworzenia tych inkubatorów należy przygotować w latach 2002-2003.
2. Doskonalić należy lokalny system preferencji w podatkach i opłatach dla inwestorów oraz dążyć do uproszczenia i skrócenia procedur administracyjnych dla firm.
3. Cyklicznie należy opracowywać folder czy też biuletyn dla inwestorów i zadbać o jego odpowiednią dystrybucję.
4. Należy nawiązać współpracę z Agencją Rozwoju Regionalnego w Koninie w zakresie pomocy dla drobnego biznesu.

5. Najistotniejszym elementem tworzenia nowej struktury gospodarczej w gminie jest tworzenie nowych przedsięwzięć gospodarczych, z udziałem kapitału gminnego. W sytuacji, kiedy nie ma kapitału prywatnego, gmina może stać się zacznym pewnych przedsięwzięć gospodarczych. Prawo przyzwala na tworzenie takich podmiotów na zasadzie powstawania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Takie przedsięwzięcia mogą powstawać w dziedzinie gospodarki komunalnej, turystyki, handlu.

6. Również pomocnym do uruchomienia wewnętrznych inicjatyw będzie Fundusz Poręczeń Kredytowych, prowadzony przez Towarzystwo Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej, z kapitałem przekazany przez Gminę i pod kontrolą przedstawicieli Gminy – we współpracy z Bankiem udzielającym kredytów,. Jest to w tej chwili jedyny skuteczny sposób pobudzenia drobnej inicjatywy gospodarczej.

2.7 Podjęcie starań przez Urząd Gminy i Miasta Kleczew o uzyskanie certyfikatu ISO 9001

Uzyskanie wspomnianego certyfikatu musi być poprzedzone całą gamą działań mających na celu podniesienie efektywności działania całego Urzędu jak i poszczególnych jego pracowników. Szczególnie należy podjąć działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji ogólnych i fachowych przez pracowników.

III Nowa oferta Gminy w dziedzinie usług w zakresie turystyki, rekreacji i rozrywki.

Gmina Kleczew upatruje swojej szansy rozwojowej właśnie w turystyce i usługach dla letników i wczasowiczów. W tym celu zamierza się wykorzystać walory przyrodnicze i rekreacyjne terenów leżących nad Jeziorami Koziegłowy i Budziszawskim a także zagospodarować pod kątem aktywnego wypoczynku i rekreacji zrekultywowane tereny pogórnice. W tym zakresie powinna powstać na terenie gminy Kleczew specjalny punkt zajmujący się promocją gminy a w szczególności jej walorów turystycznych, organizacją wypoczynku i turystyki oraz informacją turystyczną.

3.1.Opracowanie koncepcji i dokumentacji zagospodarowania wyrobisk i hałd pokopalnianych na tereny całorocznej rekreacji i wypoczynku .

Tereny pogórnice zajmować będą całą wschodnią i południowo- wschodnią część gminy. Zajmować będą obszar ok. 2600 ha. KWB Konin przedstawiła koncepcję zagospodarowania tych terenów - w 35 % jako tereny zadrzewione(zalesione),

35% tereny uprawne i 30% jako wodne zbiorniki. Program rekultywacji jest zadaniem wieloletnim i wymaga wielorakich, działań organizacyjnych.. Dlatego samorząd terytorialny powinien systematycznie monitorować działania w tym kierunku i wpływać na realizację zamierzonych celów. Niezależnie od tych uwarunkowań i przesłanek, gmina Kleczew wystąpiła z inicjatywą rekreacyjnego wykorzystania części terenów poddanych rekultywacji, co spotkało się ze zrozumieniem i współpracą ze strony Kopalni. W kierunku północno-wschodnim od Kleczewa przygotowywany jest teren, który ma być w przyszłości podstawą do organizacji różnego rodzaju sportów i rekreacji: narciarstwa, motocrossu, wspinaczki itp. . Kompleks ten ma w swym założeniu wielofunkcyjność i możliwość przestrzennego rozwoju. Jeżeli przedstawiony przez gminę program wykorzystania tych terenów będzie mieć powodzenie, należy zabiegać aby część nakładów finansowych Kopalni na rekultywację skierować właśnie na realizację tego przedsięwzięcia.

3.2 Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z Jeziorem Budzislawskim pod względem rekreacyjnym – rekreacja całoroczna.

Najważniejszym zadaniem dla organizatorów rekreacji na tym terenie jest wstrzymanie „dzikiej” parcelacji gruntów rolnych pod tereny rekreacyjne. Żywiołowość w tym zakresie powoduje chaos w planowaniu, ciasnotę i w rezultacie uczucie dyskomfortu wśród wczasowiczów i osób wypoczywających na tych terenach. Drugim, istotnym działaniem będzie stworzenie podstaw do różnego rodzaju wypoczynku na tych terenach. Obecnie preferowane są trzy rodzaje wypoczynku:

- kilkugodzinny, w czasie którego uczestnicy znajdują się na plaży, kąpią się; sporadycznie korzystają ze sprzętu wodnego lub urządzeń sportowych tam się znajdujących. Dość często korzystają z punktów gastronomicznych znajdujących się przy plaży.
- Kilkudniowy, najczęściej pod namiotem, w czasie którego uczestnicy korzystają z plaży, kąpieli, łowienia ryb. Uczestnicy takiej formy często przywożą ze sobą drobny sprzęt pływający (kajak, żaglówka, deska, ponton) lub większe jednostki pływające.
- Stały, przyjazdowy do pobudowanego domku lub innej prowizorycznej siedziby.

W tym wariantcie pobyty są dłuższe, jednakże sezonowe. W czasie lata uczestnicy korzystają z posiadanego sprzętu, doglądają swojej siedziby i działki, korzystają z plaż znajdujących się nieopodal, robią zakupy. Po sezonie przyjazdy są rzadsze i krótsze(podczas weekendu). Należy opracować

program wypoczynku nad tym akwenem, zakładający następujące parametry:

- różnorodność wypoczynku
- całoroczny okres wykorzystania tego terenu. Podstawą powinno być dotychczasowe kąpielisko w Trębach Starych , w całości w zarządzaniu przez Gminę.

W ramach tego przedsięwzięcia należy utworzyć nowe tereny rekreacyjne – odleglejsze od jeziora. Wyodrębnić miejsca na pola namiotowe, nowe plaże nad jeziorem, nowe tereny sportowe i rekreacyjne, ścieżki rowerowe, wypożyczalnie sprzętu wodnego i sportowego. W końcowej fazie realizacji tych projektów powinno powstać w okolicach Jeziora Budzisławskiego całoroczne Centrum Rekreacji. Będzie to profesjonalne przedsięwzięcie, które może liczyć i przyjmować gości przez cały rok.

3.3. Utworzenie obszarów rekreacyjnych i enklaw wędkarskich nad Jeziorem Koziegłowskim i ciągiem rozlewisk wzdłuż miejscowości Kamionka.

Ze względu na znacznie mniejsze rozmiary Jezioro Koziegłowy nie będzie w stanie przyjąć tak licznej rzeszy wypoczywających jak akwen Jeziora Budzisławskiego. Dlatego należy szczególnie ostrożnie planować tam tereny rekreacyjne. Głównym kierunkiem zagospodarowania powinien być kilkugodzinny pobyt określonej liczby wypoczywających. Dla nich trzeba przygotować specjalną ofertę wypoczynku, Może być nią wędkarstwo, tym bardziej ,że od tego jeziora w kierunku Budzisławia Kościelnego ciągnie się pasmo rozlewisk, które mogą stać się prawdziwym „rajem” dla wędkarzy, przysparzając solidny, prawie całoroczny dochód zamieszkującym tam ludziom.

3.4.Promocja i rozwój sportów masowych dla młodszych i starszych mieszkańców gminy Kleczew.

4. Wspieranie działań na rzecz wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa na terenie gminy Kleczew.

4.1 Gminne Centrum Oświaty i Przysposobienia Dorosłych.

Przemiany na naszej wsi, charakteryzujące się koncentracją ziemi i produkcji rolnej spowodują, że znaczna część rolników, aktualnie gospodarujących jeszcze na swych działkach zostanie zmuszona do zmiany zatrudnienia, zostawienia swego dotychczasowego warsztatu pracy. Część, szczególnie starszych rolników odejdzie

na emerytury jednakże dla części, tych młodszych należy przygotować nową ofertę zawodową. W tym celu należy promować i wspierać funkcjonowanie na terenie szkoły w Kozieglowach Gminnego Centrum Oświaty i Przesposobienia Dorosłych. Program działania tego Centrum powinien realnie odpowiadać zapotrzebowaniu na konkretne usługi i zawody na terenie naszej gminy. Centrum powinno również przysposabiać rolników, którzy zostali w swym zawodzie do nowych wymagań i sytuacji w rolnictwie. Centrum powinno kształcić ludzi zdolnych tworzyć grupy marketingowo- producenckie, umiejących prowadzić księgowość swego gospodarstwa na poziomie aktualnych wymagań. Również należy opracować plan zagospodarowania leśnego gruntów o najniższej klasie bonitacji w gminie. Jeżeli lokalizacja nie pozwala na działalność rekreacyjną należy wspomagać poczynania właścicieli gruntów dążących do ich zalesienia.

4.2. Pomoc przy utworzeniu i funkcjonowaniu gospodarstw agroturystycznych

Wspólnie z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego należy rozpocząć akcję informacyjną nie tylko wśród rolników, w której przedstawione zostaną zasady organizacji i funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych. Kolejnym działaniem powinien być przegląd i weryfikacja poszczególnych gospodarstw i obejść gospodarskich pod kątem ich przydatności do agroturystyki i turystyki wiejskiej. Następnym działaniem powinno być przeszkolenie chętnych w zakresie organizacji i funkcjonowania takiego gospodarstwa. Ważnym elementem jest stała promocja i reklama tych gospodarstw, szczególnie w Internecie, umożliwienie im kontaktu z potencjalnym klientem.

4.3 Wspomaganie tworzenia grup marketingowo-producenckich

Jedną z szans utrzymania się na rynku producentów rolnych jest utworzenie grupy marketingowo- producenckiej. Zadaniem samorządu gminnego w tej dziedzinie jest umożliwienie tym rolnikom dostępu do najlepszych technologii produkcji, kredytów i stałego rynku zbytu. Powinno to być zadanie dla wspólnego działania Izby Rolniczej, Ośrodka Doradztwa Rolniczego i Towarzystwa Promocji.

4.4 Wspieranie dywersyfikacji działalności gospodarstw wiejskich(funkcje usługowe, handlowe, przetwórstwo)

Oprócz działalności agroturystycznej na naszej wsi powinny się pojawiać inne formy rozwoju przedsiębiorczości. W tym zakresie należy wykorzystywać istniejącą bazę materialną (pomieszczenia, budynki, urządzenia) do rozwoju produkcji i usług nie będących stricte rolniczymi

4.5 Rozwijanie wielofunkcyjnego rozwoju wsi polegającego na lokowaniu na terenie wsi produkcji usługowej, przetwórstwa i handlu rolnego.

W tym działaniu należy poszukiwać i kierować inwestorów skłonnych do otwierania przedsięwzięć na wsi. Zadaniem samorządu gminnego będzie umożliwienie tych działań i zaoferowanie maksymalnych ułatwień w otwieraniu działalności na terenie wiejskim.

4.6 Wspieranie rolników z terenu Gminy, specjalizujących się we wszystkich działach produkcji rolnej.

VIII. KOSZTY REALIZACJI I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

"Strategia rozwoju Gminy Kleczew" w przedkładanej formie ma być podstawą do tworzenia bardziej szczegółowych planów i projektów realizacji poszczególnych celów i kierunków działań. Ich przygotowanie wymaga wstępnego oszacowania kosztów realizacji strategii oraz możliwości jej finansowania.

Zapewnienie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kleczew wymagać będzie przyjęcia określonych instrumentów organizacyjnych i finansowych:

- umieszczenie zadań wynikających ze strategii w rocznych planach inwestycyjnych gminy,
- zapewnienie niezbędnych środków w budżecie gminy,
- przygotowanie wniosków o dofinansowanie realizacji zadań strategii ze środków samorządu powiatowego, wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego,
- opracowanie projektów możliwych do sfinansowania ze środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych.

Koszty realizacji strategii

Bardzo trudno oszacować jest koszty realizacji Strategii, ponieważ okres jej realizacji jest rozłożony na lata 2001-2010. Szacunkowe koszty realizacji głównych działań inwestycyjnych wynosić będą ok. 10 mln zł rocznie.

Zależność pomiędzy horyzontem czasowym, a stopniem szczegółowości analizy finansowej jest odwrotnie proporcjonalna. Szacunek kosztów jest znacznie bardziej prawdopodobny w przypadku zadań krótkookresowych i średniookresowych, niż w przypadku zadań długookresowych. Problemem jest również wycena rodzajowa działań strategicznych. Najłatwiej przewidzieć jest i poddać procesom kosztorysowania tzw. inwestycje "twarde", dotyczące elementów infrastruktury technicznej, komunalnej, drogowej. Projekty techniczne wymienionych inwestycji przygotowuje z pewnym wyprzedzeniem czasowym. Podają one konkretne sumy pieniężne. Pozostałe zadania wspierające rozwój gminy można tylko próbować określać.

Wg przyjętej metodologii koszt realizacji zadań inwestycyjnych na lata 2001 - 2010 można określić na poziomie ok.100 mln złotych. W kalkulacji nie zostały uwzględnione koszty działań długookresowych, wychodzących poza rok 2010.

Zabezpieczenie finansowe realizacji zadań

Niezależnie od działalności organizacyjnej realizacja zadań wynikających ze strategii wymagać będzie wyasygnowania na te zadania odpowiednich środków finansowych. Zakłada się, iż źródłem tych środków będą:

- **środki własne budżetowe na realizację zadań własnych gminy pozyskane w wyniku prowadzenia przez Zarząd Gminy i Miasta aktywnej polityki finansowej i podatkowej, przyjmując zasadę koncentracji środków finansowych i ograniczając liczbę realizowanych inwestycji**
- **zaciągane przez Zarząd Gminy i Miasta kredyty bankowe na realizację określonych celów i inwestycji**
- **subwencje i dotacje z budżetu państwa**
- **dotacje i fundusze celowe rządowych i pozarządowych programów pomocowych, instytucji wspomagających rozwój przedsiębiorczości i infrastruktury technicznej oraz ochrony środowiska**
- **składki i zbiórki publiczne i finansowane poprzez środki ludności**
- **odsetki z kont i rachunków bankowych**
- **środki własne ludności**
- **inne środki przewidziane prawem**

Realizacja celów i zadań zawartych w "Strategii" będzie finansowana częściowo, (w miarę możliwości) ze środków budżetu gminy, które będą przeznaczone na określone dziedziny działalności społeczno-gospodarczej i zadania wg decyzji samorządu. Jednocześnie samorząd będzie musiał podjąć bardzo aktywne starania i działania na rzecz pozyskania środków finansowych z zewnątrz w tym subwencji, dotacji z budżetu państwa, środków z agencji, fundacji i różnego rodzaju funduszy działających na rzecz np. ochrony środowiska, oraz pobudzania przedsiębiorczości i rozwoju małych i średnich firm prywatnych. Ważnymi instrumentami samorządu w zakresie tworzenia lepszych warunków rozwoju przedsiębiorczości winny być m. in.: operacje na podatkach, a w tym rozkładanie

spłaty należności na raty, odraczanie terminów płatności, zaniechanie poboru należnego podatku, zwolnienia z podatku, polityka czynszów, decyzje administracyjne, ew. obligacje itp.

Następnym kierunkiem działań samorządu winna być promocja i reklama gminy poprzez publikowanie materiałów promocyjnych ze szczególnym eksponowaniem atrakcyjności inwestycyjnej, udział w targach, giełdach inwestycyjnych, turystycznych, wydawanie folderów, reklama w środkach masowego przekazu, przedstawianie ofert w sieci Internetu. Celem tych działań będzie zachęcanie inwestorów krajowych i zagranicznych do inwestowania w gminie i tą drogą lepsze wykorzystanie istniejących zasobów.

Plan środków finansowanych przewidzianych do realizacji zadań strategicznych z uwzględnieniem rodzajów źródeł finansowania winien znaleźć odbicie w opracowanym projekcie zabezpieczenia finansowego realizacji zadań strategii. .

Wydatki inwestycyjne, ponoszone przez gminę Kleczew w ostatnich kilku latach, w porównaniu z gminami podobnej wielkości, kształtują się na dużo wyższym poziomie. W 2000 roku w przeliczeniu na jednego mieszkańca wydatki wynosiły 1.098,25 zł.

W 2000 roku nakłady inwestycyjne gminy wynosiły 10.786.957,- tys. zł. W ciągu ostatnich lat najczęściej przeznaczane były na infrastrukturę komunalną.

W oparciu o wielkość wydatków i nakładów inwestycyjnych poniesionych w latach 1998-2000, przyjmując założenia, że nie nastąpią znaczące zmiany w warunkach makroekonomicznych, a także utrzymają się podobne tendencje w wydatkach jak w ostatnich trzech latach opracowano prognozę możliwości inwestycyjnych gminy. Porównując planowane inwestycje z przewidywanymi środkami pochodzącymi z budżetu wynika, że gmina musi poszukiwać dodatkowych źródeł sfinansowania swoich inwestycji, wykorzystując ustawowo określone prawa.

Ważnym źródłem finansowania mogą być również dostępne i planowane programy pomocowe UE. .

**IX. MECHANIZM WDRAŻANIA STRATEGII,
JEJ MONITOROWANIA
I KORYGOWANIA**

ZAKRES I FUNKCJE MONITORINGU STRATEGII ROZWOJU GMINY

Strategia jest warunkiem koniecznym rozwoju danej jednostki terytorialnej. Sam dokument nie jest jednak jeszcze receptą na sukces, aby strategia mogła przynieść zaplanowane efekty, konieczne jest sukcesywne jej wdrażanie, czuwanie nad jej realizacją i kontrolowanie jej przebiegu., co wymaga spełnienia trzech postulatów: partnerstwa, planowania i kierowania.

W procesie realizacji Strategii ważna jest kontrola tego procesu oraz ocena uzyskanych efektów społecznych i gospodarczych, a także zmian w środowisku przyrodniczym. Zadanie to, mające charakter permanentny, nazywa się monitoringiem strategii.

Efektywna realizacja strategii wymaga więc kontrolowania skuteczności wdrażania przedsięwzięć. Pomiar i kontrola działań strategicznych w gminie powinny odpowiadać na dwa zasadnicze pytania:

1. Czy strategia jest faktycznie realizowana ?
2. Czy strategia przynosi zamierzone skutki ?

Monitoring musi zatem dotyczyć:

- oceny przebiegu realizacji strategii tj. jej celów, programów i zadań,
- oceny uzyskiwanych efektów rozwoju społecznego i gospodarczego oraz stanu środowiska, co w sumie traktować i uznać można za efekty realizacji strategii.

Taki monitoring realizacji zapisów strategii ma zatem dwie funkcje: sprawdzającą i korygującą.

Funkcja sprawdzająca to systematyczne, najlepiej coroczne, zestawienie wykonanych przedsięwzięć w relacji do zapisanych programów. Należy tu określić zadania (wykonane i niewykonane), a także podać przyczyny opóźnień i innych odchyień od zapisów. Chodzi oczywiście nie tylko o zadania rzeczowe, ale również o zadania organizacyjno-finansowe (montaż finansowy).

Funkcja korygująca to wprowadzanie do zapisów Strategii zmian wynikających ze szczególnie istotnych okoliczności, których nie dało się przewidzieć w fazie tworzenia Strategii, lub co do których przyjęto niewłaściwe założenie.

Monitoring strategii umożliwi więc:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Monitoring umożliwi zatem rzecz bardzo ważną, praktycznie nieodzowną, a mianowicie traktowanie prac nad Strategią rozwoju gminy jako zadania ciągłego. Decydując się na budowę strategii władze gminy opowiedziały się za nowym typem zarządzania bazującego na świadomej i perspektywicznej polityce strategicznej. Z tą myślą organizowany nadzór nad realizacją strategii, zakładać powinien trzy kierunki działania:

- aktualizowanie danych zebranych na etapie diagnozy,
- nadzór nad realizacją kolejnych celów rozwoju i oceną efektu działań strategicznych,
- nadzór nad zasadnością utrzymania lub zmiany wyznaczonych celów rozwojowych.

Dla skutecznego prowadzenia monitoringu potrzebne jest gromadzenie i analizowanie odpowiednich informacji, związanych z przyjętymi założeniami, parametrami oraz uwarunkowaniami rozwoju. Są to np.: trendy rozwojowe, współczynniki ekonomiczne czy struktura wydatków i inwestycji. W tym celu konieczne jest stworzenie sprawnie działającego banku informacji, który zapewni szybki przepływ informacji pomiędzy wszystkimi wydziałami czuwającymi nad wdrażaniem strategii. Omawiana baza danych powinna być zaopatrzona w skuteczny system zbierania i aktualizacji zgromadzonych danych. Pożądane więc jest stworzenie jednolitego, standardowego systemu ich pozyskiwania i przetwarzania, który umożliwiłby wykreowanie obiektywnego źródła informacji na temat przebiegu procesu wdrażania strategii. System taki powinien opierać się na przedkładanym "Raporcie o stanie gminy", w którym w cyklach rocznych aktualizowane byłyby wizualne narzędzia statystyczne (tabele, wykresy, rysunki).

Konieczne jest również rejestrowanie, analiza i aktualizacja kluczowych uwarunkowań rozwoju, która zapewni możliwość elastycznego reagowania na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne. Mogą one bowiem spowodować konieczność modyfikacji celów przyjętych w strategii oraz wymuszać zmianę sposobów ich realizacji.

INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA WDRAŻANIE STRATEGII

Właściwy proces wdrażania strategii wymaga połączenia wysiłków wielu instytucji, organizacji i osób, podobnie jak miało to miejsce w procesie jej budowania. Przedkładana strategia jest "własnością" społeczności lokalnej - dla niej przede wszystkim była budowana. Udział lokalnych liderów i lokalnej społeczności będzie czynnikiem wspierającym procesy implementacyjne. Zasadnicza odpowiedzialność w tej kwestii spoczywa jednak na Urzędzie Gminy i Miasta -

organie powołanym, między innymi, do realizacji polityki rozwojowej. Niezwykle istotne jest partnerstwo ponadlokalne, które winno wyrażać się udziałem samorządów gmin sąsiednich oraz instytucji powiatowych i wojewódzkich.

Zadania do realizacji w "Strategii Rozwoju Gminy Kleczew" są adekwatne do zadań przewidzianych w ustawie o samorządzie terytorialnym. Ze względu na zasięg oddziaływania dzielą się na dwie grupy rodzajowe:

- **gminne** mieszczące się w kompetencji gminy
- **ponadgminne** wychodzące poza ustawowe kompetencje gminy, możliwe do realizacji przy współdziałaniu gmin sąsiednich, równocześnie wymagające zaangażowania władz regionalnych

Taki rozkład zadań strategicznych sprzyja określeniu partnerów realizacyjnych.

W pierwszej grupie zadań autorzy sugerują, aby odpowiedzialność spoczywała głównie na władzach gminy na zasadach współpracy doraźnej pomiędzy określonymi służbami. Zadania gminne powinny być wdrażane przy wykorzystaniu środków budżetowych i pozyskanych środków pozabudżetowych.

Druga grupa wymaga pomocy gmin sąsiednich oraz zaangażowania władz regionalnych i legalizowania partnerstwa w ramach możliwych uregulowań prawnych. Mowa tu o powoływaniu związków gminnych i ponadgminnych, co ułatwiałoby zarządzanie finansami określonych projektów.

Rozbudowana struktura organizacyjna sprzyja realizacji zadań z wielu dziedzin życia społeczno-gospodarczego, w tym również zadań strategicznych. Koordynacja podejmowanych działań pozostaje w kompetencjach Zarządu Gminy i Miasta. Zarząd i Burmistrz będą je wykonywać przy pomocy Urzędu Gminy i Miasta.

KIEROWANIE

W przypadku strategii kluczową postacią w procesie jej realizacji i monitoringu jest Burmistrz Gminy i Miasta. Kierując bieżącą działalnością ma on bowiem największy wpływ zarówno na sam proces opracowywania strategii, jej wdrażania jak również oceny jej realizacji.

Ważną rolę w procesach wdrożeniowych strategii odgrywać będzie Komisja Rolnictwa, Przedsiębiorczości, Handlu, Wytwórczości i Budżetu. Istotne jest aby do składu tego organu zaproszone były osoby i instytucje zaangażowane uprzednio w prace nad strategią oraz osoby bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań wyznaczonych w strategii - pracownicy wydziałów UGiM w Kleczewie. Chodzi o to, aby byli to ludzie dobrze zorientowani w istniejących realiach, mający jednocześnie bezpośredni wpływ na procesy gospodarcze i społeczne zachodzące w gminie.

Główne zadania Komisji polegają na:

- bieżącej analizie stanu realizacji strategii;
- obserwacji uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wpływających lub mogących wpłynąć na realizację strategii;
- prowadzenie banku informacji,
- obsłudze administracyjnej i logistycznej Komisji,
- wypracowaniu kryteriów oceny stanu realizacji strategii;
- zabezpieczeniu źródeł finansowania - w postaci stosownego zapisu w budżecie,

Zarządzanie strategią powinno opierać się również na szeroko pojętym partnerstwie. Na poziomie zadań gminnych byłaby to współpraca doraźna pomiędzy Komisją Rolnictwa, Przedsiębiorczości, Handlu, Wytwórczości i Budżetu a Urzędem Gminy i Miasta. Na poziomie ponadgminnym współpraca wychodzić musi poza "mury" Urzędu, co w praktyce oznacza zaangażowanie władz gmin sąsiednich i regionalnych, banków, instytucji okołobiznesowych i wszystkich zainteresowanych lepszą przyszłością gminy. Strategię opracowano metodą społeczną, w taki też sposób winna być wdrażana.

PROPONOWANY SZCZEGÓŁOWY ROCZNY HARMONOGRAM ORGANIZACYJNY WDRAŻANIA STRATEGII

- Raport o stanie miasta i gminy powinien być uaktualniany corocznie.
- Jeśli nie zajdą szczególne okoliczności wymagające wcześniejszej aktualizacji, Strategia powinna być aktualizowana raz na dwa lata.
- W kolejnych latach sprawozdanie z realizacji działań zawartych w planie strategicznym przedstawiane będzie na każdej **marcowej sesji Rady**.
- Szczegółowe plany przedsięwzięć realizujących strategię, zestawione według proponowanego wzorca powinny być przygotowywane **od marca do września** każdego roku na podstawie sugestii zespołów problemowych, Komisji i decyzji Zarządu.
- Osobą odpowiedzialną za zebranie, opracowanie i przedstawienie informacji na sesji Rady we wrześniu lub w październiku każdego roku będzie powołany przez Burmistrza koordynator strategii.
- Po przedyskutowaniu wariantów Rada uchwali działania przewidziane na kolejny rok i uwzględni je w planowanym budżecie.

- Zarząd i Rada Gminy będą oceniać skuteczność działań koordynacyjnych wyznaczonej jednostki.
- Po opracowaniu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego przy realizacji Strategii należy uwzględnić harmonogramy jego realizacji i prac nad budżetem Gminy.

**SZCZEGÓŁOWY ROCZNY HARMONOGRAM ORGANIZACYJNY WDRAŻANIA
STRATEGII**

Miesiąc	Zadanie	Komórka odpowiedzialna
II	Aktualizacja Raportu o stanie gminy	insp. ds. promocji i rozwoju lokalnego
III	Informacja na sesji Rady o realizacji Strategii	jw.
III-VIII	Przygotowanie aktualizacji Strategii (co dwa lata)	jw.
IX	Uchwała Rady w sprawie ewentualnej korekty Strategii	Zarząd
IX-X	Składanie wniosków do projektu budżetu na kolejny rok	Odpowiednie wydziały UGiM Kleczew
XI	Przekazanie przez Zarząd projektu uchwały budżetowej do Regionalnej Izby Obrachunkowej i Rady Gminy	Zarząd Skarbnik
XII	Uchwała Rady Gminy w sprawie budżetu	Zarząd Skarbnik

ZAKOŃCZENIE

Proces tworzenia strategii, którego ważną częścią była dyskusja społeczna, uruchomił szeroki obszar aktywności. Pojawiły się liczne propozycje, inicjatywy realizacji przedsięwzięć. Strategia nie jest więc dokumentem zamkniętym. Na jej podstawie będą tworzone programy i projekty, wnioski o zewnętrzne źródła zasilania realizowanych przedsięwzięć.

Zakończony więc został pierwszy etap prac. Niezbędne było rozstrzygnięcie pewnych dylematów, zarówno co do celów rozwoju, jak i co do sposobów ich osiągania. W żadnej wspólnotcie nie jest możliwe ich uniknięcie, a w konsekwencji nie jest możliwe zbudowanie Strategii „ponad podziałami”. Jakkolwiek większość działań będzie prowadzona równolegle i część przedsięwzięć służyć będzie realizacji kilku celów równocześnie, to jednak należało dokonać wyboru, ustalić ich najbardziej zasadną hierarchię.

Jak wynika z wypracowanej wspólnie koncepcji mechanizmu wdrażania strategii, nie wyklucza się zmian. Z góry zakładamy, że planowanie strategiczne jest procesem korygowanym i aktualizowanym oraz że budowanie strategii nigdy nie kończy się, ulega modyfikacjom. Jest to przecież związane z koniecznością dostosowań do zmieniających się warunków zewnętrznych i wewnętrznych.

Doświadczenia ostatnich miesięcy, tak w skali krajowej, jak i międzynarodowej potwierdziły najlepiej, że nawet przy właściwych założeniach nie można przewidzieć wszystkich zdarzeń.

Zmieniające się warunki wewnętrzne oraz zewnętrzne zdeterminują dalsze działania realizacyjne. Niezbędne zmiany nie powinny więc być oceniane w kategoriach błędów, lecz traktowane jako nieodzowne elementy tego procesu.

Ogólny, strategiczny wymiar ujętych w tym dokumencie celów i zadań musi znaleźć konkretyzację w programach rozwoju najważniejszych dziedzin gospodarki i życia społecznego. Część z nich jest już realizowana.

Konieczne będzie konsekwentne wdrażanie szczegółowych programów, zawierających konkretne przedsięwzięcia. Ich wykaz, uzasadnienie i harmonogram realizacyjny zamieszczony zostanie w programie operacyjnym.

Potrzebne jest określenie odpowiednich mierników odzwierciedlających w obiektywny sposób skuteczność działań strategicznych.

Swym dotychczasowym zaangażowaniem dowiedli Państwo najlepiej, że strategia jest nie tylko dokumentem o mieszkańcach i dla mieszkańców, ale jest dziełem mieszkańców i wyzwaniem dla nich. Przed takim niełatwym wyzwaniem stoją Państwo obecnie.

Jest oczywiste, że tak ważne przemiany, w jakich dane jest nam uczestniczyć, nie mogą dokonywać się bez świadomego udziału obywateli, że musi im towarzyszyć jakościowo inne poczucie odpowiedzialności. Trwały, zintegrowany rozwój społeczno-gospodarczy gminy będzie możliwy tylko w zintegrowanym wewnątrz wspólnocie. Różnice interesów zawsze występują, niemniej istnieje potrzeba kompromisów, „docierania poglądów” wewnątrz gminy i mówienia na zewnątrz jednym, wspólnym głosem.

Pozostaje mi miły obowiązek podziękowania za dotychczasową współpracę.

Będzie mą satysfakcją jeśli uznają Państwo, że nasza współpraca przyczyniła się w jakiejś mierze do rozwiązania niełatwych problemów, pogłębiania wiedzy, kształtowania umiejętności i postaw niezbędnych do wdrażania strategii, w szczególności inspirowania i wspierania przedsiębiorczości tak potrzebnej do skutecznej realizacji zakreślonej tu i niewątpliwie pożądanej koncepcji wielofunkcyjnego, zrównoważonego rozwoju gminy.

konsultant metodyczny i merytoryczny

Prof. dr hab. Małgorzata Słodowa-Hejpa

ZAŁĄCZNIKI

WZÓR WYKAZU PROJEKTÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW

CEL STRATEGICZNY, CEL GŁÓWNY

Lp.	Przedsięwzięcie	Realizatorzy	Czas	Koszty	Wskaźnik realizacji
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

WZÓR KARTY PROJEKTU (ZADANIA)

Nazwa zadania		Oznaczenie:	
Zadania w ramach programu		Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	
Uzasadnienie:			
Opis zadania:			
Jednostka (osoba) odpowiedzialna za realizację:			
Szacunkowy koszt wdrożenia:			
Źródło finansowania:		Łączne finansowanie z budżetu Gminy	
Data rozpoczęcia realizacji:		Data zakończenia realizacji:	
Planowane efekty końcowe:			
Wskaźniki rezultatu			
Wskaźniki oddziaływania bezpośredniego			
Wskaźniki oddziaływania pośredniego			
Jednostka (osoba) nadzorująca realizację			